

1926

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

Vol. 14

చెన్న పట్టణము 1926 వ సం॥ జూన్ నెల 4-వ తేది శుక్రవారము

No 55

సంపుటము ౧౪

శ్రీ అక్షయనామసంపత్తర వైశాఖమాస బహుళ నవమి ౯.

సంచిక ౫౫

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలకువేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. సంచభాష చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిధ నొప్పులకు సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శ్వపునొప్పులు బారదోయను, పొట్లబోగొట్టును
బెగుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట వట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తోలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును

దగ్గును తగ్గించును దురదను తోలగించును.

విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

చక్కనిడబ్బీతో నహా సీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు లేక, 249 ప్రేరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

శ్రీమదాంధ్రమహాభారతము

"ఆనంద" గ్రంథమాల, తృతీయకుసుమము

శ్రీమదాంధ్రమహాభారతము

వ చ న ము

2902

ఎట్లన:- 'భారత: పశ్చిమో వేద: అన్నట్లు ఇదియు వేదమనుట జగద్విదితము. వేదము మాత్రమే కాదు. వేదవేదాంతములకంటె సధిక మైనది. ఇది యన్నింటిసారము. సకలశాస్త్ర సర్వస్వము. రాజోత్తముల యుద్ధాత్తచరిత్రములును, మహర్షుల మహాత్వవిశేషములును, కృష్ణుని పరమ సౌలభ్యవైభవములును నిందుఁ గలవు. ఇంతే కాక యిందు నర్హాశ్రమ ధర్మములును వ్రన్యత్తి నివృత్తి ధర్మములును, స్వామిభ్యత్వ ధర్మములును, ఆప ధర్మములును, అన్నియు నిందుఁ గలవు.

ఈ మహాభారతము పెద్ద గ్రంథ మగుటను బట్టి మగ్గురు విష్ణుములు సంభవించునట్లుటై ఆది సభా ర్వములు పూర్తికాగానే, శాంతిపర్వమును ప్రారంభించి అచ్చు వేయించుచున్నారము. ఒక్కొక్కప్రతియు చక్కని కాగితములపై అచ్చుత్తిచి అతిసుందరములైన పటములుచేర్చి చక్కని కాలికో బైండు చేయబడి యున్నది.

Vol. I	ఆదిపర్వము	రూ. 1 4 0
Vol. II	"	" 1 4 0
Vol. III	" సంభ్రావము	" 1 8 0
Vol. IV	సభాపర్వము	" 1 8 0
Vol. XXI	శాంతిపర్వము ప్రథమభాగము	1 4 0
Vol. XXII	" ద్వితీయభాగము	1 6 0
Vol. XXIII	" తృతీయభాగము	1 4 0
Vol. XXIV	" చతుర్థభాగము	1 2 0
Vol. XXV	" పంచమభాగము	1 2 0

వలయువారు:- ఆర్ వేంకటేశ్వర అండు కో., లోన్ స్క్వేర్ మద్రాసు, అని వ్రాసి తెప్పించుకొనవలయును.

చదువును జగత్ప్రసిద్ధిచెందిన కామినియానూనె (రిజిస్టరు చేయబడినది) కొనుడు

ఉష్ణప్రదేశముల కిది అమోఘమైన వాసనద్రవ్యము. ఇది వెంట్రుకలు ఊడిపోకుండ కాపాడుచు, వాటి యొక్క అభివృద్ధిని, సాగనును హెచ్చించును. పుట్టెయందు గలుగుమంటను పారద్రోలును, బట్టలను మాన్పును, రంగుమారిన వెంట్రుకలను మామూలు రంగును గల్గించును.

దీనియందు మనోహరమైన మువ్వపగలను, ఉపయోగించిన తరువాత మెదడుకు ఉత్సాహమును, చల్లదనమును, మంచియొచ్చిన ను గలిగించును. వేసకు వేలమంది దీనిని ఉపయోగించి, దీనిచే గలుగు అపారమైన అత్యుత్తమమును గుఱించి చాలగొప్పగా పొగడి యున్నారు.

ఈ దీనిన తెలుపబడిన యోగ్యతపత్రము చదువుము.

దివాకచందు భండారి, అమృతేశ్వర పంజాబునండి ప్రాసినది:-

"మీ కామినియానూనెను పరిశీలించితిని. ఇది వెంట్రుకలు పెరుగుటకు, అందముగా నుండుటకు చాల ఉపయోగకరము. వి. పి. మూలముగా 4 బుడ్లను దియిచేసిపంపుము.

దీనిని ఉపయోగించుటకునుగతును. ఇచ్చుచే దీనిని కొనుడు.

1 బుడ్డి ధర రు 1-0-0 పోస్టుఖర్చు 0-5-0 ప్రత్యేకము

3 " " 2-10-0 " 0-12-0 "

హెచ్చరిక:- కామినియానూనె ప్రతి పట్టణమునందును, గ్రామమునందును యుండు ప్రతి వాగరిగయందును దుకాణమునందు తప్పక దొరకును. కొందరు వర్తకులు తెలియనివర్తక నులుతుగల తప్పునకము నిచ్చి "ఇది సరసము, శ్రేష్ఠమైనదని" చెప్పుదురు. అందులో వారికి గొప్పలాభము గలదని తెలుసుకొనుము. గాన అట్టివల్లని వ్యాపార తంత్రములనుమీరు లోబడకూడదు. ఎప్పటికిని కామినియానూనె తప్ప మరేదియు వాడకూడదని, నిరపరమకొనుడు.

అత్తరులన్నిటికి రాజువంటిది ఓటో దిల్ బహారు వాడబడిన వారందరిచేచాలగొప్ప గొప్పగా ప్రశంసించబడినది. చేతియందు మలయందు కొని చుక్కలను వేసిన కొత్తగా కొనిన పువ్వులులాలె మీదుట్టు చుక్కలకు దానివాసన వ్యాపించును. దీనిని ఒకసారి వాడుడు: తరువాత మీరెప్పుడును దీనినేవాడునురు. 1 బుడ్డి 1 కి ధర రు 2-0-0 వి. పి. ఖర్చు రు 0-5-0 ప్రత్యేకము 1 " " 1-4-0 " 0-5-0 " కాంపిల్ బుడ్డి 1 కి ధర రు 0-2-0

సోలవజంట్లు:- ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్గు అండు కెమికల్ కంపెనీ,

కాసు బంగారమునకు, సీమవెండికి, రత్నములకు పూచీ నిచ్చెదము.

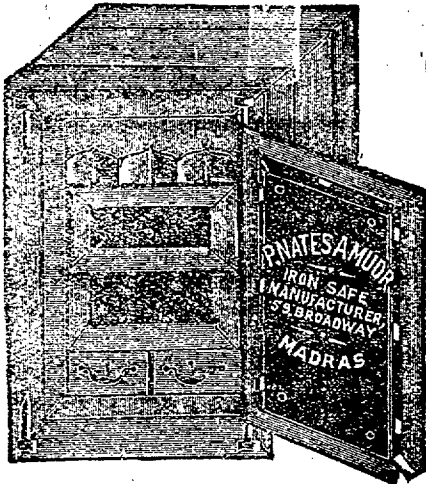

మావద్ద పలుకముల తొలకలు, దుద్దులు, మోపులు, బంగారు మెడచేయిములు, మొల్లతాడులు, టంబులు, మొదలగునవి తయారుగనున్నవి. వివరములకు ఈదిగువ విలాసములకు వ్రాయుడు.
 పొప్రెటర్:- కాకుమాను లక్ష్మయ్యచౌదరి, శనగపాటి కోటయ్య అండుబదర్లు.
 ది ఆంధ్ర జ్యోతిషి మాన్యుఫ్యాక్చరింగు కంపెనీ
 పొడోను: బెజవాడ. 1597 (3) 1149 బ్రాంచి: 51 చైనాబజారురోడ్డు మద్రాసు.

నర సము

దృ థ మె న ది

న మ్మ క మె న ది

ఇప్పటిమోస్తరు ప్రకారము బాగుగా తయారు చేయబడిన ఇనుప పెట్టెలు ఈదిగువ తెలుపబడినవారివద్ద అమ్మకమునకు సిగ్గుముగా యున్నవి.

బాంకులు, కంపెనీలు, కార్యాలయములు, కో ఆపరేటివ్ సంఘములు మొదలగువాటికి సరఫరా చేయబడినవి. (1429)

పి. న శే శ మొ ధ లి యార్,

ఇనుపపెట్టెలు చేయువారు,

ప్రాప్రెటర్, 59, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

నటరాజన్ ఎంబిసింగు వర్క్సు.

ఐరన్ అండ్ బ్రాస్ ఫౌండర్లు

అయిత్ ఎంజినులు, మోటారులు, మెషినుభాగములు, మొదలగు నవి రిపేరు చేయుటయందు సమర్థులవారు. రై సుమిల్లుకు కావలసిన

సిలండర్లు, సోప్టింగ్ నట్లులు సరసముగా యివ్వబడును. సుబ్బరాయస్ లైఫ్ థి, పెద్దనాయక్ పేట మద్రాసు. మెషి నులకు సంబంధించిన భాగము లన్నియు ఆర్డరుయిచ్చిన తయారు చేసి యివ్వబడును. ఉత్తరములు వ్రాసిన బడులు వ్రాయబడును.

వర్త కు ల కు యి ట్టి స దు పా య ము ఇ ది వ ర కు లే దు 1842

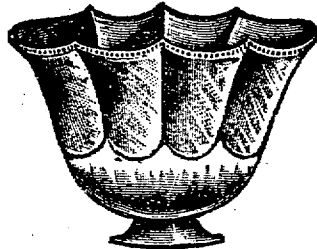
వర్తకశిఖామణులకు
అమూల్యమైన తరుణము

సీమవెండికి గారంటి నిచ్చెదము

ప్రతి గృహమునందును

అవశ్యముగా నుండితీరవలెను

3 నుండి 8 తులముల యెత్తువరకు 3 పైజలందు పేలాగిన్నెలు, పట్టెలుతెట్టిన గిన్నెలు, తయారుగానున్నవి. ఈ దిగువ తెలుపబడిన ధరప్రకారము యివ్వబడును. ఒకేసారి 1 గ్రోసు ఆర్డరు యిచ్చిన ఒక వారము లోపుగా సరఫరా చేయబడును. లోన, పైన చక్కగా మెరుగు చేయబడియున్నది.

1 గిన్నె మొదలు 3 వరకు	కు 1 కి ధర రూ	1-1-0
6 " 12 " "	" " "	1-0-6
3 డజన్లు ఒకేసారి తీసిన	" " "	1-0-0
6 " " " "	" " "	0-15-6
12 " " " " (1 గ్రోసు)	" " "	0-15-0

ఓలిపోను నెం. 2802

ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ

లంఠివిలాసము "ఉమ్మడియార్"

నగలవర్తకులు, 25 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

ఏల

అది జబకుసుమ తైలముగానుండవలెను

వెంట్రుకల కుమళ్లను బలపరచుటకును; వెంట్రుకల పెరుగుటకు తోడ్పడుటకును, వాటిని అందముగాను, నలుపుగాను, కాంతిగాను చేయుటకును; బట్ట తలరానీయక ఆటంకపరచుటకును; చుండును పారదోలుటకును, మితి మీరి పనిచేయుటవలన గలుగు తలనొప్పి, విసుగుదల, జ్ఞాపకశక్తి తగ్గుట, నిద్రలేఱు మొదలగువాటికి మంచి గుణమిచ్చును.

జ బ కు సు మ

యందు ఆసిడ్ చేరుటలేదని సుమారు 50 సం॥రములకుండి రూపించబడినది. 2643

C. K. Sen & Co., Ltd.,
29, Kolutola, Calcutta.

జ బ కు సు మ

చిన్న బుడ్డి రూ 1-0-0

పెద్ద బుడ్డి రూ 3-4-0

అపూర్వ గ్రంథములు

తగ్గింపు ధరలు

నాసికీతో పాఖ్యానము:- శ్రీ నాథకవి

సార్వభౌముని బావమరిది దగ్గుబల్లి, దుగ్గి విరచితము. నాసికే తుడను విష్ణుభక్తుని కథ యందు వర్ణింపబడినది. చక్కని కైఫీ నెల 1-0-0

ఉద్భటారాధ్య చరిత్రము:-

నేసియ్యగు తెనాలి, రామలింగ విరచితము, ఉద్భటగుడుచరిత్ర, ప్రస్తుత వచింపబడినది. హృద్యములగు పద్యములు గలవు. శ్రీ విటూరి, ప్రభాకరశాస్త్రిగారి పీఠికతో; నెల 1-0-0

కాలనిర్ణయచంద్రిక:- ముట్టపల్లి సీతా

రామశాస్త్రి విరచితమయిన ధర్మశాస్త్ర గ్రంథము పంచాంగ కర్తలకు, ధర్మనిర్ణయకులకు అమూల్య మైనది. 2 సంపుటములు గా ముద్రించినాము, సగముధర సంపుట 1 కి రూ 1-8-0

శ్రీకృష్ణభారతము:- శ్రీ కవిరాజు. శ్రీ

పాద, కృష్ణమూర్తిశాస్త్రిగారిచే రచింపబడినది. సగముధరలకు విక్రయించునాన్నాము. ప్రథమసంపుట (అది, పాఖ్య) 1-8-0, ద్వితీయసంపుట (అర్ణ్య) 1-8-0 తృతీయ (సూర్య బోధ్య) 1-8-0 హరిష్వ మహాత్మ్యము, కృష్ణమహాత్మ్యము, వేదాద్రి మహాత్మ్యములతోపాటే పాఖ్యానము- బ్రహ్మసంద చంద్రిక, మొదలగు గ్రంథములుగూడ తక్కువధరలకు విక్రయించబడును. కేటలాగు ఉచితము. 2774

సరస్వతి కార్యాలయము,

జగ్గయ్యపేట, కృష్ణాజిల్లా.

కాష్టాండ లేహ్యము

సమస్త వైత్యములు నిక్కాకలూ పోగొట్టి యింద్రియ బలము కొమ్ముపుష్టి కలగజేయును. అనేకులచే గుణముచేసినదని యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నాము. శేరుడబ్బి రూ 2 లు

పట్టాభిరామ వైద్యశాల

(రాయవరము) గోదావరిజిల్లా

నేత్రవ్యాధుల కద్వితీయమైన

అద్భుతమైన నివారిణి

కృష్ణాపుర నివాసియును, ప్రస్తుతము మద్రాసు, మెలూ పూరు, శకాభిములో "అల్పర్పలాడ్డి" యందు కాపురమున్న పండితస్వామి ఎస్. శ్రీనివాసయ్యగారికి వారీసిన నాకు గలిగిన అనేక లాభములకు నేను మిక్కిలి కృతజ్ఞుడను. వారు నాకును, నా కుటుంబమువారికిని అనేక వ్యాధులను బాగు చేసిరి. కొంతకాలముక్రిందట నా శరీరంలో నొకటి జబ్బుగా నుండి ఎడతెగక నీరుకారుచుండెను. చూపు మందగించి రాత్రు లందు చదువ జొత్తిగా ప్రసరినదికాదు. నేను అనేక ఆంగ్ల వైద్యులవద్ద చికిత్స చేసుకొనియు గుణముకాలేదు. వారిచే నియమింపబడిన సులోచనములను వాడినను నాకు కావలసిన గుణముగలుగలేదు. శ్రీ పండితులుగారు ఒక అంజనమును కం టికిచేసి, అతి స్వల్పకాలములోనే నాకుండిన బాధను తొల గించిరి. ప్రస్తుతము జబ్బుచేసిన కంటిచే జబ్బుచేయని కంటికిం పైన మిక్కిలి బాగుగాను, విశేషముగాను చూడగలుగుచున్నా వని మిక్కిలి సంతోషముతో తెలియజేయుచున్నాను.

వి. వి. కృష్ణారావు. జటప్రోలు రాజాగారి

అల్లుడు. 24-5 1926.

మదనకామేశ్వరిలేహ్యము

బలహీనుల సంతిని, పేహము, నిక్కాక, నిస్సత్తువ శుక్ల శవ్తము, అతిమాత్రము మొ॥ వాటిని హరించి బలమును, వీర్య వృద్ధిని, సంసార సౌఖ్యమును, సంతోషపాప్తిని గల్గించును 2 డబ్బీలు చాలును. 3851 (4)

20 కు. డబ్బీ రూ 1-4-0 వి. పి. 0-6-0.

పి. కి. పి. ఆండు కో, ఆయుర్వేదసమాజం, పెరడేపి. (నెల్లూరు

కార్దియాల్ నెప్పియాలిటీలు

ఆంటి-గెకోసూరియా	4-8-0
బహుమూత్రవాధి నివారణి	
ఆంటి-మస్టిటోలిసి	1-0-0
దోషలను దగ్గరరానీయదు, అందుచే మలేరియా రాదు	
ఆస్తమా రిలీఫ్ పౌడరు	1-12-0
(శ్వాసకాశరోగమును నివరిజేయును)	
బేరమ్ (అమెరికాది)	1-8-0
శిరోజములకు మంచితానికు.	
బూమాల్ విన్	2-4-0 4-0-0
జోషునుకు పుష్టినిచ్చును, బలహీనత, జ్వరమువచ్చి నిలిచిన తరువాత ఇది బాగుగా పనిచేయును.	
బ్రాన్ కోర	2-0-0
దగ్గును నివారించును, గొళ్ళను త్రోసివేయును, గొమ్ముకు బాధగలిగించునట్టి వ్యాధులను పారద్రోలును	
బరోనా	4-0-0
మూర్కగోగమునకు దివ్యమైనది.	
సి. వ. క్యూ (మిక్ శర్పు)	1-0-0
జలుబు, శీతలము, ఇన్ ఫ్లుఎంజా మొదలగు వాటికి తగినది	
సి. వ. క్యూ (కాప్ సెన్సు)	0-14-0
సి. వ. క్యూ కాప్ సెన్స్ ఫారము గాగలదు. తీసుకొనుట సులభము. ప్రయాణసమయములందు వెంటబడి తీసుకొని పోవుట సులభము.	
కాంఫరోడైన్	0-8-0
గృహమునం దెప్పుడును ఒకబుడ్డి యుండవలెను. విరేచనములు, శూలనోష్టి మొదలగువాటిని కుదుర్చును.	
కన్నాబైన్	1-0-0
పాదములమీద నయ్యెడుకాయ, చర్మము మొద్దుబాగుట మొదలగువాటిని కుదిర్చి, సుఖముగా నడచుటకు పీలుండును.	
కార్మిలెట్ చెట్టి దగ్గు నివారణి	1-4-0
రోమ్ముపడితమునకు అద్భుత నివారణి.	
కెమికల్ ఫుక్	1-0-0
బిడ్డలకు మంచిపుష్టి నిచ్చును.	
క్లోరోడైన్	0-8-0
కలరా ద్రావులు	2-0-0
మితోడ ఎప్పుడును ఒకబుడ్డిని ఉంచుకొనుడు.	

గుట్టములకు కండిషన్ పౌడరు	2-8-0
మిగులులను అలక్ష్యము చేయుదు వాటిని ఆరోగ్యశీతియం దుంచుదు	
చెవలియర్లు పేర్ రెస్టోరర్	2-0-0
వెంట్రుకలకు పుష్టిని కలిగించుటకు, వాటిని పెరుగునట్లు చేయుటకు తోడ్పడును.	
తోలు కాంపౌండు పరబత్తు	2-0-0
దగ్గులకు రొమ్ముపడితమునకు తగినది.	
డాక్టరు కార్ లుచ్చిలన్నుదగ్గు నివారణి	1-0-0
బిడ్డలకు నిరపాయకరమైనట్టియు, గుణమిచ్చునట్టి ఔషధము.	
ప్రిక్లి హీట్ లోషన్	1-8-0
ప్రిక్లి హీట్ పౌడరు	0-14-0, 1-8-0, 2-4-0
క్విన్లెన్ అండు ఐరన్ టానిక్	1-8-0
రింగువరం ఆయిన్ మెంటు	0-9-0
హిందూ శేశము దున్న వాటి అన్నిటియందును శ్రేష్ఠమైనది.	
గోస్ గార్గల్	1-0-0
స్కర్ ఫైన్	2-4-0
చుండు నివారణి.	
డియోడొరైసుడు పెట్రోలియా	1-0-0
శిరోజములకు ఉపయోగించుటకు తగినది. వెంట్రుకలకు మంచి శీతిని నుంచును.	
డియోడొరైసుడు కోకొనట్ ఆయిల్	1-0-0
శిరోజములకు తగినట్లు ప్రత్యేకముగా తయారుచేయబడిన మనోహరమైనది.	
డడ్లీసు అస్మా కాన్	1-8-0
ఉబ్బసమునకు దీనినిలోనికి తీసుకొనుటకు తగినదని వైద్యులందరూను శిష్యులచేసి యున్నారు.	
ఈస్టన్ పరబత్తు	0-12-0, 1-8-0
ఈ సుప్రసిద్ధమైన టానిక్ ఎప్పటికప్పుడు మంచి బలమునిచ్చుటకు సూతనముగా తయారు చేయబడును.	
ఎస్సెన్సు సరసపరిల్లా	2-0-0
అమోఘముగా రక్తమును శుద్ధిపరచును.	
ఎలిక్టర్ గ్లెసరొఫాస్ ఫేట్, పార్శ్వ ల్యుజో సహగలది	1-8-0

నరములకు పుష్టి కలిగించును	
ఎడికొలోన్ 2 బొమ్మలు	1-4-0
ఎడికొలోన్ 4 బొమ్మలు	1 12-0
ఎడిక్విన్లె	1-8-0, 2-8-0
ఎడిల్టాస్సు	1-0-0
దోషకాటులచే గలిగిన మంటను పోగొట్టును.	
పెథిల్ బామ్	0-12-0
నోప్పులు, బాధలు, తిమ్మరు వాయువ మొదలగు వాటికి మంచిగుణమిచ్చును.	
ఫ్రేసర్స్ లీవర్ బానిక్	1-8-0
సోమరి తనమును పోగొట్టును.	
ఫర్నెల్స్ లీవర్ మాత్రలు	0-12-0
మలబద్ధమునకు, పిత్తమునకు అమోఘమైనది.	
క్వ హో	2-0-0
శిరోజములకు తగిన టానిక్.	
క్వ మొలెని మాత్ వాష్	2-4-0
నోటికంపుకు, రుచిసరిగా తెలియనప్పుడు ఇది బాగుగా పనిచేయును.	
లెమ్మలందు గ్లెసరెన్సు	1-0-0
శిరోజములకు అద్భుతమైనది.	
ఓమమ్ బిల్బులు	1-0-0
శూలనోష్టి, శూలత్వము, పుల్లి శేపులకు తగినది.	
ఓమమ్ వాటరు బుడ్డికి	0-10-0
పింకలామెంట్	1-8-0
మొటిమెలకు లోషన్.	
పైరోస్	2-12-0
డైరోయా వ్యాధికి తగినది.	
సెమెం	0-12-0
చాకలికడ్డలచే గలుగు తీటకు దివ్యమైనది.	
పండ్లనోష్టికి ఎస్సెన్సు	1-0-0
ఇంద్రజాలమువలె పనిచేయును.	
కార్దియాల్ దంతచూర్ణము	0-10-0, 1-4-0
దంతముల కమోఘమైనది.	
ఎక్జమా	0-15-0
ఎక్జమా, తత్సంబంధమైన చర్మవ్యాధులకు మంచి గుణమిచ్చును.	

వర్తకులకు ప్రత్యేక ధరలు గలవు. **Spencer & Co., Ltd.** (W. E. SMITH & Co., Department) MADRAS.

ది ఆంధ్ర కర్తాగారము లిమిటెడ్, గుంటూరు

ఎలక్ట్రిక్కు లయిటింగు స్కీము స్థాపించుచున్నాము

50000 షేర్లు

షేరు వకటింటికీ 10 రూపాయలు మాత్రము.

ఇప్పటికి కొన్ని షేర్లు అమ్మితిమి, షేర్లుగావలసినవారు త్వరలో దీసుకొనవలెను. ఎలక్ట్రిక్కు లయిటింగు

స్కీము స్థాపించుటవలన షేర్లదారులకు, ఎక్కువ లాభము గలుగును.

క్రాత్త షేర్లు వేయించుటకు, అన్ని జిల్లాలలోను, స్వతంత్ర సంస్థానములలోను, రంగూను, సింగపూరు వగయిరాల్లోను ఏజంట్లుగావలయును. ఏ టెంట్లకు మంచికమీషను యివ్వబడును. 2859

షేర్లుగాని, ఏజంట్లుపదవికిగాని, మాకంపెనీ యింజనీయరు, యమ్. జి. రాజుగారికి వ్రాయవలయును,

పాస్ట్ ఆఫీసు గుంటూరు,

నడింపల్లి వెంకటలక్ష్మీనరసింహారావు,

M. A. (Hons), L. L. B, Edin Bar-at-Law. మేనేజింగ్ డైరెక్టరు.

ఆంధ్ర ఇన్ స్ట్రుమెంట్స్ కంపెనీ,

ప్రధాన కార్యస్థానము—మచిలీపట్టణం.

గమనింపుడు.

- (1) భీమాకంపెనీ ఆపత్కాలమున సాయబడు గొప్ప పరస్పర సహకార సంఘము. (చేసికొందురు.
 - (2) దీర్ఘ కాలము జీవించువారు ఆకాలమరణము నొందు వారి కుటుంబములకు తోడ్పడును, తమకు ఆదాయము
 - (3) భీమాచేయుటలో పుణ్యము, పురుషార్థము, రెండును యిమిడియున్నవి.
 - (4) వారి క దీనిలో కరణ్యమును, ఆపత్ప్రయమున ౨ పాదము, కుటుంబమునకు జీవ నోపాధి కల్పించును, ఖర్చులో ఆదాయముచేయు మార్గమిది యొక్కటియే.
- మీ జీవితములను యీకంపెనీలో భీమా చేయించి దేశీయసంస్థను ప్రోత్సహింపుడు.
- అన్ని ప్రాంతములనుంచి యేజంట్లు కావలెను.

యర్రమల్లి మంగయ్య, బి.వ. బి. యల్. కార్యదర్శి 2474

కౌసుధియేటరు 2253

2-6-26 బుధవారము నుండి 4-6-26 శుక్రవారము వరకు ప్రతిదినము 2 (పదర్పనములు. సా|| 6-15 గం, రా|| 9-80 మ ద న్ థి యేట ర్సు లి మి టెడ్ వారు మే రి డ్ హో

“మెయిడ్ ఆఫ్ మిస్టిరిలో” నున్నది

ప్ర ద ర్శిం చ బ డు ను 6 రీల్సు గలది. అనేక ఇతర ఫీల్ములు కూడ చూపబడును

కాశీ పట్టు పీతాంబరములు

క్రాంతసకులు సరసమైనధరలు జరిక్లావరుఅండు సాదాచీరలు 16 మూరల పొడవు 2 1/2 మూర వెడల్పు రు 22 మొదలు 23, 24, 25, 28, 30, 35 వర్కు. ప్రమాదిరి చీరలు 18 మూ × 2 1/2 = ఒకటికి రు 24 మొ. 25, 28, 30, 32, 34, 36, 38, 40 వర్కు. ప్రమాదిరి జరి అండు ఖండువాలు 5 × 2 1/2 మూ. ఒకటికి రు 7 మొ. 8, 9, 10, 12 వర్కు. ప్రమాదిరి ఖండువాలు 6 × 2 1/2 మూ. ఒకటికి రు. 9 మొ. 10, 12, 13, 14, 15 వరకు. ప్రె క్లావరు జరిఅంచు రవిక ఒకటికి రు 1/8 మొదలు 1/12, 2, 2 1/4, 2/8 వరకు. ప్రెమోస్తరు జరి లచ్చాఅంచు సాదాచీర 16 × 2 1/2 మూ. ఒకటికి రు 28 మొ. 30, 34, 36, 38, 40 వరకు. ప్రె మోస్తరు 18 × 2 1/2 మూ. చీర ఒకటికి రు 32 మొ|| 35, 36, 37, 38, 40, 41, 43, 45 వరకు. ఇంకా అన్నిరకముల పట్టుదినుసులు, నేపాళ పు రుద్రాక్షములు, కస్తూరియు మావర్ద దొరుకును. మ్యానేజరు, భవానీకంపెనీ పట్టువర్తకము, కాశీ.

రీడింగు ఇర్విను ప్రభువుల సంభాషణము

‘తెలకు శిష్యుని’ స్వప్నము

రీడింగు, ప్రభువు:—నే నీ కేసును వదిలిపోవలయునని, అతరుపడుమందులచే మీ నెలపు తీసుకొన గోరుచున్నాను.

ఇర్విను ప్రభువు:—మీకు ఆలస్యము కలుగజేయును. కొన్ని సలహాలను మాచనలను మీరివ్వవలయునని కోరుచున్నాను.

రీ. ప్ర:—వాకు ఎవ్వరు సలహాలనుగాని మాచనలనుగాని ఇచ్చియుండలేదు. అయినను నేను అన్ని ఇబ్బందులను అంత తింపజేసిరి నేను న్యాయవాదిగ నుండుటయే ఈ విజయము నకు కారణమని చెప్పవచ్చును. సమయాసమయములందు విధి విరామము లేక, న్యాయము ధర్మము సమానస్వాతంత్ర్యములను గురించి, సూచించుచుండెడివాడను.

ఇ. ప్ర:—కాని నేను కర్మకుడును గావున నేను మీవలె శంభరముగ మాటలను పలుకజాలను. ఒకటి రెండు మాడు అన్ని కొన్ని మాచనలను మీరు నాకివ్వవలయునని కోరు చున్నాను.

రీ. ప్ర:—సంతోషము. కొన్ని పదములను వాక్యములను కంఠగతమొనర్చి ప్రజలను ఆకర్షించు విధమున సమయాసమయము లందు వాటిని ప్రయోగించుచుండిన సామ్రాజ్యమునకు లాభము నకు లాభముగ నుండును. మొదల మీకు కొన్ని మాచనల నొస గెదను. (1) స్థానికాధికారులను చిత్తపెట్టుడు. (2) ఉద్యోగము జండు అనుభవముగాంచిన ఆంగ్లేయోద్యోగుల సలహాను పొందు చుండవలెను. (3) భారతీయోద్యోగులతో సరసముగ సంభాషణ అను జరుపుచుండవలయును. భారతీయోద్యోగులు తమ మనస్సు జండున్న విషయములను బయట చెప్పరు. మనకు అనుకూలముగ నిజమున మాట్లాడుచుండెదరు. వీరు చెప్పినమాట లన్నియు విని వాటిని సంపూర్ణముగ మరచిపోవుట ఉచితము. (4) ఆంగ్లేయ వారాప్రతికల వ్యాఖ్యలను గమనించుచు ప్రభుత్వవిధానమును అవ్యవస్థాపకు నిర్ణయించుకొనుచుండుట ఉచితము. భారతీయు లచే ప్రకటింపబడు వారాప్రతికలను చదువవద్దు. స్పృహగ రహితముల అధికముగ నుండును. ఇంగ్లీషు తప్పులతికగ నుండును.

(5) స్వేచ్ఛబండ్లలో నే మీరు ప్రయాణము చేయవల యును. (6) ప్రభుత్వధనమున తరచుగ గొప్పవిందులు జరుప వలయును. ఇష్టమునచ్చినపుడెల్ల కొండలకుపోవుచుండవలయును.

ఇ. ప్ర:—ఈమాచనలకు వందనములు. ప్రజల నాక ర్షించుచేయుమాటలను వాక్యములను చెప్పవలయునని ప్రార్థించు చున్నాను.

రీ. ప్ర:—సరే. ఈ క్రిందిమాటలను మరవవద్దు. (1) ప్రాగైతివు రెస్టోర్నీలను గవర్నమెంటు (2) రాజధానిగల భారతీయులు (3) పరియగు విధముగ ఆలోచించు ప్రజలు (4) ప్రజాసమాహము (5) నాప్రియమిత్రుడు (6) నిశ్చల రాజధానితో గూడిన భావములు (7) ఓటిషు పరిపాలనలని గాథలు (8) సరకుచేయ తగినవి.

కొన్ని వాక్యములనుకూడ కంఠగత మొనర్చుట ఉచి తము:—

(1) విపరీతిమగు మార్పులు ఓటిషు సాంప్రదాయ లకు విరుద్ధమైనవి. (2) నిజముగ సంపూర్ణ సహకారమును ంము కోరుచున్నాము. (3) సంస్కరణచట్టము విజయము లందుటకై పట్టుదలతో కృషిపలుపవలయును.

ఇ. ప్ర:—హిందువులకు మహమ్మదీయులకు కలహము న్నడిన ఏమి చేయవలయును?

రీ. ప్ర:—అల్లరులు కలహముల విషయమై ఎట్టి యిష్టు తున్నుకొనవద్దు. ఇష్టము వచ్చినట్లు ప్రజలు పోట్లాడు గుచ్చును. కోపాటు అల్లరులు జరిగిన పప్పుడు భానమే అవలంబించిరిని.

ఇ. ప్ర:—ఇంకను ఏమైనను చెప్పవలయున్నదా?

రీ. ప్ర:—మానము! మానము! మానము! మానము సర్వ కార్యసాధన ముని గు రెరుగవలయును. ఈదేశము విపరీతముల తోను మతములతోను నిండియున్నది. సంస్కరణములను స్పృధి చేయవలయునని ఎవరైనను కోరిన 1929 వ సంవత్సరమువరకు జీవించుండవలయునని చెప్పెదను. అప్పటికి మీపరిపాలనమున శాలుగుసంవత్సరములు ముగియును. ఇంతలో ఎన్నియోకలహ ములు అల్లరులు జరుగవచ్చును. స్వపరిపాలనము పొంద భారతీ యులు అల్లరులకారని మీరు చెప్పుచుండవలయును. విద్యావం పశుసమతుల్యమున వారిని పొగడుదు : ప్రజాసమాహము నెదుట క్రిందసాయవిషయములను గురించి మాట్లాడుదు.

ఇ. ప్ర:—ఇంకా!
రీ. ప్ర:—సిక్కులపట్టును మహమ్మదీయులపట్టును నేని హభావముతో మెలగవలయును.

ఇ. ప్ర:—సరే.

రీ. ప్ర:—మిమ్ములను (మీపరిపాలనమును) దేవుడు ఆశీ ర్వదించుగాక.

ఇ. ప్ర:—మీవిధానమునే నేను అనుసరించెదనని ఇం గ్లండులో ప్రకటించినందున మీ కీక్రమము కలుగజేసిరిని.

రీ. ప్ర:—వాకువలెనే మీకుకూడ ప్రాచ్యదేశపరిపా లనా అంశ ఏర్పడినందులకు సంతసించుచున్నాను. నెలపు తీసి కొనెదను. (నువారాటాపత్రికనుండి గ్రహింపబడినది.)

నిజాంరాష్ట్రములోని ఖాన్సా పాఠశాల

కృతజ్ఞతాసూచకపథ్య

గడచిన ఆదివారము (౧౧ తీరు; ౧౬ మే) వాడు రెసి డెన్సిబజారులోని, నవాబు ఫయాజల్లిఖాను గారి భవనమున సమావేశమైన మహాజనసభ అనేక కారణములవలన చారిత్రకమై నదని చెప్పటకు సందియములేదు. కొన్ని మాసములక్రింద నిజాం ప్రభుత్వముయొక్క విద్యాశాఖవారు ఖాన్సా పాఠశాల స్థాపన మును గురించియు, నిర్వహణమును గురించియు, ఆపివేయుటకును గురించియు నొక ప్రత్యేక శాసనము అను దానిని నిర్ణయించుచుం డిరి. ఈ శాసనము (ఖానూను) నుబట్టి ౧౭ మందికాని అంత కంటె ఎక్కువనందిగాని విద్యార్థులకు చదువుచెప్పవలెయు; ప్రభుత్వమువారిసంధి సహాయద్రవ్యమునుగాని అంగీకారముగాని పొందియుండవలెయు పాఠశాల ఖాన్సా పాఠశాల కని వ్యవహారిం పబడవలయును అట్టి పాఠశాలను ప్రభుత్వమువారి ఆజ్ఞానుసార దుగా పొందనిది ఎవరును స్థాపింపరాదు. ఇంతకుముందే స్థా పింపబడియున్న పత్తు మన దాని విషయమున ప్రభుత్వమువారి ఆజ్ఞాను దరఖాస్తు ఇచ్చుకొని, పొందితిరవలయును. అట్లు చేయ నిపత్తు మన పాఠశాల పోలీసువారిద్వారా ఎత్తివేయుచుచర్యజరు పబడును. ఈ శాసనము దేశమునందలి విద్యావంతులలో వనేకు లకు విద్యాభ్యాసాన్ని ఆటంకపరచునట్టిదిగా రోచినందున మొట్ట మొదల హైదరాబాదునగరమునందలి హిందూమహమ్మదీయ విద్యాధికులు (బారీష్టర్లు, వకీళ్లు, డాక్టర్లు మున్నగువారు) ఒక సంఘవిజ్ఞాపనము (మహజరు)ను సిద్ధముచేసి యిం ప్రభుత్వమువారి విద్యాశాఖకార్యదర్శిగారినిన్నిధికి పంపుకొనెను. ఈ క్రొత్త శాసనము, శాసననిర్మాణసభ నిర్ణయించినది కానందన శాసనము అను పేరునకుకొనిదేశాదనియు, అందలినియుముములు విద్యా విషయమున దెనుకబడియున్న మనరాజ్యమునకు చాలకష్టదా యకములనియు వివరించి, ఈ శాసనమును దానిని ఉపసంహరిం చుకొనుట మంచిదని ప్రార్థించిరి. అందు పైనజేమియు జరిగినట్లు కానరానందున, రఖుద్దారు, (౮వీటిలు)నాడు, వివేకవర్ధన్ నాటక కాలయందొక గొప్పసభ సమావేశమయ్యెను. వివిధవర్గములకు సంబంధించిన ౨౦౦౦ మంది ఆసభసభ్యులగుంచిరి. వచ్చినవారిలో హిందూమహమ్మదీయ క్రైస్తవమతస్థులునుండిరను సంగతికార్య క్రమమును జూచినవారందరెరుంగుదురు. ఈ సభయందు, పైన చెప్పిన శాసనమును రద్దుచేయవలసినదిగా ప్రభుత్వమువారిని ప్రార్థించుచు నొక తీర్మానము చేయబడి, అట్టి తీర్మానము, ప్రభుత్వా ధ్యక్షునకంపవడినది. దీనిపైన జేమిర్పాటుల ప్రభుత్వమువారు జరిగికోతెలియు నవకాశముల వారంగముగ లభింపలేదు. అయిన ను, ఈ శాసనమునుగూర్చి మరల నాలోచించుటకు ప్రభుత్వము వారిక యుపసంఘము శేర్షరచిరిని వదలివ్యాపించియున్నది. రవఖుద్దారునాటిమహాజనసభలో, ప్రజాపక్షమున నివేదయము న అనుసరమగుచర్యలు జరుపుటకొక ఉపసంఘము కూడ నిర్మిం పబడియుండెను. ఈ ఉపసంఘకార్యదర్శివద్దకు మనరాజ్యము యొక్క వివిధభాగములనుండి పై శాసనమును రద్దుచేయవలసినది గా గోరుచు నుమారు ౨౦ సంఘవిజ్ఞాపనములు వచ్చినట్లును, వారు వాని విద్యాశాఖయొక్క కార్యదర్శి (తామూల్ మోతమది) పంపినట్లును యాధిగా చేరియవచ్చుచున్నది. వివేకవర్ధన్ నాటక కాలయందు గడచినమాసములో నెన్నియో విద్యావిషయకము లగు నుపన్యాసములు జరిగినవి. వానిలో దాదాపు ప్రతిదానియం దును ఈ శాసనము వలన కలిగిన నష్టము కలుగవచ్చుచిక్కలు నూచింపబడినవి. గ్రామములందలి ఉపాధ్యాయులును, రీతిరుల గు పెద్దమునుష్యులును, స్వయంశ్రమలవాను క్రొత్త శాసనమును గూర్చి విచారపశుచున్నట్లును దానియుపసంహరమును కోరు చున్నట్లును శాసన వచ్చియున్నాడు. ఓటిషు హిందూదేశములో ని పత్రికలో ననేకములు రాజ్యములో ప్రవేశపెట్టబడిన క్రొ

త్త నిబంధనలను దేశాధిపతి దాయకములగా నభిప్రాయపడినవి. ఇట్టి పరిస్థితులలో ఈ శాసనమును నిర్మించినందులకు ప్రభుత్వ మువారికి కృతజ్ఞతా వందనములర్పించుటకై కొందరు నగరవా నులవలన నొక మహాజనసభ గడచిన యాదివారమునాడు స మావేశమగుటయు, దానికి నుమారు ౨౦౦౦ జనులువచ్చుట యు, సభాకార్యక్రమ మారంభమైనది. దేశ, శాసనమునూ వారుతమ మాత్రము అభిప్రాయము ప్రకటించు నధికారకలదు. కా ని ప్రతికూలవాదులకు లేదని ప్రతికూలవాద సాయకుల కన్యకు డు తెలియచేయగానే ప్రతికూలవాదులందరును రెండువేలసం ఖ్యకుమించి, సభనువదలి నెమ్మదిగా బయటకువెళ్లి తమ రాజధ క్షిని, హిందూమహమ్మదీయ భారమును ప్రకటించి, వివేకవర్ధ న్ నాటకాలకు బోయి అచ్చటగొప్పసభజరిపి, మునుపటి శాసనప్రతి కూలవాదమును బలపరచు తీర్మానమొనర్చి, అట్టి తీర్మానమును మహా ఘనతపొందిన మన ప్రభువుగారి కంపుకొనుటయు; దాసవానుకూలవాదులు రెండు మాడు వందల సంఖ్యగలవారే యైనను తమ రెండువేల సోదరులు సభవదలి పోవుటవలన నిరు త్సాహవడకధర్మముతో సభాకార్యముల జరుపుకొనుటయు; ఈరాజ్యములోని ప్రజలయందు క్రమముగా కలుగుచున్న ప్రబో ధమునకు, అభిప్రాయ ప్రకటనందలపడుచున్న ధైర్యసాహసము లకును, ప్రభుత్వమునందు కల విశ్వాసమునకు ప్రబల నీడర్పనము లై యొప్పునున్నవని యొప్పుకొనకతప్పదు.

మా. హనుమంతరావు

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము

గుంటూరునందు ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ కార్యస్థానమును నాల్గవకేంద్రమును ఏర్పరుచుటకు సదరు విశ్వవిద్యాలయాధికారుల తున్ను ప్రభుత్వమువారికిని విజ్ఞాపనలు పంపుటకు తగిన చర్యలను తీసుకొనుటకు 21-5-26 తేదీ నాయంత్రం 6 గంటలకు గుంటూరు టవున్ హాలునందు వింజయూరి భావనాచార్యులవారి యాజమాన్యముక్రింద సభ జరిగెడిది. కొంతకాలము సాకల్యముగ చర్యజరిగిన తర్వాత ఈ క్రింది తీర్మానములు అమోదంపబడినవి

1. ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయకార్యస్థానప్రదేశము విషయమై తీవ్రచర్య జరుగుతూవుండుట చేతను శాసనసభవారు స్థలనిర్దేశ మువిషయమై మార్పుచేయు నవకాశము పొడముటచేతను తెజ వాడను స్థిరముగ కార్యస్థాన ముఖ్యపట్టణముగ జేయుచర్యల జేమియు తీసుకొనకుండుటకును 2. ప్రస్తుతం తెజవాడయందు ఎక్కువ ధనవ్యయ ము గల ఆ లో చనల నిర్ధారణ చేయకుండుట కు ను ప ను ల ను ప్రారంభించుట కు ను

3. స్థావర విశ్వవిద్యాలయ దేవనమును పెంపొందచే యుటకు తగిన పరిశీలనలను కలుగజేయు విశ్వవిద్యాలయ విజ్ఞా నము విరాజిల్లుటకు తగిన సహజవిజ్ఞాన నై సర్దిక ఎక్కువ ఆను కూలములు గుంటూరునందున్నవనియు తెజవాడమునుఅందుకు తగిన పరిస్థితుల లేకపోవుటచేత కేంద్రముగనుండుటకు ఎంతమా త్రము పనికిరావనియు తీర్మానించడమైనది.

ఉపపాదకులు:—రాయబహదర్ పత్రి కంకల శ్రీని వాసరావు పంతులుగారు బి. ఏ. బి. యల్.

అమోదకులు:—రాయబ్రోలు లింగన సోమయాజులు గారు బి. ఏ. బి. ఎల్.

బలపరిచినవార:—యడవల్లి కనకదుర్గయ్యగారు ప్రివరు

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయనాల్గవకేంద్రమును కార్యస్థానమునుగుం టూరునందు ఏర్పరుచుటకుగాను విశ్వవిద్యాలయ చట్టమునందు అవుసరమైన మార్పులను చేయుటకు తగినమార్గములను పరిశోధిం చుటకు ఒక ఉపసంఘము శేర్షరచుటకున్న సదరు సభమునవారు తమ నివేదికమును 20-6-26 తేదీన తయారుచేయుటకును తీర్మానించడమైనది.

ఉపపాదకులు యం. చి. నరసింహాచార్యులు

అమోదకులు:—న్యాయపరి నారాయణరావు

కొందలి కోటిలింగంగారున్ను శామరాజు మన్నారు కృష్ణా రావు పద్మికు ప్రాసీక్యూటరుగారు సభకు రాలేనందుకుచింతిల్లుచు యుద్యమమునందు తమక్కెక్కువ సానుభూతి యున్నదనియు విశ్వవిద్యాలయ కార్యస్థానమునకు నాల్గవ కేంద్రమునకు గుం టూరు అన్ని విధముల తగిన ప్రదేశమనియు తలపు నిచ్చిరి

అధ్యక్షునికి వందనములు ఆర్పించినపిదప సభ ముగిసినది.

న్యాయపరి నారాయణరావు

కార్యదర్శ.

పిస్తోలు దగ్గర నుంచుకొన్నందుకు ప్రధానరాజధాని మే జిప్సోటుచే రెండుసంవత్సరములు కఠినశిక్ష విధింపబడిన అల్లరు పేష్యురీ అప్పీలుకు హైకోర్టులో రావోకెన్ దివాన్ గా ర్లంగీక రించిరి.

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

జులై 1928

(4-6-26)

ఇరుగుదొడ్డిగముల "పిన్" ధరలు

కాగితములు—22 X 22 మంగిలముక్క (8) రు 10-0.

కాగితములు — 22 X 22 వేరు రకములు (2) రు 9-12, సరాసరిరకము రు 8-12.

తెలుపుముట్టలు— 1708 రు 14-10; గ్లాస్ 9000 రు 15-6; ఎల్. ఎల్. 78 రు 9-4; ఇ. సి. 78 రు 9-12, 88-888 రు 18-12; 8978 రు 8-14; 1702 రు 18-0. 2908 రు 8-4. జి. ఎ. 88 రు 9-0. జి. ఎ. రు 8-0.

నూలు

40 నెంబరు, సీమ (5 పాకెట్టు) — ట్రాక్ — రు 5-10-0 చలువ రు 6-9-0 పచ్చరంగు రు 9-8-0; పడవ రు 8-15-0; కాళి రు 9-4-0 సవరణ రు 8-6.

40 నెంబరు జపాను (పదిపానులకట్టు) — నత్త్రము రు 12-0-0.

60 నెంబరు సీమ (5 పాకెట్టు) అడకతెర 18-0-0; నమలి రు 17-0; "గేట్" రు 16-12-0 గొడ్డలి రు 10-10-0, గడ్డిబండి రు 10-9-0 ఎద్దగడియారము రు 10-7-0; సింహము కలకాడు రు 10-7;

60 నెంబరు జపాను (పదిపానులకట్టు) — భూగోళము- సీలంచే రు 20-4-0.

లోహములు

ఇనుము:—తెలియన చట్టకమ్మిలు ఒకబాదనకు ధర రు 84.

ఇత్తడిరేకు:—ఇంగ్లీషు రు 288. జర్మన్ (డిబ్ మాక్) రు 267; రాగిరేకు రు 260.

టిన్ రేకు:—(90 మొదలు 95 వరకు ఉన్న కేన్ ఒకటికి) 9" రు 19-4-0.

కలాయిపెంతురేకు:—24" గేజ్ 6" 7" 8" రు 15-0 9" రు 15-2.

సిమెంట్ పీపాకు నెల:—

సార్వత్రిక అవుమార్కు రు 11-12. నమలి రు 10-10. చక్కెర (రెడి) రు 85-6-0.

వాయిదాధరలు జూన్ 32-0 జూలై, ఆగస్టు 30-0.

పేరు సెనగ పప్పులు

మార్కెట్ ధరలు:—"మిషన్" రు 55, రు 61-0.

సాదా పాన రు

పేరు సెనగనూనె

"గానుగ" రు 128, "రెస్" రు 124.

ఆముదము

(గ్రామధర) రు 90.

పదునుచేసిన తోలు రతి 1 టెక్

	మొదలు	వరకు
ఎడ్డతోలు (8 మొదలు 8 1/2 రతులు) రు 0 18 0	రు 0 18 6	
" (తేలిక) రు 1 1 0	రు 1 1 6	
" బెంగురూరు (8 మొదలు 9 1/2) రు 0 18 8	రు 0 18 4	
" " (తేలికైనరకము) రు 1 1 8	రు 1 2 3	
" (విజయనగరం 7 7 1/2) రు 0 18 9	రు 0 14 6	
" (ఏలూరు 7 1/2 7 1/2) రు 0 14 6	రు 0 15 0	
గేజతోలు రు 0 9 9	రు 0 10 8	
గేజుడతోలు రు 1 0 9	రు 1 1 0	
అవుమార్గతోలు రు 1 10 6	రు 1 12 0	
మేకతోలు రు 2 12 0	రు 2 18 0	
గొడ్డెతోలు రు 2 12 0	రు 3 0 0	

పదునుచేయని పచ్చితోలు

బెంగురూరు మేకతోలు 100-8 రు 175 0 0	రు 190 0 0
బెజవాడ మేకతోలు " రు 170 0 0	రు 182 8 0
బెంగురూరుగొడ్డెతోలు " రు 140 0 0	రు 165 0 0
బెజవాడగొడ్డెతోలు " రు 130 0 0	రు 170 0 0
ఆవారముపట్టు బాదన 1-8 రు 80 0 0	రు 86 0 0
కొన్నంపట్టు " రు 20 0 0	రు 22 0 0
కర్కాటకము " రు 88 0 0	రు 50 0 0

కెన్యాపరిస్థితులు

భారతీయులను ప్రత్యేకించు విధానము మరల అమలునర దుంచబడుట

(మొంబాసనుండి ఒకవిలేఖకుడు ఇట్లు వ్రాయుచున్నాడు)

కెన్యా భారతీయులపట్ల అన్యాయము కలిగించు కెన్యా వైట్ హేపరు 1928 సంవత్సరము జూలై 28 వ తేదిన ప్రకటించబడిన. తూర్పుఆఫ్రికా భారతజాతీయ మహాసభ మొంబాసలో 1924 సంవత్సరమున శ్రీమతి సోజినీనాయకుగారి అధ్యక్షతన జరిగిన, కెన్యా వైట్ హేపరునందు గావింపబడిన నిర్ణయము ఈ మహాసభకుండు ఖండింపబడిన. ఈ నిర్ణయము రద్దు అగునంతవరకు భారతీయులు తలపన్నును చెల్లింపగూడదని కూడ ఆ మహాసభయందు తీర్మానింపబడిన. కెన్యాభారతీయుల తీర్మానమును ఏవిధమున ఆచరణయందుంచినో అందరకు తెలియను. ఆ సమయమున పండిత బనార్జీదాసు చతుర్యేదిగారు సర్వేంటు అఫ్ ఇండియా పత్రికాసంపాదకు లగు శ్రీయుత వేణుగారు ఆఫ్రికాయందుండిరి. భారతీయులపట్ల దలను వారు ప్రకటించియుండిరి. భారతీయులకు గావింపబడిన అన్యాయము ప్రపంచమునకంతయు విశదమయ్యెను.

మొంబాసయందు భారతీయులను ప్రత్యేకించుట

ఇప్పుడు కాలనీలమంత్రిగారు మొంబాసద్వీపమున భారతీయులను ప్రత్యేకింప బూనుకొనియున్నారు. ఈ ప్రదేశము నందు డెల్టాప్రభువుగారు ప్రముఖులు. వీరికి 20 వేల ఎకరములభూమి యున్నది. నేటిపుల సందర్శించువాద్యతన నిర్వహించునెవముతో డెల్టాప్రభువుగారు నేటిపులపట్ల అక్రమ మొనర్చు ఉద్దేశించుచున్నారు. వీరి ప్రోద్బలములనే కాలనీలమంత్రి ఇట్టివిధాన మవలంబించుచున్నారని ఊహింపవచ్చును "భవనములనుకట్టుటకై భూములను విచ్చలవిడిగ అమ్ముడడు. ఆంగ్లేయులకు మాత్రమే విక్రయింపవలయునని కాలనీలమంత్రి కోరుచున్నాడు" అని నైరోబి కమిషనరు మొంబాసయందలి లాండు ఆఫీసరువునాసిరి. సముద్ర తీరములందున్న భూములకి ఉత్తరువు అనువర్తించుచున్నది. దీనివల్ల కాలనీల మంత్రివైకిరి విశదమగుచున్నది.

కెన్యా వైట్ హేపరునందు సామ్రాజ్యప్రభుత్వమువారు గావించిన నిర్ణయమున నిరుద్ధముగ కాలనీల మంత్రి ప్రవర్తించుచున్నాడు. వైట్ హేపరునందు 7 వ క్లాజ్ ఈ విధమున నున్నది:—

ప్రాధసరు సింక్సుగారి నూచల ననుసరించి భారతీయులను ప్రత్యేకించువిధానము అమలునందుంచబడిన.

వ్యాపార ప్రదేశములందు ఆరోగ్య సాంఘిక పరిస్థితుల ననుసరించి ఈ విధానము అవసరమని విల్సన్ ప్రభువుగారు అంగీకరించి విధానమును అమలునందుండిరి. ఈ విధానము సరియైనదికాదని పలువురు ఆక్షేపించు చున్నారు. సామ్రాజ్య ప్రభుత్వమువారు ఈ సమస్యను ఏదో యొకవిధముగ పరిష్కరించునంతవరకు నగరములందు భవననిర్మాణమునకై స్థలములను భారతీయులకు విక్రయించగూడదనియు ఆంగ్లేయులకు మాత్రమే విక్రయించవలయుననియు సామ్రాజ్యప్రభుత్వమువారు తాత్కాలికపు టుత్తరు వొసగిరి. ఆంగ్లేయుల ఆరోగ్యమును సందర్శించుటకు భారతీయులను ప్రత్యేకించుట అవసరమని నిపుణులను వైద్యశాస్త్రజ్ఞులు అభిప్రాయ మిచ్చి యున్నారు. ఆరోగ్య సందర్శనమునకై పోలీసువారి ఉత్తరువులను కొనసాగించిన చాలును. ఒక్కొక్కజాతివారు ప్రత్యేకస్థలములందు తమకు తామే నివాసముల నేర్పరచుకొనెదరు. ఈవిషయమై ప్రభుత్వమువారు రెట్టి కఠినవిధానము అవలంబించుట అవసరము. ఇందులకు ప్రత్యేకకాసనము అవసరమనియు సామ్రాజ్యప్రభుత్వమువారు అభిప్రాయపడుచున్నారు. కావున నగరములందు ఆంగ్లేయుల నివాసస్థలములను భారతీయుల నివాసస్థలములను ప్రత్యేకించు విధానమును సామ్రాజ్యప్రభుత్వమువారు అంగీకరింపజాలరు."

ఈవిధమున భారతీయులను ప్రత్యేకించు విధానమును సామ్రాజ్య ప్రభుత్వమువారు 1928 సంవత్సరమున స్పష్టముగ ఖండించియుండిరి. ఇప్పుడు కాలనీలమంత్రి మరల ఈ విధానమునే అమలునందుంచు యత్నించుచున్నాడు. భవననిర్మాణమునకై నివేశనములు విక్రయింపబడునని తెలియగనే వివరములను తెలుపవలయునని జిల్లాసంఘసభ్యుడగు బారిష్టరు పటేలుగారు జిల్లాసంఘపు అధ్యక్షుని కోరెను. ఈ నివేశనములు ఆంగ్లేయులకుమాత్రమే విక్రయింపబడుననియు, అప్పట్ల నిర్మింపబడు భవనములందు ఆంగ్లేయులే నివసింపవలయుననియు అధ్యక్షుడు తెలిపెను. ఈ విధమున ప్రభుత్వమువారి అక్రమ ప్రయత్నములు బహిరంగపరచబడిన.

దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారు భారతీయులను ఎన్నియో విధముల బాధించుచున్నారు. ఇప్పుడు కాలనీలమంత్రికూడ దక్షిణాఫ్రికాప్రభుత్వమువారితో కలిసి భారతీయులను పీడింప బూనుకొనియున్నాడు.

కెన్యా వైట్ హేపరునందు భారతీయులను ప్రత్యేకింప గూడదను నిర్ణయముతప్ప మిగిలిన అంశములన్నియు భారతీయులకు అవమానకరముగ నుండెను. ఇప్పుడు ఈ అనుమలముకూడ రద్దుచేయబడుచున్నది. ఈ అక్రమములన్ని భారతీయుల రెట్టి ఆవేదన ననుభవించుచున్నారో ప్రత్యేకముగ వివరించుట అవసరము. ప్రభుత్వమువారు తాము గావించినవాదానములకు విరుద్ధముగ ప్రవర్తించుచున్నారు. కావున (పతిభారతీయులను పోరాటమునకు సంసిద్ధుడైయుండవలయును. మిత్రవాదులు స్వరాజ్యవాదులు అసహాయవాదులు అందఱు భారతీయులను ప్రత్యేకించువిధానము రద్దుచేయబడునంతవరకు పట్టుదలతో ఆందోళన మొనర్చవలెను. ఈవిషయమై సోజినీనాయకు, పండిత చతుర్యే, వేణుగార్లు తగువిధమున ప్రయత్నించెదరని నమ్ముచున్నాను. కెన్యాకాలనీయందు పెక్కుభాగల ననుభవించుచున్న సహోదరులకు భారతీయులు తగుసహాయ మొసగెదరని నమ్ముచున్నాను.

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము:

మొహరు

ఒక్కొక్కసంస్థకు ఒక్కొక్క మొహరు ఉండవలయు అచారమైనది. ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయానికికూడా ఒక మొహరు ఏర్పడవలసి ఉన్నది. చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయమునకు పులక, సింహములు, ఏనుగుతలలు, పద్మము వీటిజాహ్నులు గల మొహరున్నది. కాని ఇది ఒక వర్తకవిహీనుగా ఉన్నదిగాని, దానివల్ల ఏమీ అగ్గము ద్యోతకము కాలేదు. పాశ్చాత్య విశ్వవిద్యాలయాలను సాధారణముగా చాలా ఆకారముగా మొహరు ఉంటుంది. ఆ ఆకారమునే చెన్న విద్యాలయమువారు అవలంబించినారు. మొహరు అనేది ఆసంస్థ దేనికోసము ఏర్పడినదో ఆ అగ్గమును స్ఫురింపజేయవలెను. ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము మొహరును చూడగనే ఆంధ్రుల వ్యక్తిత్వ ముందు లోకనబడవలెను. ఈ విశ్వవిద్యాలయ మిందుకోస మేర్పడ్డది అని వెంటనే స్ఫురించవలెను. ఆంధ్రశిల్పములో పద్మమూ హంసా, ముఖ్యత్వము వహించి ఉన్నవి. కనుక ఆ రెండు బొమ్మలును మొహరులో కనపడవలెను. ఇదిగాక ఆంధ్రులు పూర్వకాలములో వర్తకమునకు ప్రవృత్తిబొంది ఉండేవారు గనుక, సముద్రమును దానిపై ఓడయున్న కనపడవలెను. విశ్వవిద్యాలయ మనేది ఆజ్ఞానాంధకారములో నుంచి జ్ఞానరేజిస్సుతోనెక తీసుకొనివెళ్లేదిగనుక ఓడను కనుమోటులోనుంచి తూర్పున సూర్యోదయమునుచూపించవలెను. పిలయితే మాడునదులు సముద్రములో కలుస్తూఉన్నట్లు చూపించవలెను. ఈ మూడునదులున్నా సత్త్వరజస్తమోగుణాత్మకమైన ప్రకృతి అవ్యక్తావస్థను పొంది ఉన్న బ్రహ్మాండమును సమములో లీనమై యున్నదని తెలియజేస్తుంది. మొహరు ఆకారము (సంక్షులకారముగా ఉండి బ్రహ్మాండమును స్ఫురింపజేయవలెను. దాని చుట్టును అంచునమీది అర్ధభాగములో "తమసో మాజ్యోత్తిర్గమయ" అని నాగరాక్షరములలోనూ, క్రింది అర్ధభాగములో "దేశభావలందు తెలుగులెన్న" అని తెనుగు అక్షరములలోను ఉండవలెను. మొహరు చిన్నదిగా ఉంటుందికాబట్టి, దానిలో ఇన్నివిషయాలను ఇమెత్తవలెను కష్టమేమో అని నా మిత్రులు కొందరంటున్నారు. నేర్పుగాజేస్తే అసాధ్యముకాదని నాఅభిప్రాయము. ఉత్తరేఖాంశే చాలును. కళ యేమీ కనబడవక్కరలేదు. ఈ నా ఊహ ననుసరించి ఎవరైనా ఒకరూపమును కేటస్తే చాలా సంతోషిస్తాను.

చిలుకూరి నారాయణరావు,

రాజనూకొండవరం.

పని తృప్తికరముగానున్నచో!

మీరు మేలైనట్టియై, తృప్తి కరమైన మక్కురుకొనెనని కోరినచో

నవో రుక ణి కుక్క

రును తీయుడు. వేవేలువారి కది తృప్తినిచ్చినది. 5 పైకాలు 1, 2, 4, 6, 8 నుండి తీగినది. 1 రు 1 కి వ్య 18, 18, 22, 27, 33 కారేభిద ప్రత్యేకము. వరములపుస్తకము యిగూడు. విల్లుకొనెను.

రుక ణి కుక్క రుక ణి కుక్క

19 నూదాగుడివిధి

రామపురము, మద్రాసు.

దక్షిణాఫ్రికా భారతీయుల అంతులేని కష్టములు

ఆసియావాసులచట్టముపై ఉపసంఘసాక్ష్యవిచారణ

వాడినను డిప్యూటీమను దాఖలుచేసిన
మెమోరాండము

“భారతీయులు గౌరవకరమున పరస్పర ఆదరణమును
గోరుచున్నారు. కాని దక్షిణాఫ్రికా ఆంతరంగిక వ్యవహారము
లందు కొంతకాలము కలిగియున్నాడనలయు నని ఆశించుటలేదు.”

క్రి(అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ న్యూస్ పేపర్స్)

జిన్నా, జూన్ 3:—దక్షిణాఫ్రికాలోని నివాసితుల
చున్న భారతీయుల ననుబట్టిన సృష్టించిన ఆసియావాసుల
చట్టము బహుమతిలకు వివాదములను ఉపసంఘము యొందుట
పాడినను గారు యితర డిప్యూటీమను సభ్యులు విచారించబడిరి.
ఉపసంఘ సాక్ష్యవిచారణ దక్షిణాఫ్రికా మేలుబాగాని
వచ్చెను. కాని ఉపసంఘవివేక అసంపూర్ణముగ నుండెను.
దక్షిణాఫ్రికాను యిండియాదొరతనము పంపిన డిప్యూటీమను
దాఖలుచేసిన మెమోరాండము ఉపసంఘ నివేదికయందు జత
పరుపబడలేదు. కాని మెమోరాండము నకలు యిచ్చుట అందు
బాటులో గలదు. మెమోరాండమునందు వివరింపబడిన విష
యములు పది పూర్వపు కాలములందు ఆవిష్కృతమయ్యెను.
ఆసియావాసుల చట్టమునకు ప్రతిపక్షముగ దాఖలుచేసిన ముఖ్య
ఉద్దేశ్యము, అసభ్యుల సాక్ష్యము స్వేచ్ఛ మెంటులనుండి ఎత్తి
వ్రాసిన భాగములు మెమోరాండమునందు గలవు. ఆసియా
వాసులచట్టములను ప్రతిపక్షమున ప్రతిపక్షము టిండుట చే,
డిప్యూటీమను ఆ చట్టవివరములను విచరించుటకు
ప్రయత్నించలేదు. భర్తయు, సామ్రాజ్య అగ్రులబట్టిమత్ర
మేగాక, దక్షిణాఫ్రికా భారతీయుల సామాన్యపరిస్థితులను ఆ
ర్థికస్థితిగతులబట్టి డిప్యూటీమను అభిప్రాయముల వివరించెను.
నివాసము, వర్తకములందు నిర్బంధముగ భారతీయుల ప్రత్యేక
ప్రాంతములకు పారదోలుటకు చట్టము అమలునందు బెట్టుటచే
గలగు ప్రతిఫలముల నరయుటకు డిప్యూటీమను ప్రయత్నించెను.
భారతీయులపై దక్షిణాఫ్రికా శ్వేతముఖులు జూపు వర్ణాభిమా
నము తగ్గరకములను డిప్యూటీమను విచారించెను.

భారతదేశీయులు ఆఫ్రికాయందు నివసించుటకు
గల హక్కులు

భారతదేశపు గతముతోడకు సంబంధముగ ముందుగ
వివరించి, వర్తమానమున భారతీయులు వివిధప్రజాపిత సంస్థ
లందును గావించుచున్న ఘనకార్యములను బోధించి సామ్రా
జ్యపర్యాజ్యముగ భారతదేశము న్యాయముగ ననుభవించవలసిన
సాకార్యములను డిప్యూటీమను భార
తీయుల కొసంగవలయునని గోరెను. బ్రిటిషు సామ్రాజ్య
మందును, సర్వరాష్ట్రములందును యిండియాదేశమునకు గల
ప్రతిపక్షము ఆరాష్ట్రము గోరుచున్న న్యాయముల హక్కులు
బలపరచబడుచున్నవి. సామ్రాజ్యభివృద్ధి సంరక్షణయందు,
వికోపా మహా సంగ్రామముందు భారతదేశము చేసిన సహాయ
ముచే సామ్రాజ్య పర్యాజ్యములు సహనాదరణములతో తన్ను
గౌరవించుటకు భారతదేశము ప్రత్యేకముగ పాటుపడెను.
1919-వ సంవత్సరములో డిప్యూటీమను భారతీయుల
సంగిన వివరింపబడినందున మాట్లాడు పై విషయములనే
వృత్తునైనాని ప్రసవరచెను.

భారతీయులు నేటాలునకు వలసపోవుట

చరిత్రకాలమునకు పూర్వమునుండియు భారతీయులు
ఆఫ్రికా ఖండమునకు వచ్చుటయు బోవుటయు గలదు. వారు
క్రమపడి పెక్కు బ్రిటిషువారి, స్వాధీనమునకుల విన చిన్నరాజ్య
ముల బాసజేసిరి. తదనంతరము భారతీయులు నేటాలునకు వల
సపోవుటకు గురించి డిప్యూటీమను వివరముగ చెప్పెను. “భార
తీయులు నేటాలు రాష్ట్రము ను ఫలవంతముగ
జేసెను. భారతీయులు పము ప్రదర్శన లేకయెడ,
చెరకుతోటలుగాని తేయాకుతోటలుగాని, కాఫీతోటలుగాని
పెంచుట దుస్సాగ్యమయ్యెడిది. తీయందుగల పరిశ్రమలు భార
తీయులు స్థాపించినవియో” అని నేటాలు ప్రభుత్వము నిరూపిం
చిన కమిషనుల మూలమున కర్వుల ప్రాంత అడిసనుగారును

వ్యక్తము జేయుచున్నారు. రయితులతో వ్యాపారముల నలు
పుటయందు యూధులకంటె భారతీయుల కంటె అధికముగ
లాభకరముగనున్నారు సార్వభౌమునియొడవిశ్వాసమునభక్తియు
జూపనివారలకు నీయబడు సాకార్యములనైనను భారతీయులకు
దక్షిణ ఆఫ్రికా ప్రభుత్వము నీయుట కంగీకరింపకున్నది.

దక్షిణ ఆఫ్రికా భారతీయుల యిబ్బందులు

కేపు రాష్ట్రముందు దప్ప భారతీయులకు రాజకీయముగ
వోటునీయు అధికారములేదు. నేటాలుబో ఆర్థికసంస్థల
మున యిబ్బందులకు నేటాలునందు భారతీయులను లనుభవించుచున్న
మునిసిపల్ ఎన్నికలందు వోటునీయు అధికారము గూడరద్దజేయ
బడెను. నివసించుటకు ట్రాన్స్ వాలు ప్రభుత్వము గ్రాంటుజేసిన
స్థానములందు దప్ప రాష్ట్రమున పిరా స్థి భారతీయులు సంపా
దించువలె ఆసియావాసుల చట్టముతో అంత్యముననున్న బెక్కు
చట్టములు గావించబడెను. దక్షిణ ఆఫ్రికా రాష్ట్రము దంతులను
మిక్కిలి కఠినములై సెంసిటివ్ కావనములు భారతీయులయొడ
ప్రయోగించబడుచున్నవి. దక్షిణ ఆఫ్రికా భారతీయులను లనుభవించు
చున్న ఇబ్బందులను వివరముగ బోధించి భారతీయులు వారియం
తుల వారు దక్షిణ ఆఫ్రికా దొరతనములపై డిప్యూటీమను చెప్పెను.

“భారతీయులు దక్షిణ ఆఫ్రికాకు వలసవచ్చుటకు గొం
రు ప్రతిఘటించినను, ఉత్తమును అధికారులు బాధగ ప్రా
త్యహావరచిరి. కొన్ని సంవత్సరములును త్రమే దక్షిణ ఆఫ్రికా
యందు పనిజేయుటకు భారతీయులు ఒప్పుకొని వచ్చినను, వారు
వ్యవసాయము వాణిజ్యముల జేసికొననవచ్చుననియు, యితరులకు
వలె వారును స్వేచ్ఛ విహారింపవచ్చు ననియు భారతీయులకు
ఆకటెట్లుబడెను. ఉచితము వారులను యిండియాను గొనిపోవు
టకు దక్షిణ ఆఫ్రికా దొరతనము అంగీకరించిన వరకు వ్యయము
క్రింద సమముల ఖరీదుగలభూమి దక్షిణ ఆఫ్రికాయందు వారుదీసి
కొనుటకు దొరతనము అంగీకరించెను. 1909-వ సంవత్సరపు
క్లేటును కమిషను దొర్చినటుల ఒకటి రెండు పరిశ్రమలందుగాక
భారతీయులు బెక్కుపరిశ్రమలందు విస్తారముగ బనులజేయుచుం
డిరి. చెరకుతోట యజమానులవలెనే భారతీయులును ప్రయో
జనపరులుగ నున్నారు సామాన్యముగ రయితులు దలంప
చుండిరి. గవర్న మెంటులై లేవు నేటాలుగవలందు వేలకొల్ప
భారతీయులు పనులజేయుచుండిరి. మొత్తమువీధ భారతీయు
లవలన రాష్ట్రమునకు లాభమేచేసారెనని చెప్పవలయును. భార
తీయులకార్మికులవెంట వచ్చిన వర్తకము వారలసాకార్యముల దీర్చి
తీసుకొనియు యావత్సంస్థ అవసరముల దీర్చుచుండెను. నాగ
రకతల వర్తకమువారివలె భారతీయులవర్తకముల ప్రశంసా
పాత్రముగ నున్నది. పెక్కు సామాన్యములు, టోకువర్తకము
మాతో డెల్చిరి. వారికాతాదారులతో వారు న్యాయముగ ను
న్నారు. గౌరవముగను మంచిగను భారతీయులవర్తకము కాతాదా
రులతో మెలగుచున్నారు. దక్షిణ ఆఫ్రికాయందున్న భారతీయు
లలో చాలమంది దక్షిణ ఆఫ్రికాలోనే పుట్టిపెరిగినవారు.
వారలకు వేరేముల్లు లేదు. 1921 సంవత్సర
ములో దీసికొనబడిన జనభా లెక్కల ప్రకారము
నూటికి 67 మంది దక్షిణ ఆఫ్రికాలో బుట్టినవారని తెలుచున్నది.
వీరు పాప మొక్కసారియైన భారతదేశమును సంవర్షింపలేదు.
భారతదేశభాషలు, ఆచారములు వారెంగరగి. “న్యాయమును
యూరపియనులు భారతీయులు కాంతస్వభావములనియు, కావ
నమును మున్నించి నడచుకొనువారనియు, సక్రమముగ గార్హ
స్థాపనముల నడపువారనియు అంగీకరింపకతప్ప”దని భారతీ
యులయొడ దయ విస్తారముగ లేనట్టియు, నిటీవల దక్షిణ ఆఫ్రి
కా సమస్యలగురించి పుస్తకము రచించినట్టియు డెల్చియు.
హెచ్. దాసగుడు వ్రాయుచున్నారు. ఇట్టి సందర్భములందు
తాము విదేశీయులు గారనియు, దక్షిణ ఆఫ్రికాసంఘముందు
తమకు స్థానముగలననియు భారతీయులు గోరవచ్చును. తాము
వృద్ధినొందవలయుననిగాని వెడలగొట్టబడవలయుననిగాని దక్షిణ
ఆఫ్రికా భారతీయులు గోరరాదనియు, దేశ సాభా
గ్యమునకు తాము ఆవశ్యకముగాని చిక్కులకు
గారణముగాదనియు శ్వేతముఖులు భారతీయులగురించి తలంచ
వలయును.

శ్వేతముఖులు చూపు విభేద ఆదరణము

సంగ్రహముగ మేము పేర్కొనిన పరిస్థితులందు నూతన
ముగ వలస వచ్చువారలకంటె తమయెడ వర్ణవిభేదములజూపు
భారతీయులకు కంటకముగ నున్నది. సార్వభౌముని ప్రభుత్వ
ముచే విదేశరాజ్యములందుసంరక్షింపబడువారలకు సార్వభౌముని
రాజ్యములై రక్షణ లేకపోవుట వారు సామ్రాజ్యమునకు గావించిన
సేవాపాలిత మని దక్షిణ భారతీయులు గుండుచున్నారు.

ఆసియాచట్టముల నూత్రములు

దక్షిణ ఆఫ్రికా ప్రభుత్వమునకు స్వపరిపాలన యొసంగు
కావనము గావించినప్పుడు భారతీయుల జేమము గాపాడు
భారము దక్షిణ ఆఫ్రికాయానియను ప్రభుత్వమును కొసంగెను
ప్రత్యేకస్థానములందు వర్తకముజేయుట, నివసించుటకు భార
తీయుల నిర్బంధించుట, స్థిరాస్థి సంపాదించుటకు నిబంధనల
గావించుట, ఒక రాష్ట్రమునుండి మరియొక రాష్ట్రములోనికి భా
రతీయులు దక్షిణ ఆఫ్రికా యూనియనులోనికి నివసించబోవుం
డజేయుట ఆసియావాసుల చట్టముందలి ప్రాముఖ్యమును మూ
లాంశములు “దక్షిణ ఆఫ్రికా రాజకీయవేత్తల ప్రక్కను
గూర్చుండ భారతీయులు సామ్రాజ్యసమస్యల తర్కింప అగ్గు
లైనను, బీదవారైన దక్షిణ ఆఫ్రికా శ్వేతముఖునిసమీపముం
దైనను భారతీయులు దక్షిణ ఆఫ్రికాయందు నివసించ అనర్హ
లనుట భారతీయులకు మిక్కిలి పరిభ్రమ గలిగించుచున్నది
నా బిల్లు ముందు నో బిల్లు బహుమాన
ము బడయుట కర్దులను వేపందనాస భాషారుగారు దక్షిణ
ఆఫ్రికాకు వచ్చినవో పాటకజనము నివసించు బాకబగ్గ, గరి
ష్టి యులందు నివసించవలసినట్లు భారతీయులనులనుంపుగాదు
అములకు చట్టముకొని పరిశ్రమగ ప్రయోగించబడునట్లు
భారతీయులకు సంతోషముగలిగించవలయు. తనస్వజాతీయు
లతో గలసిమెలయిండుటకు మారుగ స్వీయాభివృద్ధికొరకుగా
డెములందు నివసించ ప్రత్యేకముగ నుండుటకు ఏ భారతీయుడు
అంగీకరింపడు. అల్లుస్వజాతీయులతో నివసించుటకు అంగీకరిం
పనివారు జాతీయధర్మింపదగిన ప్రయత్నములు జేయవలయు. భా
రతీయులు స్థిరాస్థిసంపాదించువలె నిబంధనలగావించుటచేవారు
రలకు గల ఆస్తివిలువ బహుమతిను బహిష్కరించుటనువారు
తగ్గినప్పుడు ఆస్తి అమ్మువారలకు పోటీకరరాదు. సమద్రతీర
మందు ఆసియా వాసుల మండలము నిర్మించుటవలన అపాయ
ములు సంభవించును. మూడవసూత్రమును గురించి చర్చించుచు
భారతీయులకు గల హక్కుల కింకనలన ఉపద్రవములు గలుగ
వచ్చునని డిప్యూటీమను చెప్పుచున్నది.

ఉపసంఘరము

దక్షిణ ఆఫ్రికా భారతీయులనుభవించుచున్న యిబ్బం
దులు వారి నాగరికతను బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునకు, సామ్రా
జ్యమునకు దక్షిణ ఆఫ్రికాకు గావించిన సేవకు అవయోజమును
గలిగించుచున్నదని యొచవలయును. కావనము గావించవలయు
నని తయారు చేయబడిన చట్టమును వివిధ తరగతులందలి భార
తీయులు ఎటుల అనుష్ఠించుచున్నారో మేము చెబుతిమి. న
ల్ల వారలపోటీనుండి తెల్లవారభయపడుటకు అవకాశములేవు.
భారతదేశము దీక్షిణాఫ్రికాను చట్టముగలిగించిన అలజడినిను
వ్యక్తముజేయుటవలన మూలభిప్రాయముల కపార్థము జేయవల
దని కోరుచున్నాము. దూరదేశములందు నివసించు భారతీయు
లయొడ జూపబడు ఆదరణ భారతదేశ ప్రతిపక్ష, గౌరవములకు
పరిక్షిగ తదేశవాసులు దలంచుచున్నారు. సామ్రాజ్యస్థులు
రాష్ట్రపుప్రజల ఆగౌరవపరమట తమకు ఆగౌరవపరమటయొ
యని భారతీయులు విశ్వసించుచున్నారు. ఇది విస్తారముగ
సర్వసామాన్యముగ అభిప్రాయముని దలంపవలయును. ఇదిప్రతి
పక్షాంతో శనధితముగజనించిన అభిప్రాయముగాదు. సామ్రాజ్య
పర్యాజ్యముల ఆంతరంగికవ్యాపారములలో పోకత్తము గలుగజేసి
కొనుట భారతీయులతలంపు గాదు. సామ్రాజ్యపర్యాజ్యముల
తో సమానముగ స్నేహభావముతో కాంతముగ నుండవలయునని
వారు గోరుచున్నారు. వారు ఆదరణయందు పరస్పరగౌరవ
మునుమాత్రమే అపేక్షించుచున్నారు. భారతదేశమునుండి అం
తులేకుండ నల్లవారులనువచ్చి తెల్లవారలకు ఉపద్రవమును గలి
గించుట కవకాశము లేకపోయినను దక్షిణ భారతదేశీయుల హా
క్కులను క్రమముగా తగ్గింప బ్రయత్నించుట ఆకాభంగకరముగ
నున్నది. యిండియా ప్రభుత్వము సార్వభౌముని హక్కులకు
జేయునప్పుడు భారతీయుల కీయబడిన ఆభయములకు విరు
ద్ధముగ నున్నది. రంగుభేదమువలనగాని, మతభేదమువలనగాని
వ్యత్యాసము జూపబడదని అప్పుడు అభయమియబడెను. తరు
వాత బాధ్యవహించినట్టి రాజకీయవేత్తలు గావించిన వాగ్దాన
ములకు విరుద్ధముగ సంచరించుట భారతీయులకు గ్రాహ్యముగాకు
న్నది. దక్షిణ ఆఫ్రికాయందు భారతదేశమును రద్దగకపు. పరస్పర
సహాయమునందును, సామ్రాజ్య సంరక్షణముందును ఉభయ
రాష్ట్రములకు బాధ్యతగలదు. ఆట్టి సందర్భములందు ఆకారణ
ముగ భారతీయుల కొసమును లేవుటకు దక్షిణ ఆఫ్రికా ప్రయ
త్నింపరాదు. మిత్రభావముతో ఉభయ రాజ్యముల రాజకీయ
వేత్తలును సంప్రదించినచో యీషమస్య బిష్కరించుట

దుస్సాక్షియగునా? న్యాయముగను ఉభయల కంగీకారమున రీతిని సమస్య బరిష్కరించుటకు భారత ప్రభుత్వము రాండు శ్రీచిలు సమావేశము గావలయునని పట్టుపట్టెను. రాండు శ్రీచిలు సమావేశము ఎచ్చట జరిగినను, న్యాయము, మైత్రి, సమయానుకూలమున పరిశీలన లభింపజేయు ప్రయత్నింపవలయును. ఆసియావాసుల చట్టము ఆమోదింపబడిననా పరిశీలనలు భారతము ద్వారామ్యును. మైత్రితోను, వివేకముతోను, న్యాయముగను యాదమస్య బరిష్కరించుటకు దక్షిణాఫ్రికా ప్రజలు పార్లమెంటును ప్రయత్నించెదరని మేము విశ్వసించుచున్నాము.

రాజరాజేశ్వరి ఉత్సవము

హిందువుల సభ

కలకత్తా, జూన్ 21:— 1911. ఎ.కె. సర్కారుగారియధ్యక్షతనకు పురసాధమున నోక గొప్ప హిందువులసభ జరిగెను. బి. చక్రవర్తిగారు సర్కారుగారిని అధ్యక్షతన వహించుటకు కోరుతున్నాము కొంచెము యుద్ధిపించినందున ప్రభుత్వమువారు హిందువుల హక్కులనయినను సరకుగానక రాజరాజేశ్వరియత్సవము నాపిరిన మహమ్మదీయులను అనుమతముగా చేసియు, ప్రభుత్వమువారు తమ చర్య నీ విధమున అర్థముచేసికొనినను ఇంకను పరిశీలన నిల్లే యంతరేమోయినయ్యు చెప్పిరి. హిందువులు ముందుగా అనుజ్ఞను బడసియుండియు కడపట ఉత్సవమును జరుపవలయునని కోరుతూ, మహమ్మదీయులు త్రోవలలో ప్రార్థనలను జరిపి మోటారు ఊలలను కూడ వాయిదాపెట్టెదమని పోలీసులు ప్రోత్సహించినందున, జనులు తమహక్కులను పోనాడి నందులకు అధికారుల చర్యను ఖండింపవలెననియు అధికారులతో పోట్లాడరాదనియు తమ దుకాణములను వెంటనే తెరచి. ఉత్సవమును పూర్వపుత్రోవను జరుపుట కనుజ్ఞనియ మని తెలుపుకొనవలెననియు తీర్మానము తేయియు ఈ సభయం సంగీకరింపబడవనియు సర్కారుగారు చెప్పిరి. పిమ్మట సభ ముగిసెను. జను తెప్పవగా వచ్చియున్నందున సభ ము వెలుపల రి కేరేవర సభలు జరుగవలసినచేసెను.

అధ్యక్షుని ఉపన్యాసమును అధికారులకంపి పోలీసువారి చర్య కధితేవణగా నుండునట్లు చేయదురు.

గవర్నరుగారివద్దనుండి వచ్చిన తంత్రీవార్త ననుసరించి బి. చక్రవర్తిగారును, డేవిడ్ సాండ్ ఖయిల్ గారును నేడుదయమున చాలనేపు మాటలాడిరి. అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ వారు మాటలాడగా సంభాషణను తెలుప వీలులేదనియు పరిశీలనను నిదానముగా గమనింతునని చెప్పిరినియు చక్రవర్తిగారును, ఖయిల్ గారును చెప్పిరి. (అ. ప్రె.)

ప్రకటన

యేలూరు డి. మునసబుకోర్టులో

O. S. No. 959 of 1911.

వాదిగారు:— శ్రీరాజా బొమ్మదేవర భాగన్న నాయుడు బహద్దరు జమీందారుగారు.

ప్రతివాదులు:— 1. మొక్కపాటి సత్యాంజనేయులు 2. యీ సుబ్బారావు, ముగిగాలి యేలూరు డి. మునసబుకోర్టు ఎగ్జామినరుగారు, 3. యీ. వెంకటచలపతి, 4. యీ. వెంకట్రాయుడు (చనిపోయెను) 5. యీ శ్రీరాములు (చనిపోయెను) 6. యీ. మల యీచంపాటి కృష్ణచార్యులు (చనిపోయెను) 7. మొక్కపాటి వెంకటచలపతి, 8. యీ. శోభనచలపతి (5 ప్రతి డి. వార్డులు) 9. యీ. మల యీచంపాటి శింగారమ్మ (6 ప్రతి డి. వార్డులకు) 10. జముంతి సోమదేవమ్మ, 11. పోపూరి కామేశ్వరమ్మ (4 ప్రతి డి. వార్డులకు మాత్రము).

యీవాదావారంటలు గ్రంథములో 9-10-11 ప్రతివాదులకు వార్డునోటీసులున్ను, వేలపునోటీసులున్ను అనేకపర్యాయములు కోర్టువారా జారీకాబడి అమలుజరుగనందున కోర్టువారి పుత్తననుసరించి యీప్రకటనచేయబడినది. కాబట్టి 9-10-11 ప్రతివాదులు వార్డునోటీసులు పంపియ్యవలెను, వేలమునుసరిచేసి అక్షేపాలు పున్నయెడల ఇ. పి. వాయిదా లేదీ అయ్యి 10-6-26 న కోర్టుకు హాజరుఅయి తెలియపరచుకోవలెను. తేలయెడల దామిలా చర్యకు పుత్తన కాబడునని యిందుమాలముగా తెలియచేయ దమయినది.

మీయరు } K. RAJANNA
2-6-1928 } Pleader for Decree holder

గుంటూరుమండల జాతీయవిద్యా పరిషత్తు పాఠానుక్రమణికాసభలు

తేనాలి 21-7-1911-92

5 వ దినచర్య

ఆంధ్రము

ఫిరదౌస్ యీ జర్నల్ ఎడ్యుకేషన్ బోర్డువారిచే ప్రచురింపబడిన ఇంగ్లీషు పాఠానుక్రమణికా సంక్షిప్త ప్రాతిపదికను చదువడమైనది. వారివిద్యాపద్ధతినిగురించి కొంత విచారించడమైనది.

1. ఆంధ్రభాష పాఠానుక్రమణికను పథకము మదిర్చి బ్రహ్మశ్రీ ములుకుట్ల కృష్ణశాస్త్రిగారిని బ్రహ్మశ్రీ వల్లూడి సోమయాజులుగారిని క్రమమైన పాఠానుక్రమణికను తయారు చేయుటకు కోరడమైనది.

ప్రజాసేవ

1. మానవసేవయే భగవత్సేవ యని భావము.

ఆత్మపవ్యము ఈపాఠమునకు సాధనము.

ఆత్మపవ్యము సిద్ధించుట యీపాఠ్యమునకు లక్ష్యము.

2. తనను తాను జాగ్రత్తచేసుకొనుట లోకమునకు సేవ చేయుటలో కొంతభాగము.

3. బ్రహ్మశ్రీ గుళ్లపల్లి రామకృష్ణయ్యగారు వ్రాసిన పాఠానుక్రమణికను చదువడమైనది.

మతము

జిజ్ఞాసను ప్రోత్సహించవలెను.

రామకృష్ణ పరమహంసయొక్క వాక్యములను మన నము చేయవచ్చును. ఉపాధ్యాయులచేతిలో నిలబడు ఉండవచ్చును.

7 వ దినచర్య 22-7-1911-92

గణితము

1. ప్రారంభగణితము ప్రారంభతరగతులతో పూర్తి కావలెను.

2. రూపాయల వెరుసులు మణుగుల వెరుసులు మాత్రము ప్రత్యేకముగా చెప్పి సులభపద్ధతులక్రింద ఉపయోగింపవచ్చును.

బ్రహ్మశ్రీ గుళ్లపల్లి రామకృష్ణయ్యగారు వ్రాసిన పాఠానుక్రమణికను చదువడమైనది.

3 వ దినచర్య 23-7-1911-92

గణితము. భూగోళము. ప్రకృతిపాఠము

బ్రహ్మశ్రీ గుళ్లపల్లి రామకృష్ణయ్యగారు వ్రాసిన పాఠానుక్రమణికను చదువడమైనది.

1. అక్రమమైన వాణిజ్యపోటీ తగదు. స్వయంపాషణ నూత్రమునకు ప్రాముఖ్యము నీయవలెను.

2. భూభాగమును 1. ఆసియా ఆఫ్రికాయా. 2. అమెరికా, 3. ఐరోపా ఆఫ్రికా యను భాగములుగా చేయవలెను.

3. ఇంటినుండి ప్రారంభించవలెను. ప్రపంచభూగోళమును సంక్షేపముగా చెప్పినపిమ్మట హిందూదేశ భూగోళశాస్త్ర సమామ్నాయమును చేయవలెను.

దేశభక్తి కొండవెంటపప్రయ్య పంతులుగారు వ్రాసిన పంపిన విద్యావిషయకములయిన సలహాలను చదువడమైనది.

2 వ దినచర్య

చరిత్రకు సంబంధించిన పాఠానుక్రమణికలను శీఘ్రకాలములో తయారుచేయుటకు ఏర్పాటు చేయబడమైనది.

వ్రాసిన పాఠానుక్రమణికల నన్నిటిని పునర్విమర్శన చేయుటకు జూలై మాసాంతములోవల మరల సమావేశము అగుటకు తీర్మానించడమైనది.

ఉదయమున 1 గం. 30. మ. పరిషత్తు కార్యనిర్వాహకసభ జరిగినది.

తీర్మానములు

1. ఈపరిషత్తు తరఫున తేనాలిలో శ్రీ చందూరు హనుమంతరావుగారి మేడమీద జరిగిన పాఠానుక్రమణికా సభ

లకు (11 దినములు) కావలసిన అవసరపుఖర్చులు పరిషత్తు ఉత్తరువుల లోబడి చేసినవానిని మంజూరు చేయబడమైనది.

2. ఈపరిషత్తు సభల సమావేశమునకు తమ గృహము నిచ్చియు తమ సత్రమునందు భోజనపు టేర్పాటులు చేసి ప్రాత్యహించిన శ్రీయతే నుండూరు హనుమంతరావుగారికిని, ఇతర ధర్మకర్తలకును పరిషత్తువారు కృతజ్ఞతాపూర్వక నందనము లర్పించుచున్నార.

3. శ్రీ తేనాలి తిలక్ జాతీయ విద్యాలయము “ఉపాధ్యాయులకు వారు చేసిన సహాయమునకు కృతజ్ఞతాపూర్వక వందనములు.

4. 2, 3 తీర్మానములను ఆయా పెద్దమునుష్యులకు వంతుటకు” కార్యనిర్వహి కోరడమైనది.

5. కడప 3 సం. లనుండి ఎవరినైనైనను ఏర్పిడమైనట్టి ఆర్థికసహాయము లేకయే సమ ప్రకృష్టములను లోనై కేలము తమకు జాతీయవిద్యయందుగల నిష్కామమైన ప్రేమచేత నిరంతరము కృషిచేసి జాతీయవిద్యానూత్రభావ్య మునగు “జాతీయ విద్య” అను గ్రంథమును రచించియు దానిననుసరించి పాఠానుక్రమణికలను తయారుచేసినందుకు బ్రహ్మశ్రీ గుళ్లపల్లి రామకృష్ణయ్యగారికి కృతజ్ఞతాపూర్వకముగా పరిషత్తుతరఫున రు. 100 లు ఇచ్చి సత్కరించుటకు తీర్మానించడమైనది.

ఉపపాఠకులు: ఓ.గేటి వెంకటసుబ్బయ్యశాస్త్రిగారు.

ఆమోదకులు: జనస్వామి విశ్వనాథంగారు.

ఏకగ్రీవముగా ఆమోదించడమైనది.

6. ఈపరిషత్తును అధ్యక్షుడును కోరాధ్యక్షుడును అయిన గుళ్లపల్లి రామకృష్ణయ్యగారి గుంటూరుకల్లూకో-ఆఫ్-రేజిస్ట్రే బాంకింగ్ యూనియన్ టి.వి.పెడ్, తేనాలిలో వ్యవహరించుటకు ఆపరేటర్ గా నుండుటకు తీర్మానించడమైనది.

బ్రంహ్మోడం సరసింహం.

కార్యదర్శి.

వెహరి ధేరాజి: గోవధ

హిందువుల డిప్యూటీ కమిషనరు ప్రత్యుత్తరము

కమిషనరు ప్రత్యుత్తరము

ధిల్లి, జూన్ 21:— జూన్ 1-వ తేదీన వెహరి ధేరాజి వీధి యందలి హిందువులు దాఖలుజేసిన మహాజరునందు సంతకము చేసినవారిలో గొందరు ప్రత్యేకముగ గోరగ, డిల్లీ పోలీసు కమిషనరు వారలపైన డిప్యూటీ కమిషనరుతో సంప్రతించెను. ఫిఫ్త కమిషనరు సి. ఎమ్. ప్రోగారు రాయబరహూరు ఛౌదూరి, డుగ్గా ప్రసాదు, లాలా రంగ బేహరాలూగార్లు సభ్యులుగ గల డిప్యూటీ కమిషనరుతో సేటి ఉపయమున సంప్రతించెను. డిప్యూటీ కమిషనరు ఓర్డరుగా, పోలీసు సీనియరు మాజరింట్లెం డెంటు ఆపయమున స్టోగారితో గూడ గలరు. తాను దరఖాస్తు జని పిలిచి ఫిఫ్త కమిషనరు డిప్యూటీ. ఉభయసంఘములలో వెహరికిని చింతకలుగనండ ఉత్సవమును జరుపుటకు దొరతనము తీసిన సన్నాహముల గావించవచ్చునది. ఇంతకంటే వరే యేది యైన గోరినయెడ, అనగా మహమ్మదీయులు మామూలుప్రకారముగ గోవును గొనిపోవడం ప్రభుత్వము నచ్చు జెప్పవలసినదను విషయమున దొరతనము ఉభయ సంఘములను సమాధాన పడి రాజీకి వచ్చుటకు సావధానము చేయ సిద్ధమున నున్నది.

(అ. ప్రె.)

అమ్మ క ము న కు

డబుల్ బారల్ బ్రిక్ లోడింగు 12 బోరుల హామర్ లెన్ తుపాకి ఆటోమాటిక్ నేఫ్లి 32" స్పెషల్ నీల్ బారల్ తో నహా గండి, ప్లీవెస్సు ఆరమ్ము కంపెనీవారిచే తయారుచేయబడినది. 1 కి ధర రు. 90.

Spencer & Co, Ltd.,
Madras & Branches

శ్రీ వేంకటేశ్వర ఆయుర్వేద కళాశాల-బెజవాడ

నిఖిల భారతాయుర్వేద సహామండలి వారి ఫిషక్, వికారం, ఆచార్య పరీక్షలను శిక్షణ మీయబడును. అన్ని తరగతుల క్రొత్తవిద్యార్థులు చేర్చుకొనబడుదురు. దరఖాస్తులు జూన్ 15 తేదీలోగా చేరవలెను. కళాశాల 10-6-26 తేదీన తెలుపబడును. విద్యార్థులకు సంస్కృత జ్ఞానాభివృద్ధిగార్లు సంస్కృత పాఠశాలయొ అభ్యాసపూర్వము కొరకు ధర్మ ప్రద్య కాలయ రసకాలయ గలవు. ఫిజియాలజీ, అనాటమీ మొదలగు పాశ్చాత్య వైద్యశాస్త్ర విషయములను బోధించుటకు సమర్థులైన ఇంగ్లీషు వైద్యులు కలరు. ఆయుర్వేదము గుఢకీర్ణ వైద్యవేదములతో బోధింపబడును. దరఖాస్తు ఫారములు కొరెనవారికి పంపబడును.

నోరి రామశాస్త్రి, ప్రధానాచార్యులు.

జస్తిసుపక్షమువారి అసత్వములు

కాంగ్రెసు ప్రముఖులు ఖండించుట

మైలాపూరులో భహిరంగసభ

“కాంగ్రెసు-వోటరుల ధర్మము”

అను విషయమునుగురించి కాంగ్రెసు నాయకులు నిన్న సాయంత్రము మైలాపూరునందు కపాళేశ్వరస్వామి దేవాలయముయందు, జరిగిన పెద్దబహిరంగసభయందు పాల్గొనినపుడు జస్తిసుపక్షమువారు గావించిన ఆరోపణలకు ప్రత్యుత్తరమొసంగిరి.

సభను కారముగ జరుగకుండ నల్లరిజేయుటగాను కొంతనంది ప్రతిపక్షులు పనికట్టుకొనినట్టిది. కాని వారు అట్లు ప్రారంభించినపుడెల్ల ప్రజలందరూ, గాంధీమహాత్మునికి జనుజనుభావములతో వారికి ప్రత్యుత్తరమొసంగిరి. జస్తిసుపక్ష ప్రముఖులలో నొకరు జె. ఎన్. రామనాథనుగారు, సభాసభ్యులైన లేచి, కాంగ్రెసు నాయకులను ప్రశ్నలనడుగనారంభించిరి. ఈ ప్రశ్నలకు వానికన్నిటికిని కాంతముగ సరసముగా ప్రత్యుత్తరముల నొసంగిరి. సభ కధ్యక్ష తపహించిన ఆదితేశ్వరునాయకుగారు, జె. ఎన్. రామనాథనుగారికి, తన ప్రక్క నొక యాసనమునొసగి, అచ్చట కూర్చొని తన ప్రశ్నల నడుగనినవని గూడ గోరిరి.

సభనందు ప్రముఖులలో సామి వెంకటాచలంశెట్టి (ఎం. ఎల్. పి.) కె. భావ్యముగారు ఎం. కె. ఆచార్య (ఎం. ఎల్. ఎ.) డాక్టరు పల్లయ్య, బుర్రా సత్యనారాయణ, టి. కన్యాసుందర మొదలయారు, పి. భక్తవత్సలు నాయకుగారు మొదలగువారుగలరు.

మంత్రిపదవుల నంగీకరిండుటకంటె అవమానములేదు

“మంత్రిపదవుల నంగీకరిండుటకంటె నెక్కువ అవమానకరమగువిషయము లేదని అభ్యుత్థుడునుడిచెను. ఉద్యోగముల స్వీకరించినతోడనే ప్రభుత్వమును ప్రతిఘటించు శక్తి అంతరించిపోవును.

జస్తిసుపక్షమువారు తమ ప్రజాపక్షమని చెప్పుకొనుచుందురు. కార్పొరేషను సభలోనికి, ప్రజలను రానిచ్చుటకు నిషేధముల నేర్పరుపవలసిన దను ప్రతిపాదనను బలపఱచెను. ఈ యపచారమును చెన్నపురిపారు కెప్పటికిని మరువజాలరు. ఇది యేనా, వీరప్రజాపక్షకత్వము. జస్తిసుపక్షము కార్పొరేషనులో అభ్యర్థనసాగించినంత కాలము, ప్రజలకు కార్పొరేషను సభయొగమునైనను జూచెడివారు స్వరాజ్యపక్షమువారు కార్పొరేషనులో ప్రవేశించినవరకువరకు, తమహక్కులు సాకార్యములుగనుంచి రక్షించువారువచ్చిరిని, ప్రజలకు విశ్వాసముగలిగి, వేశేషసంఖ్యలుగా కార్పొరేషను సభలకు వచ్చుచుండిరి. ఉద్యోగములకొరకు వెదకులాడుటయే జస్తిసుపక్షమువారి ఆకురత. వారు ప్రజలకేమాత్రము నేపజేయుట లేదు.

స్వరాజ్యముగావలెనా? ఉద్యోగములుగావలెనా?

బ్రాహ్మణేతరులకు జస్తిసుపక్షమువారు దుర్యోగములసంపాదించు న్నారని సమాధానము చెప్పవచ్చును. మీకుగావలసినదే స్వరాజ్యము. భారతీయులహక్కుల సరక్షణమునా? లేక విదేశీయులకింద బానిసత్వము వివిధకులములవారి దుర్యోగములు నా ప్రజాప్రభోధమునకు విరోధముగ వీచుతున్నవైన వెంటనే సమూలముగ నాశమొనర్చవలెను. భారతీయులు కద్దరుధరింపరాదని చెప్పుచు ఆయుధ్దేశముతో కార్పొరేషను సభయందు కర్వరతీర్మానమును త్రొసివేసిన రాజకీయపక్షము భారతీయులను విదేశీయభాగ్యమునుండి తప్పించవలయు. కాంగ్రెసువారుగారిని జస్తిసువారుచెప్పుట కారంభించిరి. అయితే జస్తిసుపక్షము వారొక్కమూతైనను ప్రజల హక్కులకు ప్రభుత్వమువారితో పోరాడియుండిరా? పోరాడియున్నచో ఏ విషయముననో చెప్పెదరా?

బ్రాహ్మణుల యుద్యమ మగు ఆరోపణ

కాంగ్రెసు బ్రాహ్మణులపక్షమును ఆరోపణకు రత్న సభాపతి మొదలయారు కాంగ్రెసు దాదాభాయిసారోజిమొదలగు బ్రాహ్మణేతర ప్రముఖులే స్థాపించబడినవియు అయినను జస్తిసుపక్షమువారు కాంగ్రెసు బ్రాహ్మణుల దని జెప్పుటలో సర్వములేదనియు నడిచిరి.

మేముజేయుచు

కె. భావ్యముగారు తరువాత మాటలాడుచు ప్రజలకంతయో నేపజేయుచు ప్రజలహక్కులకొరకు పోరాడుచున్న కాంగ్రెసు ఎన్నికలలో ప్రజలసహాయము వడుగుచున్నదని నుడిచిరి.

జె. ఎన్. రామనాథనుగారు—కాసనసభలలో మీరు జేయుపనిని దలిపెదరా?

కె. భావ్యముగారు—మొట్టమొదటి విషయమేమనగా ఇంతవరకు కాసనసభలో జస్తిసుపక్షముజేయుచున్న పనులనుచేయబోవు పనులను మేము జేయుము. మనదేశీయులనే, సోదరులనే బాధింపబోవు. సాధ్యమైనంతవరకు మన దేశీయ సోదరులకు మంచినిజేయుట కత్నించెదము. విదేశీయ ప్రభుత్వమును మేము జలపరుపము. [వినుడు, వినుడు, గాంధీమహాత్మునకు జే అను అహర్వద్యములు.]

జె. ఎన్. రామనాథనుగారు రిసమయమున సభలో కొంత దూరమున ప్రశ్నలనడుగుటకు లేచెను.

అభ్యుత్థుడు రామనాథనుగారిని పిలిచి తన వద్దకువచ్చి సగి కూర్చిని ప్రశ్నలనడుగవలసినదని గోచెను. కాని రామనాథనుగారందు కంగీకరింపలేదు.

ఒక బ్రాహ్మణేతర ప్రముఖుడు:—మీయాహ్వానమునతడెందుకంగీకరింపడో దెలియకున్నది. కాంగ్రెసువారు తమసభలో తన కవకాశముకొనగడని మొన్న ఆశ్చర్యించుచుండెను. మీ రాతని కవకాశమొసగగా నతడు నిరాకరించుచున్నాడు.

కె. భావ్యము:—వారు జేయువిధమే అది. కొన్ని నిమిషములైనతరువాత రామనాథనుగారు, అభ్యుత్థుడొసగిన స్థానమునకు వచ్చి కూర్చొనిరి.

భావ్యముగా రింకను మాటలాడుచు, కాసనసభలను, స్థానిక సంఘములను, కాంగ్రెసు ప్రతినిధులతో నింపి, ప్రభుత్వమును ప్రజాభిప్రాయమునకు లొంగునట్లు లొనర్చదలచిరనినుడిచిరి. ప్రభుత్వవారు, కొందరు దేశీయులలో కొందరిని తమ కండ్లగాజేర్చుకొని తమపరిపాలనను సాగింప నెత్తించుచున్నారు. అట్టి పరిపాలనతో మనకు జోక్య ముక్కరలేదు.

జె. ఎన్. రామనాథనుగారు:—మీరు కాసనసభలలోకి వెళ్లి ప్రతిరోధించెదరా?

కె. భావ్యము:—కాసనసభల వెలుపలనుండి మీరుముమ్ము ప్రతిరోధింపకున్నయెడల, కాసనసభలలో ప్రభుత్వమును నిరంతరము ప్రతిరోధించెదము. ప్రభుత్వముతో పోరాడుటకు మన వోటుతప్ప మరెయ్యక గొప్ప ఆయుధము మనవద్దలేదు. అదిన్ని యాయుధమునే మన ముపయోగించి ప్రభుత్వమువారిని త్రోవలోనికిదేవలెను.

తణికాచలం చెట్టిగారి అసత్యారోపణలు

సామి వెంకటాచలంశెట్టిగారు తరువాత మాటలాడుచు సాందర్భమువలనందు జరిగిన జస్తిసుపక్షసభలో రా. బ. తణికాచలంశెట్టిగారిసభ్యుల ఆరోపణలను పూర్తిగా ఖండించిరి. తణికాచలంగారు నాపై గావించిన ఆరోపణలలో నొకటిమాత్రము నిజము. అది జస్తిసుపక్షమునకు ప్రతిహూలముగ స్థాపింపబడిన చెన్నరాష్ట్రీయ సంఘము నందు సభ్యునిగ జేరట సారాజకీయ జీవితమును ప్రారంభించిన విషయము. తరువాత కొంతకాలము జస్తిసపక్షములోగూడ కలసియుండినని, తన సభ్యులకు దోచునట్లుజేయుటకు తణికాచలంగారు రెత్తించిరి. 1928 సం॥ లోగూడ ఇట్టిఅబద్ధమే నాపైవ్యాపింపజేయబడినది. 3, 4 సం॥లకు పూర్వము, జస్తిసుపక్షములోచాలమందికి, తమనాయకులపై అసంతృప్తిగలిగినవిషయ మందరకును దెలిసినవిషయమే. అప్పుడు వారందరు, జస్తిసుపక్షసిద్ధాంతమును మార్చి, కాంగ్రెసు సిద్ధాంతమున కనుకూలముగ మార్చెదమనిదెలిపిరి. వారావిషయముగ మార్పునెడల, జస్తిసుపక్షములో జేరట కాక్షేపణలేదని నేను దెలిపితి. అయితే వారు జస్తిసుపక్షసిద్ధాంతమును మార్చులేదు. మేము జస్తిసుపక్షములో చేరనులేదు.

ఇంకొక అబద్ధము

క్రిందటి ఎన్నికలలో జస్తిసుపక్షముతరపున నన్నభ్యర్థిగ నిలుపవలసినదని గోరితదని తణికాచలంగారు మరెయ్యక యారోపణనొనర్చిరి. ఇదివరకెయ్యక అబద్ధము. ఇంతకంటె హాస్యాస్పదముగ అబద్ధము నూహించుటగూడ సాధ్యముగాదు. జస్తిసుపక్షపు పలకుబడి పడిపోవుచున్న 1928 సం॥ తో, నేను జస్తిసుపక్షమును జేరట కత్నించెదనని చెప్పిన ఎవ్వరును భ్రమసివచ్చువాడండదు. గత ఎన్నికలలో నేను జస్తిసుపక్షమువారిపక్షమును గోరితినట్లు కావలెనని చెప్పిన అబద్ధము.

1928 సం॥ న 5వ ఎ పి పోలోగారు నన్నుపిలిచి, నన్ను జస్తిసుపక్షములోనికి దింపుటకు చాలాసేపు చర్చించెను. కాని నేను వెంకటాచలంశెట్టిగారుజస్తిసుపక్షమును జేరితిని, కార్పొరేషను అభ్యుత్థుని హోదాలో నాయుండినవద్ద నొక టెలిఫోనునుపెట్టి య కొంత సేపు తణికాచలంగారు మరెయ్యక యారోపణ మొనర్చిరి. ఈ విషయమున 5వ పి త్యాగరాయశెట్టి, డి. బి. తిరుమలశెట్టి మొదలగు సుప్రసిద్ధ అభ్యుత్థుల మార్గమునే త్రొక్కితనిగాని నేను క్రొత్త మార్గమునవలంభింపలేదు. నాస్వంత టెలిఫోను 1924 లో టెలిఫోను కంపెనీవారి విధానమున కసమ్మతి చెల్పుటకు తీసివేయించితినిగాని, కార్పొరేషను అభ్యుత్థులవైనతరువాత గాదు.

అయితే మంత్రిపదవిలోనున్నదెందుకు?

సర్జను జనరలుపదవికి చాదరిగారిని నియమింపకపోయినందుకు రామస్వామి మొదలయారుగారు దెప్పిన ఆశక్తతను గురించి శెట్టిగారు తరువాత మాటలాడిరి. వైద్యశాఖ మంత్రి చేతులలో నున్నది. అయినప్పటికిని, శాఖల సీనియరు సభ్యుడును భారతీయుడును అగు చాదరిగారిని మంత్రి సర్జను జనరలుగ నియమింపలేక పోయెను. ఆమాత్రము శక్తిలేనపుడు వీరు మంత్రిపదవిలో నింకను ఎందుకు నిలచియుండిరో?

శెట్టిగారు ముగించుచు భారతకాసనసభకు శ్రీమాన్ ఎన్. శ్రీనివాస్ ఆయ్యంగారి నెన్నుకొనవలసినదని హెచ్చరించిరి. వారికి పోటీగా జస్తిసుపక్షమువారు తమ అభ్యర్థిని నిలుప సాహసించలేకపోయిరి. (ఒకరు—వారొక అభ్యర్థిని నియమించుచున్నారు.) భారతీయులందరూ గలసి, విదేశీయ నిరంకుశాధికారవర్ధముతో పోరాడవలసియున్నదని జస్తిసుపక్షమువారు రంగీకరించునెడల—వారు స్వరాజ్యపక్షముతో పోరాడుటెందులకో దెలియకున్నది. మొదట ఇరువురుమగలసి శత్రువులతో పోరాడుడు. అటుపిమ్మట మీలో మీవిధేయల సవరించుకొనవచ్చును. శెట్టిగారు ముగించుచు రాబోవు ఎన్నికలలో కాంగ్రెసుపక్షమువారికే వోటుల నొనగవలసినదని యుద్దోధించిరి.

గ్రామోద్యోగుల పునరుద్ధరణము

ఉదకమండలము, జూను 2:—చెన్నరాష్ట్ర గ్రామోద్యోగుల సంఘము అభ్యుత్థులగు వి. శుబ్బయ్యశెట్టి, వి. ఆర్. తాతాచారి కార్యదర్శి. వి. కైలాసనాథను మున్నగు సభ్యులు కొందు ఉదకమండలములో ప్రభుత్వముండిరము స్టానహకాసు నందు రినిన్యూ ఆధికారులను నేడు పాయంకాలము 4 గం॥ దర్శించిరి. ఈమధ్య రిన్యూసింగువలన పనులు పోయిన గ్రామోద్యోగులందరిని తిరిగిపనులలో నియమింతురని ప్రభుత్వమువారు నమ్మకముగ దెల్పినను కొందరు కలవ్వలు దిగున ఉద్యోగులతో సంప్రతించి కొందరిని మాత్రమే తిరిగి నియమించుటకు నిశ్చయించిరని వారు దెల్పిరి. అందరిని నియమించవలెనని తాము ఉత్తరువుజేసియుండి రనియు ఎవ్వరు నట్లు జరుగలేదో విశదముగదెల్పినచో దఖలువుచ్చుకొందురనియు రినిన్యూ కార్యదర్శిగారు దెల్పిరి. వినతిదారులు కొన్ని జిల్లాలలోని ప్రత్యేక కాంశముల దెల్పిరి. రిన్యూ కార్యదర్శిగారు గౌ॥ రిన్యూమొంబరు గారితో సప్రతించి తిరిగి కలవ్వలకు అందరిని నియమింప ఉత్తరువు జేయుదుమని తెల్పిరి.

ఆలీపురపు సెంట్రల్ కారాగారమున పోలీసు

నూపరింటెండెంటును జంపుట

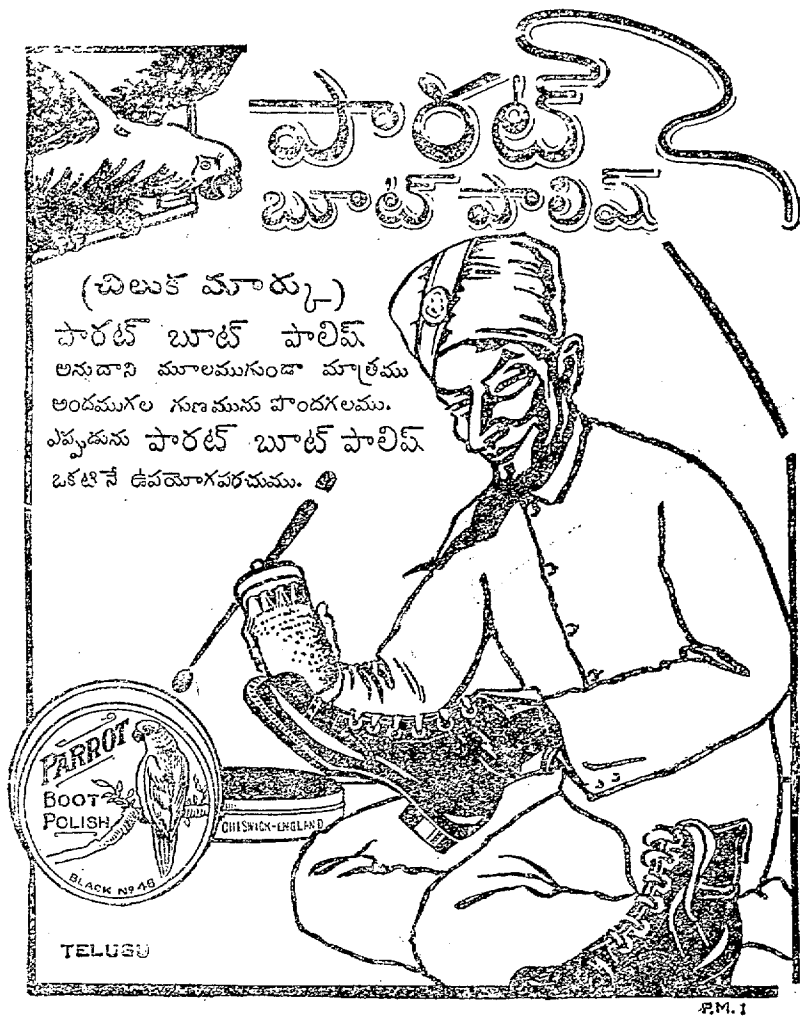
కలకత్తా, జూన్ 3:—మే 28 తేదీన రైల్వే ఘాతానికి గురైన పందెంబున జిల్లామేజిస్ట్రేటుకు అనంతవారి మకీ 9 మంది ఖయిదీలపై 120- బి, 302 సెక్షనులకింద రిపోర్టు చేయబడినది.

దక్షిణేశ్వర బాంబుకేసునందు ఇతడును, రాజేంద్రనాథ లహిరియు, శివరాం ఛాటర్జీయును జైలులకు బంపబడిరి లక్నోయందు కాకోరిదొంగతనపు కేసులో విచారింపబడుచున్న రాజేంద్రుడును, శివరాంయును తప్ప తక్కిన 10 మందిని కొలదికాలములో పైసేరముపై విచారింతురు.—అ. వై.

అ మ్మ క ము న కు

సింగల్ బారల్ మజల్ లోడింగు 24, 28 బారులు గలవి, 36” స్టీలుబారల్, స్టీలులాక్, నిప్పల్ గలవి. లండనులోనున్న జోన్సన్ కంపెనీ వారిచే తయారుచేయబడినది.

Spencer & Co, Ltd., Madras & Branches

స్వామి శర్వానందులవారు

హిమాలయమునకు జనుచుండుట

చెన్నపురి పాదుల వీడుకోలు

“హిందూమతమును తిరిగి జీవకళతో ప్రకాశింపజేయవలెననినచో, ఆదవులయందలి తా సజీవితమును, గ్రామజీవితమును, నగర జీవితమును సమన్వయమొనర్చి ఏకముఖముగ ప్రవహింప జేయవలయును.”

చెన్నపురి రామకృష్ణాశ్రమధ్యక్షులగు శర్వానందుస్వామిలవారికి వీడుకోలు వాసగుటగాను నిన్న సాయంత్రము తిరువల్లిక్కేటి వై న్యూలు నందు జరిగిన బహిరంగసభ కథ్యక్షత వహించుచు, తంజావూరు జిల్లా సబార్డినేటు జడ్జియగు కె. ఏస్. రామస్వామిశాస్త్రిగారు ప్రేరణముగనుడివారి.

శర్వానందుస్వామి 15 వత్సరములుగా, చెన్నపురి రామకృష్ణాశ్రమమున కధ్యక్షులుగనుండి రాష్ట్రమంతటను మాత్రమే గాక, రంగూన, సిలీను, జావా, సుమాత్రామొదలగు ప్రాంతములకుగూడ జని, హిందూమతసంక్షేమమును బోధించుచు, మతసాంఘికసేవల కొనర్చుచుండిరి. కొంతకాలమునుండియు ప్రస్తుత కార్యలాపమునుండి విరమించుకొని హిమాలయమున కరిగి భగవదుపాసన మొనర్చవలెనని స్వామికి మిక్కిలమగు కోర్కె గలదు. అది ఇప్పుటి కనుకూల మయ్యెను. స్వామిగారి స్థానమున యతీశానందుస్వామి ఆశ్రమాధ్యక్షులుగ నియమింపబడిరి. శర్వానందుస్వామి నిన్న సాయంత్రము మెయిలులో బయలుగేరి కలకత్తాకు వెళ్లిరి. వీరికాటి రెండు వత్సరముల కాలము హిమాలయమునకు జని తపమొనర్చు కొనెదరు.

అధ్యక్షుడు

“శర్వానందుస్వామిగారింత కాలము మనలో పనిచేసి ఇప్పుడు వదలిపోవుచుండుట చాల విషాద; సంతోషభావములతో మనమును ముప్పరిగిన చేయుచున్నది.” అనుచు ఆధ్యక్షుడు ప్రారంభించెను. “విషాదమునకు గారణమును గురించి ఎక్కువ జెప్ప నవసరములేదు. ప్రపంచము దన్ని ప్రాంతముల విరాగులను దర్శనమాత్రమున నే ఆనందతరంగములలో దేరియాడించు మహత్తర మహాత్మ్య ప్రభావ వూరించెను హిమాలయ పర్వతారణములకు జనుచున్న వారినిగాంచి ఆనందరసానుభూతినందని హృదయములుండునా? ప్రపంచమందలి యుత్తమాత్మనుపురుషులకును, యోగులకును, మహర్షులకును ఆకరమి హిమాలయమును. పృథ్విర్రయను వాయునంతుని దర్శించుభాగ్యము నందగోరు వారెల్ల హిమాలయములయందే ఈశ్వరసాక్షాత్కారము” బడయుచుండురు.

అధ్యక్షుడింకన, రామకృష్ణ ఆశ్రమమునారను ఆశ్రమాధ్యక్షులుగనుండి, శర్వానందులవారు, ప్రజలకు జ్ఞానప్రబోధమొనర్చి యొనర్చిననేవను వివరించి “హిందూమతము తిరిగి తన ప్రాచీనజీవకళతో ప్రకాశించి, ప్రపంచము దన్ని ప్రాంతములందును, తనవిజ్ఞాన బాసకరణముల ప్రసరింపజేయువలెననిన, ఆదవులయందలి తా సజీవితమును, గ్రామజీవితమును, నగరజీవితమును సమన్వయమొనర్చి ఏకముఖముగ ప్రవహింపజేయవలసియున్నది.” అని నుడివారి. “ప్రాచీనయుగ జీవితమునందీ యొక్కత ఆదర్శప్రాయముగ గనుపించును. స్వామిశర్వానందుల వారు, హిమాలయములకు జని, తపమును పూర్తియొనర్చుకొను వచ్చినపు డీ ఋషిజీవితమును, ప్రజలకుబోధించి, హిందూధర్మపునరుద్ధరణకు వోడ్పడెదరుగాకని అభిలషించుచున్నాను.”

వీడుకోలుప్రతము

పిదప సచ్చిదానందసంఘమునారను, మదరాసుపాదుల తంజునను, స్వామిలవారికి రెండు వీడుకోలుప్రతము లర్పింపబడెను.

దక్షిణదేశపు శాస్త్రము

శర్వానందులవారు, తననుగరించి చదువబడిన ప్రశంసావాక్యములకు ప్రత్యుత్తరమొసగుచు చెన్నరాష్ట్రీయలనిరాడంబ జీవితమున, ప్రాచీనహిందూసాంప్రదాయములను ప్రశంసించిరి. భారతదేశముం దింతరప్రాంతము లన్నిటికంటెను దక్షిణదేశీయుల నిరాడంబరజీవితము ఆశ్చర్యమును పురిగొల్పును. వేదవిజ్ఞానమును, ప్రాచీననిర్మలస్వచ్ఛ కాంతులతో జూడవలెననిన, దక్షిణదేశముందే సాధ్యముగను. మరేప్రాంతమందును, వేదవిజ్ఞాన స్వచ్ఛకాంతు లింతనురక్షితముగ గాపాడబడలేదు. దక్షిణరాష్ట్రముం దింతకాలముండుటవలననే నెంతయో లాభమందితిని. మీకును పరమప్రభువునకును నేవయొనర్చు భాగ్యమునాకు సగిండుల కెంతయు కృతజ్ఞుడను.

ఇండియన్ సాండుహర్ష కమిటీ

సబుకమిటీవారు యూరపునందు చేయుచున్న పని

సిహ, జూన్ 2:—ఇండియన్ సాండుహర్ష కమిటీ సబు కమిటీవారు యూరపునందు చేయుచున్న పనినిగూర్చి కొంచెముగా తెలిసినది. ప్రశ్నచూడకకు యుద్ధకార్యాలయము నుండియు, ఇండియా ఆఫీసునుండియు వచ్చిన జవాబులను విచారించుటకు సబు కమిటీవారు ఇండియా ఆఫీసులో ఏప్రిల్ 27-న తేదీన సమావేశమైరి. ఇండియా ఆఫీసువద్ద తిరిగి 28-న తేదీన కూడి ఆయాఫీసు ప్రతినిధిగా స్టాపు డ్యూటీను డిప్యూటీ డైరెక్టరు కలనల్ బ్రాన్ రిగ్గును పరిక్షించిరి. కలనల్ బ్రాన్ రిగ్గుగారు చైర్మనుగారికి మరొకొన్ని జవాబుల నిచ్చిరి. వాటిపై చర్చ మరునాటివరకు నిలిపివేయబడెను. మధ్యాహ్నము 3 గంటలకు ఇండియా ఆఫీసు మెడికలు అడ్మినిస్ట్రేషను మేజరు జెనరలు జె. వి. స్మిత్తుగారు ఇండియన్ సాండుహర్ష కమిటీకి బ్రిటిషు బాలురను చేర్చుకొను విషయమై పరిక్షింపబడిరి. తరువాత మిలిటరీ సెక్రటరీలు జెనరలు సర్ క్లాడు యస్. కె. బ్రాన్ గార్లు విచారించబడిరి.

ఏప్రిల్ 29-న తేదీన యుద్ధకార్యాలయమున సబు కమిటీవారికి యింపీరియల్ జెనరలు స్టాపులో ముఖ్యుడగు జెనరలు సర్ జార్జి మిల్స్ గారిని సందర్శించుటకు వీలయ్యెను. సందర్శనా సంతరమున మరొకొన్ని అనుమానవిషయములను గూర్చి కలనలు బ్రాన్ రిగ్గుగారిలో వాదనలు జరిగెను. సంగ్రామ ముత్రికి జబ్బుగా నుండుటచే ఫలహారమునకు రమ్మని సబు కమిటీ సభ్యులను బర్మెన్ హెడ్డుప్రభు వాసంగిన ఆహ్వానము మే 10-న తేదీకి జరుపబడెను.

వీటరుబరో పాఠశాల

ఏప్రిల్ 30-న తేదీ యుద్ధయము సబు కమిటీవారు వీటరుబరో స్కూలుకుబోయిరి. బాలురకుబాలికలకుకవులకు నని యీ పాఠశాల మూడుభాగములుగా విభజింపబడి 5-14 సంవత్సరములలో నున్నవారి కందరికిని ప్రాథమికవిద్య నొసంగుచుండెను. సబు కమిటీవారిని బాలకళాఖతు హెడ్డుమాస్టరు లెన ఎలియట్టుగారును స్కూల్ ఇన్ స్పెక్టరు పి. పుష్పహామి గారును కలుసుకొనిరి. యల్. సి. సి. విద్యార్థిభానములో తమ పాఠశాలకు గల స్థానమును అందుచెప్పబడు విషయమూర్చి ఎలియట్టుగారు తెలియజేసిరి. సబు కమిటీవారికిని అనేక ప్రశ్నలకు జవాబు చెప్పి ఆయన పాఠశాలాభివృద్ధిని నన్నింటిని చూపించెను. బాలురు వ్యాయామము చేయుచుండగాను మాధమాటిక్కు పైన్నక్లాసులలో నుండగాను చూచిరి.

మధ్యాహ్నమున సబు కమిటీవారు నార్త కిన్ సెంటున సెంట్రల్ యల్. సి. సి. స్కూలును జూచిరి. ఇచ్చట 11-15 సంవత్సరముల మధ్య నున్న బాలబాలికలకు ఉన్నత ప్రాథమిక విద్య యొసంగబడును.

గాలి సెత్తాగారు మే 1-న తేదీనను, మేజరు జోరా వారిసెంగు గారు మే 3-న తేదీనను ప్యారిసుకు బోయిరి. లార్డు క్రిస్టుగారు మే 3-న తేదీన జెన్నా, నేత్నా, మేజరు లంబీ గార్లు ప్యారిస్ మొసంగెను.

ఫ్రెంచి సాండుహర్ష

మే 4-న తేదీన సబుకమిటీవారు ఫ్రెంచి సాండుహర్షను చూచుటకు కారులో బయలుదేరి 10 గంటలకు సెంటు పీరుకు వచ్చిరి. ఫ్రెంచి పిల్లవానికి ఆపాఠశాలలో ప్రవేశమెట్లు దొరుకునది, అచ్చట చెప్పబడు విద్యమొనెలగు విషయములను గూర్చి కలనలు ఫిలిప్పాట్టుగారు తెలియజేసిరి. పిమ్మట స్కూలు కమాండంటు జెనరలు కాలిన్ గారి కెరుకజేయగా ఆయన వీరికి కావలసిన సమాచారము నంతటిని తెలియజేయుదు నని యెను. పిమ్మట ఫలహారసంతరమున సబు కమిటీవారు బాలురు గుట్టుపు స్వారిచేయుటకు కవాతుచేయుటను చూచిరి. తరువాత వీరు కేడ్జుటి త్రాసచుండగాను పనిచేయుచుండగాను చూచిరి. మ్యూజియములో పెద్ద లెక్కరుహాలు చూచిరి.

మే 5-న తేదీ ఉదయము 9 1/2 గంటలకు సబు కమిటీవారు వానేకి బోయి అచ్చటనున్న సెంటు మైక్లు ఆను ఆసక్రమ ఫ్రెంచి పాఠశాలను గాంచిరి. ఇచ్చట మామూలువిద్య నొసంగుటయే గాక సెంటుమైరు మొదలగు యితర సర్విసులలో ప్రవేశించుటకు గూడ ప్రశ్నేకమైన క్లాసులు గలవు. మేజరు మర్నూగారు కూడ వీరితో వచ్చిరి. హెడ్డుమాస్టరుగారు సభ్యులను పాఠశాలసంతటిని చూపించిరి. మిలిటరీ పాఠశాల కొరకు ప్రశ్నేకముగా జరుగుచున్న క్లాసులనుగూడ వీరుచూచిరి. సభ్యులడిగిన అనేక ప్రశ్నలకు గూడ ఆయన జవాబు లొసంగెను.

మే 6-న తేదీన సబు కమిటీవారు ఇకోలుపాలిటెక్నిక్ వెళ్లిరి. మేజరు మర్ బ్రూకు కెప్టన్ ఫిల్లింగాము, కెప్టను హెలియట్టుగారు వారివెంట వెళ్లిరి. రెండవఅధికారి వచ్చి వారిని మొదటిఅధికారి కెరింగించెను. అచ్చట వారు ఫిజిక్సుక్లాసును చూచి తరువాత ఇంజనీరింగు వక్కుపావులకు వెళ్లిరి. రెండవఅధికారి వీరడిగిన అనేక ప్రశ్నలకు జవాబిచ్చెను. తుదకు సబు కమిటీవారికి వీడుకోలూసంగునస్పృకు తమ పాఠశాలకు వచ్చిన దానికి జ్ఞాపకార్థముగా వీరు తలయొక బహుమానము నిచ్చిరి.

(అ. వె.)

వర్షపాతము

సిహ, జూన్ 3:—బర్మాలో ఇంకను వర్షములేకుండునాయున్నది. కాశ్మీరముందు అధికవర్షము కురిసినది. బర్మా కాశ్మీరములలో అంతటను వర్షమున్నది. బెంగాలు, బీహారు, మధ్య ఇండియాలో స్థానికముగ వర్షము కురిసినది. అస్సాము, పశ్చిమ మధ్యపరగణాలలోను అక్కడక్కడ వర్షమున్నది.

నూచన:—కాశ్మీరముందు తక్కువగును. (అ. వె.)

మత కలహములు

శ్రీశ్రీశ్రీ

బెంగాలులో మతల అల్లరులు ప్రారంభమయినవి. దేశభక్తి తత్పరతయందు పేర్వకది, వందే మాతర గానముతో హిందూ దేశమునంతను తన్మయత నొందించిన వంగదేశము, విశ్వమతజన్మస్థానమగు వంగదేశము, స్వరాజ్య సందేశమును మ్రోగించిన వంగదేశము, బహిష్కార సిద్ధాంతమును చాటిన వంగదేశము, నేడు అంతఃకలహముల కాలవాలమై, తన గౌరవమును నీట గలుపుకొనుచున్నది. కొంతకాలము క్రిందటివరకు, వంగదేశమునందు హిందూమహమ్మదీయ కలహము లేన్నటికిని జనింపవని, నాయకులు సగర్వముతో బలుకుచుండిరి. భావయందును, రూపమునందును వంగదేశమున హిందువులకును మహమ్మదీయులకును భేదము లేదని తెలుపుచుండిరి. కాని, భేదములు బట్టుట ఎంతసేపు? స్మారకములు స్వప్రయోజనముల నిమిత్తమై ఎట్టికలహములనయినను బట్టించి తమ కోర్కెల నీడేర్చుకొన గలరు. దేశ మెటుల బోయిన నేమి? వారితలంపులు నెఱవేరిన జాలుగడ! స్వమతస్థు డెన్ని తప్పు లొనర్చినను, అతడు యోగ్యుడే. జాత్యైక్య మేనాడు ముఖ్యవసరమో, ఆ నాడే మతకలహములుగూడ ప్రబలినవి. ప్రజాశయ ప్రతిపక్షుల కింతకన్నను నేమి గావలయును? ప్రజలు స్వపరిపాలనమునకు బనికి రారని చెప్పట కింతకన్నను నిదర్శన మేముండును? ఓడ్యయరు ప్రభృతులు చెలరేగుటకు అనుకూలావకాశము లభించినది. లా ఆర్డరుల పేరుతో ఉభయ సంఘములవారిని లేవకుండ జేయవచ్చును. ఇందు కయినను ఉభయు లంగీకరింతురు గాని, తమలో తాము తగవులను పరిష్కరించుకొనుటకు సమ్మతించరు. విద్యాధికులే సంకుచితబుద్ధితో ప్రవర్తించుచున్నపుడు, సామాన్య ప్రజలసంగతి జెప్పనేల?

బెంగాలు గవర్నరుగను లిట్లను ప్రభువుగారు వెనుకటి అల్లరుల సమయమునగూడ మంచుకొండలలో నుండిరి. అంతయు సద్దుమణిగిన పిమ్మట క్రిందకు దిగిరి. ఈమారుగూడ వీరు డార్జిలింగు కొండలలోనే సుఖముగ నివసించుచున్నారు. తంతి వార్తనుమాత్రము పంపుచున్నారు. క్రిందకు దిగి, అల్లరుల కేమి కారణములు గలవో విచారించుటకుగాని, అధికారుల ప్రవర్తన మెంతవరకు తిన్నగ నున్నదో స్వయముగ కనుగొనుటకుగాని పూనుకొనలేదు. పాలకులు హిందూమహమ్మదీయ కలహములను బూర్తిగ నివారింప గల్గుదురని తలచుట కాధారము గనుపింపదు. దేశనాయకులే యిందుకు బూనుకొనవలయును. ప్రజాసామాన్యము నందు జ్ఞానప్రబోధము గావింపవలయును. అనహ

నమును చల్లార్పవలయును. మాధ్యమును పోగొట్టవలయును. హాలానా మజరుల్ హక్కుగారు తాక్య వ్యవహారములనుండి మరలినను, హిందూమహమ్మదీయ కలహ తీవ్రతగాంచి, జోక్యము కలుగ జేసికొన యత్నించుచున్నారు. భేదములను మనస్తాపములను తగ్గించుటకు, ఉభయసంఘ నాయకుల సమావేశమును కూర్చున్నారు. ఇట్టి ప్రయత్నము లన్ని ప్రాంతములలోను జరుగవలయును. లేనియెడల అధికారవర్గము వాంఛించెడి విషమున ప్రజలు ప్రవర్తించుట తటస్థించును. జాన్సీమహమ్మదీయులుసభ జేసి, ఇంకను హెచ్చు సంస్కరణము లక్కరలేదని తీర్మానించిరట. ఇటులనే కొందరు మతావేశపరులు జేరి స్వరాజ్య మక్కరలేదని జెప్పట తటస్థించవచ్చును. ఇట్టి ద్రోహము పెచ్చు పెరుగక ముందే నివారించుట యవసరము.

దక్షిణదేశమునందు హిందూమహమ్మదీయ సమన్వయ తీవ్రత లేకున్నను, బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర విభేదములు గలవు. ఉత్తరహిందూస్థానము నందువలె నివి మితి మీరకున్నను, జాతీయభావ ముడుగంటుచో మాత్రము అపాయము గలదు. అందుచే జాతీయభావమును వ్యాపింపజేసి, వర్ణవైషమ్యము కన్న దేశభక్త్యదయము ముఖ్యమని, నాయకులు బోధింపవలయును. అట్టి కృషిజరుగుచున్నందులకు సంతృప్తి జెందవచ్చును. ప్రపంచ చారిత్రమునం దప్పుడప్పుడు నాస్తికభావము ప్రజ్వలించుటయు పిమ్మట తగ్గుటయు కాంచుచున్నారము. ఇంకొక కారణమేమని యూహించిన, మతకలహములే కారణమని తోచును. మతము దైవభక్తిని, ఆత్మపారీశుశ్యమును, సత్యఅహింసా ధర్మములును, లోకకళ్యాణమును పెంపొందించుటకు మారుగ, భద్రవృత్తిరేక స్థితిని పురిగొల్పునపుడు, ప్రాజ్ఞులు వినుపుజెందుట వింతగాదు. మతముతో బనిలేదని యిట్టి వారు వాదించుచుండురు. నేటి మతకలహములుగూడ యిట్టి నిరాశ నే బలపరుపవచ్చును. భూతదయను పెంపొందింపని మతములవలన నెట్టి ప్రయోజనముండును? ఒకరు దైవమును ప్రార్థించుచున్న జూచి వేరొకరు సహింపకుండుట, భగవంతునికి ప్రీతికరమా? ప్రార్థనరీతులు మారవచ్చును గాని, అందరును ఏక పరమేశ్వరునే కొలచుచున్నారనుట సత్యము. అట్టితరి ఒకరినొకరు హింసించుకొన కుండ పరమేశ్వ రాధాధానము నలుప గూడదా? ఇ య్యది ఆ సంభవమగునేని, దైవప్రార్థన యనుపది వట్టి బూటకమగును. మతముల నిజతత్వమును గ్రహించువారు ఏమతియును తూలనాడజాలరు. ఏవిధమగు ప్రార్థనను నిరసింపరు. భగవానుని కొలచుట కనేకమార్గములు గలవు. ఈసంగతిని గ్రహింపక, వివిధమతములవారును అనవసరముగ కలహించుచు, తమ మాధ్యమును అన్ని శాఖలలోను ప్రవేశపెట్టుచో, స్వరాజ్యము దూరము జనుట నిశ్చయము. నిజమతము, మానవుని ప్రయత్నముల కన్నిటికిని దోహద మొనగును. ఆత్మబలమును వృద్ధిజేయును. విశ్వాసమును, ప్రేమను పెంపొందించును. బాహ్య చిహ్నములను మాత్రమే ముఖ్యమని ఎంచు కృత్రిమమతము, అనహసమును పెంచి, మానవుని సత్యరాభివృద్ధిని అడ్డగించును. మతకలహములను నివారించుటకు రాజకీయనాయకు లొక్కరే గాక, మత

సాంఘికనాయకు లెల్లరును బూనుకొనవలయును. మతకలహములు స్వరాజ్యసిద్ధి నెటుల అడ్డగించునో, మతమును సంఘమును గూడ అటులనే అణగద్రొక్కును. సత్యవ్యాప్తికిగాని, అహింసాపరక్షణకుగాని, అవకాశ మొనగనేరదు. ఉదారమతవ్యాప్తికిని, మతసహనమునకును కృషి సలుపుచున్న రామకృష్ణసంఘము, థియసాఫీకల్ సంఘము, బ్రాహ్మసమాజము, బాహ్యసంఘము, వేదాంతసమాజములు మున్నగు సంస్థలు నే డెలకో నిద్రాణమై యున్నవి. ఇట్టి సందిగ్ధసమయములలో ఐకమత్యమును బోధింపకున్న వీని ప్రయోజనమడుగంటును. అయినను నిరాశ జెంద నవసరములేదు. త్వరలో నీ కలహములు తొలగి, భ్రాతృభావము మరల ప్రబలునని సమ్మవచ్చును. లాలా లజపతిరాయిగారు "పీపిలు" పత్రికలో వ్రాయుచు, "హిందువులును మహమ్మదీయులును ఆసియాకును, ప్రాచ్యప్రపంచమునకంతకును ప్రబల శత్రువులుగ నున్నారు. వారిమీదనే శ్వేతేతరుల భావిభాగ్యోదయ మంతయు నాధారపడియున్న"దని సూచించిరి. ప్రాచ్యఖండవాసులు, తెల్ల వారును తదితరులపై నెటుల దాడి వెడలుచున్నారో జూచిన, శ్వేతేతరులు కలిసి బనిచేయవలయునని స్పష్టమగును. ఇందుకును హిందూమహమ్మదీయ సఖ్యమే ముఖ్యవసరమని లజపతిరాయిగారు దెల్పిన సంగతియందు అతిశయోక్తి ఎద్దియు లేదు. లోకకళ్యాణమునకును, ప్రపంచశాంతికిని మార్గముల నన్వేషించుటకు, పాశ్చాత్య ప్రపంచము ప్రాచ్యఖండవాసులవంకకు దృష్టి ప్రసరింప జేయుచున్నారు. అందు ముఖ్యముగ హిందూదేశమే ప్రపంచమునకంతకును సందేశ మొనగ గలదని సమ్మచున్నారు. ఇట్టి సమయమున హిందూదేశవాసు లొకరితో నొకరు కలహించి, ద్వేషమునే ప్రధానముగ జేసికొనుచో, భారతభూమి యొనగవలసిన సందేశ మేమియు నుండజాలదు.

మహాత్ముడు: వర్ణభేద చట్టము

రజాలీగారి సమర్థనమును గాంధీ మహాత్ముడు అంగీకరింపకుండుట వింతగాదు. వర్ణభేదచట్టము ఆసియాచట్టమున కన్నను అధ్వాన్నముగ నున్నదని, మహాత్ముని తలంపు. వర్ణవ్యత్యాసమును ఆచరణయందేగాక చట్టమునందు పొందుపరచుట ఎంత హానికరమో స్మట్టుగారు సయితము వెలిబుచ్చి యుండిరి. శ్వేతేతరులకు జీవనాధారమునే తొలగించుచున్నపుడు తెల్లవారివలె నివసించు తెలులనో తెలియదు. అటుల నివసించుట యవసరమని, దక్షిణాఫ్రికా మంత్రి ముందే తెలిపియుండెను. రాబోవు రౌండు టేబిలు సమావేశమున పాల్గొనువారు ముందుగ దీని కంగీకరింపవలయును. కాని వర్ణభేదచట్టమును తొలగింపకుండ, ఇందు కంగీకరించుట శివరికిని సాధ్యపడదు. రజాలీగారికి, ఇందలి మంచి చెడ్డలు దెలియక పోవచ్చును. దక్షిణాఫ్రికా వ్యవహారములను కాచివడపోసిన గాంధీమహాత్ముడు నిజసందర్భముల నవలీలగ గ్రహింపగలడు. అందుచే వర్ణభేదచట్టము బనికిరాదని, భారతీయు లాందోళన సలుపుట యత్యవసరము. ఆసియాచట్టమున కిందు

వలన భంగము కలుగునటు వట్టి భ్రమతప్ప వేరు గాదు. సత్యము నెరుకవలనవలన నె వ్వుడును యిబ్బంది గలుగదు. భారతీయు లీనమయమున మారుమాటాడక యున్నచో, వర్ణభేదచట్టమును వారామోదించిరని దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారు ప్రపంచమునకు చాటుటకు వీలుగలుగును. ఇండియా ప్రభుత్వ దృక్పథమువైభావిభిత మాధార పడి యుండునని, గాంధీమహాత్ముడు వ్రాయుచున్నాడు. ప్రభుత్వమువారిపుడేమి నేయుదురు? కొండుటేబిలు సమావేశమునందు రంగుభేదచట్టమునుగూర్చి ఆలోచించుటకు వీలులేదని, బర్మేశాహెడ్డు ప్రభువుగారు దెలిపిన చిలుకపలుకులను ఇండియా ప్రభుత్వమువారి మోదించురా? లేక వారి యభిప్రాయము తప్పని ధైర్యముతో జెప్పగలరా? ఏమి జరుగునో త్వరలో దెలియగలదు.

వైకాంటు విల్లింగుడనుగారు

వైకాంటు విల్లింగుడనుగారు, కనడా రాష్ట్రమునకు గవర్నరు జనరలుగ నియమింపబడినటుల రూఢివార్త దెలియుచున్నది. విల్లింగుడను ప్రభువుగారు మొదట బొంబాయి రాష్ట్రమునకును, పిమ్మట మద్రాసు రాష్ట్రమునకును గవర్నరుగ బనిచేసియుండిరి. ఇట్టి యదృష్టము వేరొకరికి గలిగినటులదోచదు. రాజప్రతినిధి పదవి ఖాళీయైనపుడు, విల్లింగుడను ప్రభువుగారి స్థానమునలంకరించెదరని వదంతి బయలుదేరెను. వీరికిదివరకు చేకూరిన యదృష్టముబట్టియు, విల్లింగుడను ప్రభుత్వకి గల పలుకుబడి బట్టియు, యీ వదంతి నిజమగునని యెప్పు రూపించిరి గాని, రీడింగు ప్రభువుగారు వీరి కడ్డమువచ్చిరి. విల్లింగుడను ప్రభువుగారి నీ మధ్య బాక్సరు నష్టపరిహార విచారణ సంఘమున కధ్యక్షులుగ నియమించుటచే, వీరు చీనాకు వెడలి విచారణ నలిపియుండిరి. మరల వీరి కదృష్టము కలసివచ్చెను. కనడా గవర్నరు జనరలుగ నియమితు లగుటచే, వీరు వైకేక్కిరి. హిందూదేశరాజప్రతినిధిగ బనిచేయునపుడు కలిగెడి సన్మానములేమి, సంస్థానాధీశులమన్ననలేమి, ప్రాచ్యవైభవ మేమి, కనడా గవర్నరు జనరలుగ లభింపనేరవు. విల్లింగుడను ప్రభువుగారు పరిధవమును, సన్మానములను, ఉరేగింపులు మున్నగువానిని ప్రేమించెడివారు. హిందూదేశమున నున్నపుడు, వారు తమ మోజును దీర్చుకొనిరి. కనడా స్వతంత్రమును, శ్వేత పరిపాలనా సముపేతమునగు దేశమగుటచే, విల్లింగుడను ప్రభువుగారికి గావలసిన వైభవము సమకూరుట దుర్లభము. అయినను, వరుసగ నొకబహుమానము వెంట వేరొకబహుమానము లభించుటచే, విల్లింగుడను ప్రభుత్వవతులకు మితిలేని యానందము గలుగుట మాత్రము నిశ్చయము. కనడాలో వీరు షరిఫ్కరింపవలసిన గొప్ప సమస్య లుండవు. తలపని తలంపుగ నేదయిన ఘట్టిని దప్ప, విల్లింగుడను ప్రభువు గారు తమ పరిపాలనకాలమున హాయిగ గడవవచ్చును.

ఎమర్జెన్సీ చట్టము

ఇంగ్లండులో కార్మికసమ్మె ప్రారంభమయినపుడు, ఎమర్జెన్సీచట్టము సమలులో బెట్టిరి. అది యొక నెలవరకు మాత్రమే అమలులో నుండును. దానిని మరల కొనసాగించుటకు నిశ్చయింపబడెను.

స్వాతంత్ర్య ప్రియులగు బ్రిటీషు ప్రజ లిట్టి నిర్బంధములను చిరకాలము సహించజాలరు. కామన్సు నభలో జరిగిన చర్చలో, రాష్ట్రే మాక్డనాల్డుగారు ఎమర్జెన్సీచట్టమును దీసివేయవలయునని విన్నవించిరి. కాని కామన్సునభవారు చట్టమును మరి కొంతకాలమువరకు కొనసాగింప నిశ్చయించిరి. ఈచట్టమునందు కొత్తనిబంధన యొకటి జేర్చబడినది. దేశము వెలుపలనుండి వచ్చే ధనసహాయమును, హోంసెక్రటరీగారు నిషేధించుట కీ నిబంధన అధికారమిచ్చుచున్నది. బాల్మిక్యుల ధనము ఇంగ్లండు జేరకుండుట కీ నియమమును ప్రతిపాదించి యుండురు. అంతరంగిక విప్లవమిందు మూలమున పురిగొల్పు బడునేమోనని, బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారికి భయముండును. కాని ప్రభుత్వమువారు సమ్మె సంతరింపజేసి, పనివారలను తృప్తిపరచి గనులను మరల పునరుద్ధరించినగాని దేశము సంతృప్తి జెందదు. నిర్బంధములనుమాత్రముప్రయోగించి, ప్రభుత్వ మూరకుండునేని, ప్రజల యసంతృప్తి పెచ్చుబెరుగుట సహజము. బాల్మివిను ప్రభుత్వపు నిలుకడ, ప్రస్తుత సమస్యపరిష్కారముపై నాధారపడి యుండునని యూహింపవచ్చును.

జీనీవా కార్మికసమావేశము

జీనీవా కార్మిక సమావేశమువలన నేమి ఫలము గలుగునో తెలియదు గాని, ప్రారంభముననే వివాదము లారంభ మయినవి. హిందూదేశపు యజమానులకు ప్రతినిధిగ, సర్ ఆర్థుగ ప్రూము గారిని పంపుట ఆశ్చర్యము. భారతీయు లెవరును లభింప రను వాదము నిరాధారము. జీనీవాలోనయి తము, వీరి నియామకము అనమంజన మను సభిప్రాయము వ్యాపించుచున్నది. కార్మికప్రతినిధియగు లాలా లజపతిరాయుగారు, ముఖ్యవిషయము నొకదానిని ప్రతిపాదించిరి. కెనియా, దక్షిణాఫ్రికా మొదలగు ప్రదేశములలో కార్మికపరిస్థితు లెంత హింసముగ నున్నవో విచారింపవలయు ననిరి. ఆఫ్రికా పనివారల సమస్య కేవల రాజకీయ సమస్య గాదు. శ్వేతకార్మికు లీ విషయమై శ్రద్ధవహించి, శ్వేతేతరుల కష్టములను నివారించుట యత్యవసరము. ఇందుకు మార్గ, శ్వేతకార్మికులే రంగుజాతుల వారి నణగద్రొక్కుటకు ముందుకు వచ్చుచున్నారు. వీరి తీవ్రాందోళనవలననే రంగుభేదచట్టము నిర్మింపబడుచున్నది. ఇట్టిసితిలో కార్మికులలో అంతర్జాతీయ ప్రేమ ప్రబలుచున్నదని జెప్ప వీలగునా? అందరి కార్మికులను వీరు సమానముగ జూచుచున్నారా? లజపతిరాయుగారు దెలిపిన సంగతులను, అంతర్జాతీయ కార్మికసమావేశము విచారించి, రంగుజాతులవారికి న్యాయము నలుపనిచో, యిట్ట సమావేశము లన్నియు వట్టి యార్భాటముల క్రింద పరిణమించును. వృధావ్యయమునకు కారణమగును గాని, వేరులాభము గలిగింపజాలవు.

కాంగ్రెసు ప్రచారము

నిన్నటిదినము మైసూరురములో జరిగిన కాంగ్రెసుసభయందు, జస్టిసుపక్షమువారి అపనిందలకు తగు సమాధాన మొసగబడెను. సామి వేంకటాచలంశ్రేష్ఠిగారు, తణికాచలంశ్రేష్ఠిగారి ఆరోపణలను సహేతుకముగ ఖండించిరి. బ్రాహ్మణేతరోపన్యాసకులే విశేషముగ ప్రసంగించినందున,

జస్టిసుపక్షమువారు కేవల బ్రాహ్మణిందతో కాలముగడువజాలరు. విషయమును విడచి, బ్రాహ్మణిందనే ప్రధానముగ బెట్టుకొనుటవలన, ప్రాజ్ఞులగు బ్రాహ్మణేతరులు జస్టిసుపక్షమువారి వాదములను నమ్ముటలేదు. కళ్యాణసుందర మొదలియారుగారు దెలిపినటుల, భారతీయులై కకంత్వముగ స్వరాజ్యము గోరుచో, స్వరాజ్యసిద్ధి నెవరును అడ్డగింప జాలరు. ప్రజ లొండ్రులు కలహించుటచేతనే, పరాధీనత బెరుగుచున్నది. హిందూదేశమువంటి పరాధీనదేశమునందు ఒక్కపక్ష ముండుటకే సాధ్యమగుచున్నది. వివిధ పక్షములుండి ప్రయోజనములేదు. కాంగ్రెసుపక్ష మొక్కటియే కృపి. సలాపుట కవకాశము గలదు. ఇతరపక్షములను పెంచుట అనర్థ హేతువగును. కావున రాజోపు ఎన్నికలలో కాంగ్రెసుపక్షము సభిమానించి, వారిని తమ ప్రతినిధులుగ నెన్నికొనుట యవసరము. చెన్నపురిలోపలె నితరప్రదేశములందును ప్రబోధము జరుగుచో, వోటరులు కాంగ్రెసుపక్షమునకే తప్పక వోట్ల నిత్తురు. ఆంధ్రనాయకు లికముందు ప్రజాప్రబోధావశ్యతను గ్రహించి, తమ ధర్మమును నెఱవేర్చుట యవసరము. ఈ సమయమున నిదురించుట పాడిగాదు.

అల్పబుద్ధి

రాజకీయ విభేదములు ఇతరుల యోగ్యతను గ్రహించుట కడ్డుపడగూడదు. కేబ్రిడ్జి విశ్వవిద్యాలయమువారు మాక్డనాల్డుగారికి డి. సి. యల్. డిగ్రీ నొసగి సన్మానింప నెంచిరట. కాని, వీరు కార్మికుల సమ్మెను ప్రోత్సహపరచుటచే వలదని సెనేటుసభ్యులు పలువురు వాదించిరి. ఇంతలో తమ కెట్టి డిగ్రీ యక్కరలేదని చెప్పి, మాక్డనాల్డుగారు తమ యాత్మగౌరవమును నిలుపుకొనిరి. ఇంగ్లండు వంటి స్వతంత్రదేశమునగూడ నిట్టి అల్పబుద్ధి విద్యావీరమువారు జూపుట కడుశోచనీయము.

నాభా మహారాజుగారు

మహారాజు, జూను 8:—పద్మవ్రత్తతొందిన నాభా మహారాజుగారు నే డిక్కడను వచ్చిరి. (అ. ప్రె)

గోధుమపంట

కలకత్తా, జూను 8:—గోధుమలు 80288000 ఎకరములలో పండించబడినది. నిరుటికన్న నూటికి 4 చొప్పున కిక్కినది పంట 8668000 టన్నులు. క్రిందటిసంవత్సరముకన్న నూటికి రెండువంతులు కిక్కినది. (అ. ప్రె)

ప్రాచ్యతంత్రుకారులసంఘ చాకచక్రము

వార్తలు లోగడకంటే త్వరలోచేరగలవు
బొంబాయి, జూను 8:—ప్రాచ్యతంత్రుకారుల సంఘము ఇదివరలోకంటే ఎక్కువత్వరలో తంతులసంఘటన సేర్పాటు చేసిరి. డిబ్బిలో గుర్రపువండుమై న 15 సెకండ్లలో కలకత్తా బొంబాయిలకు వార్తలు తెలిసెను. (అ. ప్రె)

మెయిలు స్టీమరు

బొంబాయి, జూను 8:—లండనునుండి టపాలతో 27 వ లేదీ బయలుదేరి "కాథే" ఓడ పోయెను 2 వ లేదీన ఉదయము 7 గంటలకు చేరెను. ఆనాడే 11/30 గంటలకు తిరిగి బయలుదేరెను.

ఎలిసియా ఓడ ఈ ఉదయము 8/30 గంటలకు బయలుదేరెను. (అ. ప్రె.)

బొంబాయినుండి టపాలతో 29 వ లేదీన బయలుదేరిన డెల్టా ఓడ ఏడవ 3 వ లేదీన 1-30 గంటలకు చేరెను.

బొంబాయి టపాను మోయుచున్న మూల్తాను ఓడ ఏడవ 8 వ లేదీన ఉదయము 6 గంటలకు విడిచెను. (అ. ప్రె.)

వైచి ఆర్థిక పరిస్థితులు

హ్యూస్, జూన్ 2:—వైచి రాజ్యాంగసభవారు ప్రభుత్వమునందు విశ్వాసము నుంచుటచే ప్రభుత్వము నిలబెట్టుటకు కొంచెము ఊహించు అవకాశము గల్గినది. 818 అనుకూలములను 147 ప్రతికూలములను యభిప్రాయములను తెలియజేసిరి.

తక్షణమే ఆర్థిక చర్య గావలెనని సోషలిస్టులు గోరిరి. ప్రస్తుత మాచర్యము జరుపుట నుంచిగాదనియు, ఒక నెలలో ప్రభుత్వమువారు ఆర్థిక విభాగములను ప్రవేశపెట్టెదరనియు బ్రయత్నముగాను ప్రకటించిరి.

బ్రిటిషు వారి పట్ల ప్రతికూలభావములు

చీనా ప్రభుత్వమువారు అడంచుట

పీకింగ్, మే 31:—బ్రిటిషువారికి జెందిన రంగుజాతుల నావికులు రిక్ షాహాలీలు బాంకింగులో తిగవులాడిరి. మన్యపానము జేసి మత్తెక్కిన భారతీయావినుడు చీనా కూలీని పిస్తూలతో కాల్చెను. దీనిచే బ్రిటిషువారి పట్ల ప్రతికూలభావములు లభించెను. బహిష్కరించుటకు ప్రయత్నించెను. కాని చీనా అధికారులు తీవ్రచర్యను దీసికొని ఆయుధ్యమును రూపు అడంచెను.

పోర్చుగీసు ప్రభుత్వ సందిగ్ధావస్థ

లిస్బన్, జూన్ 3:—తాత్కాలిక సైనిక ప్రభుత్వము వారు రిపబ్లిక్ అధ్యక్షుని అధికారమును వహించిరి.

దేశమును రాజకీయవేత్తలవారినుండి తప్పించుట

లండన్, మే 31:—12 మాసములలో నాలుగు విప్లవములు జరిగినవి. మన్యకములరాజు పదభ్రష్టుడై నప్పటినుండి విప్లవములు జరుగుచునే యున్నవి. ఇది 25 వది. తుదకది వైరిక నిరంకుశ తాత్కాలిక ప్రభుత్వముగ పరిణమించినది. యూరపులో ఇంతవరకే ట్టి ప్రభుత్వములు ఇటలీ, స్పెయిను, గ్రీసు, పోలాండులో ఏర్పడినవి. ఇప్పుడిది అయిదవదియగుచున్నది.

లిస్బన్వార్తలు ఏమియు దెలియబలేవు. కాని నిస్సాదియముగ ఒక తూహనిగూడ కాల్యమండ ఈమార్పు గల్గెను. దానివల్ల ప్రభుత్వమువారు వడిదుడుకు లేకుండగా పానుచున్నారమని దెలుపుచు నేయుండిరి. శనివారము ప్రకటించిరి. తరువాత విప్లవకారులు లిస్బన్పై కేసుచున్నారని ఒప్పుకొనవలసి వచ్చెను. ప్రభుత్వ సేనలను బంపి అవకాయించుటకు ఆసాధ్యమాయెను. దీనికి కారణము రైల్వేవారు సేనలను గొంపోవకపోవుటయే.

జనరలు డాకోస్టాగారు పోర్చుగీసు సైన్యాధిపతిగ ప్రాంసులో యుద్ధసమయమున పనిజేసెను. పోర్చుగీసు రాజకీయవేత్తల వారినుండి తప్పించి గాపాడుటకే ఈ యుద్ధమును నెత్తిరి ప్రకటించిరి.

సాకాదళములో కవికేక్కుగారు అందరకును తలలో నాలుకగ నుండెను. పోయిన జూలైలో విప్లవమునకు ఇతను పెద్దగ నుండెను.

వెల్లింగ్టన్ ప్రభువు

కనడా క్రొత్త గవర్నరుజనరలు

లండన్, జూన్ 3:—కనడా గవర్నరు జనరలుగ విల్లింగ్టన్ ప్రభువు బింగ్ ప్రభుస్థానే నీయమించబడుట నిజమే యనుచున్నారు.

ప్రభుత్వప్రకటనను సేదో రేపా రానున్నది.

మరణ వార్త

లండన్, జూన్ 2:—లెఫ్టి నెంటు జనరలు సర్ విలియం లీమ్మనుగారు చనిపోయిరి.

అమెరికా కీయవలసిన ఫ్రెంచి ఋణము

వాషింగ్టన్, జూన్ 2:—ఫ్రెంచి ప్రభుత్వమువారు అమెరికా కీయవలసిన ఋణమును దీర్చు ఏర్పాటులను ప్రతినిధి సభవారికి రంగీకరించిరి.

బొంబయికి బయలుదేరిన ఓడసిబ్బంది దుస్థితి

లండన్, మే 31:—కప్టన్ నీల్స్ వెంటిగాడలు, ఈ టిటికెలు గారును ఇంగ్లీషుభాషలలో అపాయకరముగ స్థితియందుండుట చాలి అచ్చటి వడవనాండ్రు వీరిని డిబిటుకు గొంపోయిరి. అలసిపోయి ప్రాణము సామ్యుపిలిపోయి యుండినట్లు. మరల వాతానరణము అనుకూలముగ తిరిగినగాని ఇంగ్లీషు భాషలను చాటుటకు వీలులేదు.

అత్యవసర శాసనములు

ఇక నవనరములేదనుట

కార్మికపక్షమువారి ఆక్షేపణ

రంగీ, జూన్ 2:—కామన్సుభవారు పరిస్థితులు సమ్మె సంబంధమున ఇంకను వడిచుడుకుగనున్న వాయను విషయమును చర్చించిరి. సమ్మె ప్రకటితమైనపు అసాధారణ పరిస్థితులేర్పడినవనియుఅందుకు తగినటుల అత్యవసరశాసనములను ప్రవేశపెట్టెదమనియు ఏప్రిల్ 30 లేదని ప్రకటించిరి. అట్టి ప్రకటనము ఒక నెలకంటె ఎక్కువవోజులు అమలులో నుండరాదని 1920 పార్లమెంటు ఆక్టానించుచున్నది. కాని ఆకాలము ముగియుటకు ముందుగాని, ముగియు. సమయమునగాని ప్రకటితముగ రెండవ ప్రకటనను నకు ప్రతికూలముగ నుండరాదు. దానివలన బొంగుగనులలో ఇంకను పనిని ప్రారంభించకపోవుటచే ఇంకను అసాధారణ పరిస్థితులు మారలేదని మే 29 లేదని సార్వభౌముడు రెండవ ప్రకటనమును గావించెను.

కార్మికనాయకుల ఆక్షేపణ

కార్మికపక్షనాయకు డగు మన్డొనాల్డుగారు అత్యవసర శాసనములు అనవసరమనియు, ఇక నెంతమాత్రము అమలులో నుండనక్కరలేదనియు ఆక్షేపించిరి. వారము, రెండు వారములక్రిత మున్న పరిస్థితులను ప్రభుత్వమువారు ఎదుర్కొనవలసి యున్నచో అత్యవసర శాసనము లుండవలసినదే యనిరి. సమ్మెవిషయమై ఎట్టి యభిప్రాయములు బయటజేసినను ఎనలేవన్నను, ప్రపంచమంతయు సమ్మెదారులు జూపినకాంతము, ఓరిమిజూచి అచ్చెరు వొంచెను. ప్రపంచమే సాక్షి. ఒండొరులతో మనము పోరితిమి. ఒకరితోకొకరు ఏకీభవించలేదు. కొందరు చేయగూడదని మన ముకొన్నవారు చేసినవని మనము జూచితిమి. కాని ఉభయపక్షములవారును సామరస్య భావమును జూపిరి. దీనిని తలచుకొన్న తృప్తిగలుగుచున్నది.

లిబరలుపక్షమువారి యభిప్రాయములు

సమ్మెకాలములో సమ్మెలో ప్రవేశించినవారిందరకు దివ్యముగ ప్రవర్తించిరి కెన్నో నేనానిగారు గూడ జోషిరి. దేశీయమంత్రి సక్రమపరిస్థితుల నిలబెట్టించుటకు ఎంతయు ప్రయత్నించెను. పోలీసుదళములు అంత చక్కగ ప్రవర్తించుటకు సర్ విలియం జోయిన్సన్ హిక్కుగారే ప్రవీణియులనిరి. సహాయ సైన్యములు స్పెషలు కాస్టేబిల్స్ గూడ దివ్యముగ ప్రవర్తించిరి. కాని నిబంధనములు ఇట్లు అవసరములేవు గాన వాటిని సాగించరాదనిరి.

దేశీయమంత్రి సమర్థనము

సమ్మె సమయమున ప్రజలు జూపిన సహనము, ఓమి, శాంతిని కార్మిక లిబరలుపక్ష నాయకులతోబాటు తానగూడ కొనియాడుచున్నాడని దేశీయమంత్రి నుడివెను. 40,000,00 ప్రజలున్నారు. ఇందులో ఎవరో అల్పసంఖ్యాకులు మాత్రమే అత్యవసర శాసనములకు విరుద్ధముగ ప్రవర్తించిరి. సమ్మె సమయమున శాసన ధిక్కారములను గూర్చి ముందు డోయజే నెద ననిరి. అట్టివిషయము లన్నిటిని తయారుజేసి నివేదికమును బంపవలెనంటిరి. అత్యవసర శాసనము లుండవలసినదే యనిరి.

తగవత వేర్వేరు నిబంధనలను చర్చించిరి. మఖ్యముగ పనులు సాగుటకు ఇట్టి శాసనము లుండవలసిన ప్రభుత్వమువారి యభిప్రాయము. ఉద్దేశ్యమే యున్నది. సమ్మె అంతరించుటచే అత్యవసర శాసనములకు అవసరము తొలగిపోయెనని ఒప్పు

కొనిరి. కాని బొంగుపట్లము అగిపోవుటచే కాపురలకై ఆశాసనములు అమలు జరుగవలెనని ప్రభుత్వమువారి యుద్దేశ్యమనిరి. అత్యవసర శాసనాధికారములను బొంగును పంచిబెట్టుటకు ప్రభుత్వమువారు పయోగించిరి.

అత్యవసర శాసనము లుండవలెనట

లండన్, జూన్ 3:—కామన్సు సభవారు అత్యవసర శాసనములు ఉండవలసిన దనే తీర్మానించి ఖాయపరిచిరి.

విదేశపుస్తాము

లండన్, జూన్ 2:—అత్యవసరశాసనము లుండవలయునని సార్వభౌముడు ప్రకటించినందులకు సార్వభౌమునకు కామన్సుసభవారు వందనములర్పించిరి. 249 మంది అనుకూలరుగను, 100 ప్రతికూలరుగనుండిరి. బ్యాంకులుగాని, ప్రజలుగాని విదేశములనుండి వచ్చినసామ్యుతో ప్రజాహితజీవనమునకుగాని సాంఘిక జీవనమునకుగాని ప్రతిబంధకముగ నుండుపనులను తలబెట్టుగూడదనియు, అట్టిపనులను పూనుకొనవలసనియు శాసించుటకు దేశీయమంత్రి కధికారమునిచ్చివలెననుటకు యభినందించిరి.

కార్మికపక్షమువారు రాంకే మన్డొనాల్డుగారి నాయకత్వమున సమ్మెసమయమున ప్రజలు చక్కగ ప్రవర్తించుటచే అత్యవసరశాసనములు అనవసరమనిరి.

మసోలుసమస్య

తర్కి-బునెల్సుపంక్తి నంగీకరించుట

కాన్స్టాంటినుపోలిస్, మే 30:—అంగ్లో తురుష్కు ఒడంబడిక సంతకముగానున్నదనియు తర్కి-బునెల్సుపంక్తిని అంగీకరించుననియు ఇరాకువిషయమై తలపట్టముగ నుండుమని ఒడంబడికను జేసికొనెదరనియు పెట్రోలియము రోయల్టీలో తర్కి-పాల్యానుననియు తురుష్కు ప్రతికయొకటి సూచించుచున్నది.

అబ్దులు కరీంగారు

తెగలవారు నిరసించుట

తాబ, మే 31:—తాబాకు కొండలోడ్లమీదగు అబ్దులు కరీంగారి ఆస్తి, భార్యలను గొంపోవుచు 200 కంచరగాడెదలు విచారకరముగ బోయినవి.

అనుకొన్న కాలముకంటె చాల అలశ్యముగ పయనము పూర్తి అయినదట. తెగలవారు అబ్దులుకరీంగారి నిష్క్రమామునకు తోడ్పడి నిరాకరించుటయే కారణమనిరి. ఇదివరకంతయు గౌరవించిన తెగలవారిపుడు తమనాయకుడైన కరీంగారిని నిరసనభావముతో జూపిరి.

ఈజిప్టు రాజకీయములు

జగలులు పాషాగారు ప్రధానామాత్య

పదవిని స్వీకరించరు

లండన్, జూన్ 4:—జగలులు పాషాగారు ప్రధానామాత్యపదవిని స్వీకరించనని తీర్మానించుకొనుటచే ఈజిప్టు పరిస్థితులు చాలవరకు స్వస్థతగాంచెనని లండన్లో కొందరు పురుషులు చున్నారు. హోఫ్మెల్లో ఫలహారము జేయుచుండ జగలులు పాషాగారు తమ నిశ్చయమును దెలిపిరి. అపుడు అక్కడ 250 అతిథులుండిరి.

వాస్తవములో ప్రముఖులగు అహ్మదు బేరామిగారు అంతకుముందే ఏర్పాటుజేసికొన్న ప్రకారము జగలులు పాషాగారి ఆరోగ్యమును గూర్చి ప్రస్తావించుచు ప్రధానామాత్య పదవిని అడ్డీ ఎగ్గపాషాగారికి వదలిపెట్టలే నని సూచించిరి. అపుడు అచటన్న సభ్యుల ఇష్టముననుసరించి ప్రవర్తించెదననియు అడ్డీపాషాగారి క్షకవకాశము నిచ్చి ప్రధానామాత్యపదవిని స్వీకరించుట మానుకొంటేనని జగలులు పాషాగారు ప్రకటించిరి. ముందు ప్రధానామాత్య పదవిని స్వీకరించినపుడు ఇచ్చుటకు తయారుజేసిన డిప్లొమ్యాసమమును జగలులు పాషాగారు చదివిరి. అందు అచటనున్నవారిందరకును తమ ధర్మమును నిర్వహించ వలెనని సమ్మదిగ నిదానముతో హెచ్చరించిరి.

మాంటుగొమరీ చెఱసాలాధికారిని తీసివేయవలెననుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంత్రం)

లండన్, జూన్ 8:—మాంటుగొమరీ చెఱసాల అల్లరుల సంవర్ధములనున్న చెఱసాలాధికారిని తీసివేయవలెనని కామన్వెల్త్ లో వెస్టిండీస్ తీర్మానమును ప్రవేశపెట్టి హెచ్చరించిరి. చెఱసాలను జూహోయిన కాసనసభ్యుని పైబడి కొట్టవలెనని ప్రోత్సహించలేదన్న దానిని కప్పిపుచ్చుటకు తప్పు సాక్ష్యమును కల్పించెనని వెస్టిండీస్ గాకనిరి.

వింటర్బర్క్ గారి ప్రత్యుత్తరము

ఆచెఱసాలాధికారిని ఇంకొక చిన్న జిల్లా చెఱసాలకు మార్చినందు, ఇకమీదట ఎన్నడును పెద్ద చెఱసాలాధికారిగ నియమించవలయు వింటర్బర్క్ ప్రభుత్వ ప్రత్యుత్తరము నిచ్చెను. ఆసందర్భములలో స్థానిక ప్రభుత్వమువారే వీమిచేసిన బాగుండునో నిశ్చయించవలసి యున్నదనియు వారే తగినవారనియు బర్క్ హెడ్ ప్రభుత్వ బోక్యము కలుగజేసి కొనరగొందు తెలియజేసిరి.

జనీవా కార్మికసభ

ప్రూముగారి నియామకము సంగీకరించుట.

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంత్రం)

జనీవా, జూన్ 1:—సంగతిసంవర్ధములన్నిటిని పరిశీలించి ప్రూముగారిని అప్రమకార్మికసభకు భారతయజమానుల ప్రతినిధిగ అధికారప్రత్యేకముల పరిశీలించుటకు కార్మికసభవారి చే నియమించబడిన సంఘమువారు అంగీకరించిరి. కాని ప్రూముగారి నియామకమునుగూర్చి బయలుదేరిన ఆక్షేపణలనుపరిష్కారముజేయక 9వ కార్మికసభవారు నిర్ణయించుటకు వదలిపెట్టిరి.

లజపత్ రాయిగారు

సర్ అటల్ బిహారీ వాజపేయీగారు ఇండియాలో నిర్బంధముజేసి కార్మికలచే పనిచేయించుటలేదన్న అట్టిపని జరుగుచున్నదనియు లజపత్ రాయిగారు కార్మికసభాధ్యక్షులకు ఉత్తరమును బంపిరి.

నోఖాలి జిల్లాబోర్డు

నోఖాలి, జూన్ 2:—హాటియా సాండ్విచ్ నకును తీరమునకును మధ్య తిరుగుచుండుటకై తెప్పలుకట్టుటకు 100 టేనుడుకొయ్యలను ఇచ్చిరి. మెస్సూనరీయం దీ ఋతువున పలుమారు పడవలు మునుగుటవల్ల నిట్లు ఏర్పాటుచేయబడినది. (అ. ప్రె.)

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము

ఆంధ్ర సెనెటు

“నేను ఆంధ్ర యూనివర్సిటీలో ప్రధానోపాధ్యాయులకు నియమించిన స్థలములకు అభ్యర్థిగా నిలుచుటలేదు. రిజిస్టర్డ్ గ్రాడ్యుయేటుల స్థానములలో నోకదానికి మాత్రమే నిలుచుచున్నాను. కాన నా గ్రాడ్యుయేటు సోదరులందరూ నాకు దయతో సహాయము చేయ బ్రాణితులు.”

ఐ. గౌరీపతిరావు బి. ఏ. యల్. టి.

హెడ్ మాస్టరు, శ్రీ రాజా హైస్కూలు తుని.

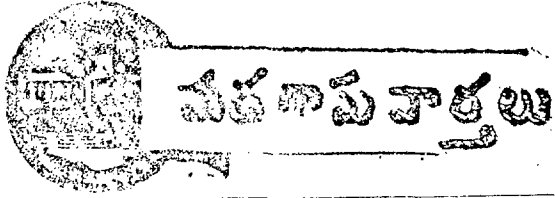
* * *

గుంటూరుజిల్లా లేఫ్ట్ థాలాకా కారుమారు గ్రామం లో యువజనసమితి యొక్క ప్రభుత్వ సహకేతులలోని తీర్మానము.

గుంటూరుజిల్లా కోర్టువకీలున్న ఆంధ్ర స్వరాజ్యపక్షములో మొదటి కృషి సత్వన గుంటూరు ప్రతికయొక్క గౌరవ సంపాదకుడున్న అను, గుండు మార్యానంత సరసారిరావు గారిని ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ పాలకసంఘముకు పై సమితి తరపున అభ్యర్థిగా నిలుపుటకున్నా, అందుకుగాను యానన్విక్రములున్నా అభిమానులున్నా తమ ప్రభుత్వ ఫోటోను వారికి ఇప్పించ, గలందులకున్నా తీర్మానించవలెనని.

* * *

ఓరుగంటి సుబ్బారావుగారు బి. ఎల్. హైకోర్టు నకిలు రాజమండ్రి ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము సెనెటు అభ్యర్థిగా నిలుచుచున్నారు.

కోయంబత్తూరుజిల్లాకమ్యూనికేషన్లసభ—పల్లవం తాలూకా కరడిబావిలో 11వ తేదీన 3 గెల్ ఈసంఘపు వార్షికసభ జరుగను.

రాకపోకలు:—గౌ. హైదరాబాదు అధికసభ్యుడు ఊజినుండి నేడు వచ్చిరి.

సర్. పి. ఎన్. శివస్వామి అయ్యగారు ఉదకపండలమునకు పి. హక్కిన్నగారు బొంబాయినిదుగ ఇంగ్లాండునకు నిన్న రాత్రి బోయిరి.

నవరణ:—బారాబజారునందు గలభా జరిగినపుడు మిలిటరీవారు వచ్చినది. అబద్ధముని అధికారవర్ధమువారు చెప్పుచున్నారు. పైనికులు నచ్చుటగాని రమ్మని కోరుటగాని జరుగలేదని చెప్పుచున్నారు.

(అ. ప్రె.)

ఎండవడకు చనిపోవుట:—నిన్నను మదరాసులో 110. 3 ఎండవడియందుంచే మాంటుగొమరీదునందు ఐకోపి యుననగల వర్తకుల కంపెనీయందు పనిచేయుచున్న 76 ఏండ్ల ఐకోపియను పీంచను సిపాయి మామగోవనుగారు కుప్పిలో మాలబడి ప్రాణము విడిచెను.

ఒడలుకాలి చనిపోవుట:—కుప్పమ్మగారికి 50 ఏండ్లజీవనము ఆస్పత్రిలో చనిపోయినది. సోమవారమునాడు పరశువాకములో ఈమెయ్యిముట్టించుచుండగా కిరసనాయిలు దీపము మీదబడి బట్టుకాలి ఆస్పత్రిలో బడెను. నిన్న చనిపోయెను.

శ్రీ వాసవాల వైశ్య సమాజము—ది 5-6-28 తేదీవారం సాయంకాలము 5 ఘంటలకు కార్మినిర్వాహకసభ నెం 2 రు రామకృష్ణసాధమునందు జరుగును గాన సభ్యులందరు తప్పక రాగలందులకు కోరుచున్నాము. గౌరవ కార్యద్య

చెన్నపురి ఆంధ్రనాటకసభవారు:—శ్రీకృష్ణుని మహిమ, నారదవమత్కరము, సత్యభామగర్వభంగము, రుక్మిణీదేవి నిశ్చలభక్తియుంగల భక్తిరసపూరితమైన కృష్ణతులారాభరమును 1926 వ సం॥ జూన్ నెల 6 వ తేదీ ఆదివారము సాయంత్రము 5-30 ఘంటలకు విక్టోరియా పబ్లిక్ హాలులో ప్రదర్శింతురు. యస్. యం. కె. కామ్రేగారు, ఎరదా రాధాకృష్ణయ్యగారు, యస్. శీతారామకామ్రేగారు మున్నగువారు కృష్ణ, నారద, సత్యభామ మున్నగు పాత్రల ధరింతురు.

మోటారునాపు వస్తాదునకు ప్రమాదము:—ఆంధ్రదేశములో యోధుడనిపించుకొని గరిడీపిచ్చులుచేయుచు ఉత్పన్నబలమును ప్రదర్శించుచుండిన దేశిరెడ్డికేమరెడ్డిగారికి ప్రమాదముతలసిందెను. నెల్లూరువద్ద నౌకగ్రామములో మే 28 వ తేదీన అనేకమంది ప్రేక్షకులయెదుట ప్రదర్శించుచుండెను. అనాడు మోటారునాపుటకు సిద్ధపడుచు నడుముకు త్రొట్టి బిగించుకొనుచుండగా మోటారు ముందుగ బడులుదేరిపోయెను. ఆయన యింకను సిద్ధముగ లేచుండుటచే నడుముత్రాడు కాళ్లకు జారి కొంతదూరము యీడ్చివేసెను. కాలము దన్ను పెట్టుకొనిన దూలమునకుతగిలి కుడికాలియొక్క విరిగిపోయెను. నిన్నరాత్రి జనరలు ఆస్పత్రిలో వేసిరి. కుడిమోకాలు తీసివేయబడినట్లు తెలియుచున్నది.

గ్రహణిమాత్రలు

20 మాత్రల డబ్బీ 1-కి రు. 0-8-0

కాన, తామర, తీట, ఏనుగగడ్డి మొదలగునవి గలవారందరు ఈ తైలమును ఒకసారి వాడి చూడగోరెదము. దీనిని రాచిన మంటయొండదు. చర్మము నలుపెక్కెదు. పుంకు పడదు. నెలస్వల్పము ఫలమధికము.

అమృతౌజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

కలకత్తా ప్రతికల విచారణలు

కలకత్తా, జూన్ 4—“వసుమతీ” పత్రిక సంపాదకులు హేమేంద్ర ప్రసాద్ ఘోష్ గారిని మందలించి వదలిపెట్టిరి. ఆపత్రికను ముద్రించు పి. సి. ముఖర్జీ గారిని వదలిరి.

“హనాఫీ” పత్రిక సంపాదకులు డిలావుర్ హుసేన్ గారికి ఒకనెల విడిశిక్షయు 100 రూప్యముల జరిమానా, కట్టనియెడల 2 నెలల విడిశిక్షని విధించిరి. ఆ పత్రికను ముద్రించు టి. హుసేన్ గారికి ఒకనెల విడిశిక్షయు 100 రూప్యముల జరిమానా కట్టనియెడల 2 మాసముల శిక్షను విధించిరి.

“మత్వాలా” పత్రిక సంపాదకులును ముద్రించువారును యగు మహదేవప్రసాద్ నీట్ గారికి 4 మాసముల విడిశిక్షను విధించిరి.

“అమృతబజారు” పత్రిక సంపాదకులు చోల్పరాజ్ ఘోష్ గారిపైనను ముద్రితులు టి. కె. బీశ్వర్ గారిపైనను వచ్చియుండిన చార్జీని త్రోసివేసిరి

“ఫార్వర్డ్” పత్రికసంపాదకులు పి. కె. చక్రవర్తిగారిని 500 రూప్యములకు జామీనుమాసి 6 మాసములించినయెడల వదలునట్లును లేకున్న 6 మాసములు శిక్షను పాత్రులగునట్లును తీరుచెప్పిరి. ముద్రితులు పి. బి. ధార్ గారిని విడిచిపెట్టిరి

“మహమ్మదీ” పత్రికసంపాదకులు ఘజ్జూల్ హక్ గారు 500 రూప్యములు మనీషిలామీనును, 500 రూప్యములు గొక్కజామీనును ఇచ్చునట్లు తీర్మానింపబడెను. (అ. ప్రె.)

బర్మాలో నేరములు

రంగూను, జూన్ 8:—ఇన్ స్పెక్టరు మునిసిపాలిటీవారును, జిల్లాబోర్డువారును ఇచ్చిన సన్మానమునకు ప్రత్యుత్తరమునిచ్చుచు గవర్నరుగారి రాక నేరమునుగించి ప్రార్థించి ఈజిల్లాయందునలె నేరము లధికమగుచున్నవని చెప్పిరి. దొంగతనములు, కూనీలు, కాల్పుకొనుటలు 1925 సం. 26,20,7 ఉండగా 1926 లో 55,84,84 అయినవనిచెప్పిరి. దొంగతనములు మూడుగుంపుల దొంగలవలన జరుగుచున్నవనిరి. నిరూపణచక్కగా జరుగుటలేదనియు చెప్పిరి. జనులు తమ ధర్మములను తెలిసికొనినచో పోలీసులకు సులభమగ నుండుననియు, నేను నేరమును జరుగుప్రదేశములకు వచ్చిచూచి తెను ఏర్పాటులను చేతుననియు గవర్నరుగారు చెప్పిరి. (అ. ప్రె.)

బెంగాలుగవర్నరు కలకత్తాకువచ్చుట

కలకత్తా, జూన్ 8:—బెంగాలు గవర్నరుగారు డార్జిలింగునుండి జూన్ 10 వ తేదీన కలకత్తాకువచ్చురు. వై కాంటునెబ్బెర్గుగారు వారివెంటబుత్తురు. (అ. ప్రె.)

స్వామి విశ్వానందునిపై చర్య నిలిపివేయబడెను

మిడ్నపూరు, జూన్ 2:—ఖరగపూరులో జరిగిన అల్లరుల సంవర్ధమున ఇండియన్ పీసలకోడు 188 స్థాన క్రింద స్వామి విశ్వానందునిపై జిల్లా మేజిస్ట్రేటు నడిపించు చర్య చర్య నిలిపివేయబడెను. స్వామివారు 1 నెలలోజులవరకు ఖరగపురమునకు వెళ్ల మని చెప్పిరి. (అ. ప్రె.)

వకీలు దుష్ప్రవర్తన

మరొకరిని తనతమ్ముడని చెప్పట

అలకాబాదు, జూన్ 8:—ఎన్వర్సిన్ మాపి తనసోదరుడు మహమ్మదు ఇబ్రహీం చెప్పటచే దుష్ప్రవర్తన క్రిందనిన్నెల సస్పెండుచేయకూడగో తెలియచేయవలసినదని అలకాబాదు హైకోర్టువారు హైకోర్టునకిలు మహమ్మదు ఉస్మాన్ క్షేత్ర(మహారాష్ట్ర)గారికి నోటీసునిచ్చిరి. గవర్న మెంటు అడ్వోకేటు జిల్లాగారుకెట్టిచద రఖాస్తులనగ్రనకిలుసోదరుడు ఇబ్రహీంకువంజాయూనినెర్పిటి మెట్రిక్యులేషన్ పరీక్షకు దరఖాస్తు చేసినట్లు తెలియుచున్నది. కాని పరీక్ష కీతడుగాక వరెన్స్ కో కూర్చుండిరి. యూనివర్సిటీ అధికారులు అనుమానపడి దస్తూరీని చూపించుటకుగాను మహమ్మదు ఇబ్రహీమును రావలసినదని కోరిరి. తరువాత జూలై 22 తేదీన వకీలు మహమ్మదు ఇబ్రహీముగాక మరెవరినోవెంటబెట్టుకొనిమహారాష్ట్రవారు మేజిస్ట్రేటునద్దగవల్లి వాడే ఇబ్రహీంచెప్పెను. దానిమీద మేజిస్ట్రేటు ఆ దస్తూరీమహమ్మదు ఇబ్రహీముదేనిని సరిపైకేసెను. ఈకేసులో విచారించబడు సాక్షులలో లాహోరు హైకోర్టు అడ్వోకేటు సర్ మహమ్మదు ఇక్బల్ అలీ గారుగూడ విచారింపబడుదు రని తెలియుచున్నది. (అ. ప్రె.)

క్షయరోగుల శరణాలయము
రాజమండ్రి

మనవల్లి, గంటాము విశాఖపట్నము గోదావరి జిల్లాలకు దూరమై పోయినది. అందుచేత రాజమండ్రి ప్రజలములోని స్వచ్ఛంద కృషిచేత చెయ్యిరూపాయలు వేసికొని కొరకొండ కోపున రింపులు తాలియొద్ద ఒక దిబ్బలిపై 12 ఎకరములు కొని మార్చి 18 తేదీన ఒక శానిటోరియము కట్టవారంబించిరి. దీనికి విశ్రాంతిపురమని పేరు. ఈకొండమీద నిలుచుండి చూచు నెడల ఒక ఫర్మాంగమూరమున ఎడల రామదాసుగారి మందిరమును మూడుఫర్మాంగలమూరమున సారంగధరుని మొట్టయను ఒక అరమొలమూరమున కైర్తేస్తవదాంత పాతశాలయగు లూతరగిరియను క్రొత్తగట్టిన కర్తాటక పేరుమిల్లును దాని తర్వాత కెయిల్ వేలంతనయను కనబడును. ఈకొండను తేరి ఈగొట్టలుండు వెంకటపురమున నొకపల్లె గలను. పడమరమెళ్ళ తరబడి మహావిశాలమై పంటపొలములతో శోభిల్లుచుండు పుష్కల ప్రదేశమును వింపుకేరిన బద్దను బోలి బహుమానమున తూర్పుకును మలందు నగవడు వాసికికొండల పంక్తియును దాని నొత్తగిరియ కొని శానిటోరియము ప్రక్క బడి ప్రవహించుచున్న గోదావరి నదియను ఉత్తరమున 10 మైళ్ళదూరములో ద్వీపభాకారము గలిగి శిఖరమున నగరిచూపయమున్న కోరుకొండను తూర్పు ప్రక్క కెంకూరము చూచునను తాటివనముగల ప్రాంతమును ద్వీపభాగమును అలంకరించుచుండును. మే 1 రోజుకు నుండి కోగలను చేతకొనుచున్నారు. నాడు దాక్టరు జయరామ స్వామిగారు, డాక్టర్ బెల్లెగారు, డిప్టీ కమిషనరు (పెన్షియరు) గారు స్వయముగాను, పబ్లిసిఫర్ చెయ్యిర్చుగాలు ఉత్తరము ద్వారాను లేచి పూర్వదశానందమును తెలియజేసిరి. తాటిరూపు లతో శ్రీల కొకటి పురుషుల కొకటి రెండువాళ్ళు కట్టియు న్నుది. ఇరునాడుగరికి సరిపావును. నలుగురికి చీకెట్లు జరుగు చున్నది. ఇద్దరు మొదటిదికముకంటె ఇప్పుడు చాలనియముగా నున్నది. ఈమధ్యనే నిడదవోలు ఆసుపత్రిలో వని ఆకంబించి త్వరలోనే ప్రెసిడెంటినికెచ్చిన దాక్టరు సామయేలు జాన్ గారు ప్రతిభుక్రవాగము వచ్చి పనులన్నియు చక్కచెట్టుకొందురు గనుక రోగులు ఆదినముననే వచ్చిన బాగుగనుండును. దాక్టరు విల్సన్ మృగారు అప్పడప్పకు చూచుచుండురు. ఆరోగ్యవర ములో నర్తనపనిజేసిచి, కాంతమ్మగారు అనుదినకార్యములు జరుపుచుండును. శానటోరియముచూడగోరువారికి శనివారము పిలుగనుండును. జనరల్ వార్డు రోగి తిండికి బసకు రూ 18 చెల్లగట్టవలెను. మంచము బట్టు భుజింపుపాత్రలు మొదలగువి రోగులే తెచ్చుకొనవలెను. ఒకగొల్ల ఎంబలేయను. ఎక్కువఅడ్డ ఇమ్మకొని వేగుగ ఎంబలేయించుకొనువారికి ఇక ముందు ప్రైవేటువాళ్ళు కట్టుదురు. ఎవరైన కట్టించగోరినయె డల కట్టినప్పడురు. ఆరోగ్యవరములో ఫలము దొరకుండు రోగు లిక్కడ నుండునప్పుడు. ఆశానిటోరియము పథకుల ననుసరించి యె ఇదియును నడచును. పథకు లింకను అచ్చువయలేదు. కట్ట వలసిన ప్రైవేటువాళ్ళు సామానును 800 రూ॥ లను, జనరల్ వార్డు సామానును 500 రూ॥ లను, ప్రైవేటువాళ్ళు 100 రూ॥ లను, దాక్టరు బంగళాను 1500 రూ॥ లను తక్కిన పెద్దయిం డ్రును, జనరల్ వార్డుకును 2000 రూ॥ లను కావచ్చును. అం దిరునుండుచోటు విడిచి ఎత్తెన్నచోటకేరీ పిల్చునిర్మింపమైనగాని యు, అలవాటుకన్న మించి తరువుగా తినునాహారమును, గట్టిగ దగ్గరను, లిగ్గరగ మాటాడుకను, వడిగా నడవకను, ఒక ప్రక్కకుగాని, బోర్లగాగాని కాక, చెల్లకీలబడుండి కలతపెట్టు సంగతులు, జ్ఞాతికి తెచ్చుకొనక హాయిగనుండగ విశ్రాంతియును క్షయరోగి ముఖ్యధములుగ పనిచేయును. ఇది యింద్రయొద్ద కన్న శానిటోరియములో బాగుగ నెరవేరును. కనుక శానిటోరి యము స్థాపన అగత్యముగదా! కాలక్రమేణ ఇతర క్రైస్తవ సోదరులును, హిందూమహమ్మదీయ సహానరులును, విదేశ మిత్రులును, సహాయము చేయురు నను సమ్మతతో దేవునిపై భారమువేసి యాగొప్పపనిని కొద్దిగ మొదలు పెట్టిరి. ధనరూప ముగా నైనను, వస్తురూపముగా నైనను, ఇంట్లు కట్టించిపెట్టి యెనును, భుజనములు సాయమువేసి రోగుల ఆందుకొనవచ్చును. డిప్టీ కమిషనరు (పెన్షియరు) గారిచోటు చూచి, మిహాకి తిగింపును. డి. వి. శానిటోరియము పనిచాల ఆనందము. నేడు గవర్న మెంటువారికి దీనివిషయమై చాల శ్రద్ధగలరు అని చెప్పిరి. మీరు శానిటోరియము పెట్టినయెడల ప్రజలకు గొప్పధర్మము చేయువారగుదురు. అని రాజమండ్రి సివిల్ సర్జనుగారినిరి. ఈ కొండమీద గాలి మిగుల మేయినది. ఈశానిటోరియము పని తలపెట్టిన తొలలలో ఒక ధార్మికరూప 50 రూ॥లు ఇచ్చెను. లేనవనివార్డు క్రైస్తవశ్రీలు 500 రూ॥ ఇచ్చెదమని వాగ్దా నము చేసిరి. వీరిని, మాపనియం దిభిమానము గలవారందరకును మానందనములు. ఉదారవంతు లిక్కార్యమునకు ద్రవ్యసహాయ ము చేయగలరనుమమ్మనముగలరు. ఉత్తరములకు ప్రత్యుత్తరములు కోరువారు శానిటోరియము ప్రెసిడెంటుగ లేన. ఎ. ఎఫ్. ఎ. గియోడాగారు దొరగారికి ఒక అణ్ణాంపు పంపనగును.

కొత్తపట్టణము (గుంటూరుజిల్లా)
(స్వకీయవిలేజిరి)

తాతావారి ధర్మసత్రము
ఈపురమునందలి ధర్మసత్రము తాతా ఓబులుకెట్టిగారిచే పునరుద్ధారణ గావింపబడుచున్నది. కట్టుబడి మద్రాసు రామా నుజమాలులవలె స్వచ్ఛిధముల వసతులుగల దివ్యమయిన రెండం త్తులమేడ. ఒకమాసములోపల నిర్మాణము పూర్తియగును. ప్రయాణికులకు పాత్రసామగ్రి మొదలగు నివాససౌఖ్యములు ఏర్పాటు చేయబడును. దాదాపు రూ 6000 లు (ఆరువేలు) ఇప్పటికే వ్యయమయినవి. ఇట్టి ధర్మకార్యము నొనర్చు వైశ్య కలరత్నమగు ఓబులు దాసుగారి ధర్మము మిక్కిలి శాసూపాత్ర మయినది.

శ్రీ దాసు ధర్మగ్రంథాలయము
ఈనెల 1 దిన సాయంకాలము 6 గంటలకు వైగ్రం థాలయ యాజమాన్యమున కొత్త పట్టణా ప్రస్థులను విద్వాం సులు నగు శ్రీమాన్ ఉత్తల వెంకటరాఘవాచార్యులు ఆయిరి వాగ్దాగారి ఆధిపత్యముక్రింద నొకసభ సమావేశమయ్యెను. సుప్రసిద్ధవక్తలు శ్రీయుత నూరతు వెంకట నరసింహారావు నాయుడుగారు “శ్రీకృష్ణావతారతత్వమును గురించి సమాజమును ముగ్ధురవాక్కులతో గంభీరపన్యాసము గావించిరి. పిమ్మట అధ్యక్షులుగూడ లేచి యంతోపన్యాసమున సర్వజనరంజకము గను, శాస్త్రీయముగను, శ్రీ కృష్ణుడు బారహ్మరశిఖామణి కాదనియు, భగవత్స్వరూప వనియు, ధర్మసత్రాపనాథము అవతరించినాడనియు మొదలగు విషయములతో యుక్తియుక్త ముగ మిక్కిలి నిపుణముగ సవర్ణించిరి. ఉపన్యాసకులను అధ్యక్షులకును కార్యదర్శిగారు అర్పించిన వందనములతో సభ ముగిసెను.

బోర్డు ఆయుర్వేదవైద్యాలయము
విద్యాలయాలవలెనే యిచ్చటి వైద్యాలయముగూడ దిన దినాభివృద్ధి గాంచుచు పురజనుల యభిమానమును ఆనంద నాకర్షించుచున్నది. శ్రీమాన్ నారాయణం కేశవాచార్యుల వారు ఇచ్చటి కరుదెంచి బహు స్వల్పకాలమయినను వారి శ్రద్ధ యు, నిపుణతయు (ప్రతిదినమును దాదాపు 60 మంది రోగులు చికిత్సనిమిత్తము వై వైద్యాలయమునకు వచ్చుచున్నందున) నిస్సంక్షేపముగ వసమానములని చెప్పుకొనక తప్పదు. వీరికి బోధువారు తోడ్పడి తగిన జౌషధములను సకాలము నకు పంపి, మంత్రసానిని శీఘ్రకాలములో నమ్మగట్లు చేసి వైద్యాలయము జనులకు నింకకంటె ఇక్కుడు ప్రయోజనకారి యగునట్లు చేయవలయునని ప్రార్థన.

నరసాపురం
(స్వకీయవిలేజిరి)
ఎండలు
జూను 2:—ప్రస్తుతము ఎండలు చాలా తీక్షణముగా నున్నవి. మొన్న ఆదివారమురోజున కత్తుల గుంపులు గుంపు లుగా చెట్లనుండి క్రిందపడి వచ్చిపోయినవి. ఇంకను మాకు వర్షములు దూరముగానే యున్నవి.

ఒక పిక్నిక్కుచార్చి
సర్కారు అగ్రికల్చరల్ డెవలప్ మెంటు కంపెనీ వారు మొన్నటిరోజున ఒకగొప్ప పిక్నిక్కునువారి భూములవద్ద యేర్పాటుచేసి నరసాపురం ఓమరలోని ఉద్యోగస్థులతో అనుద్యోగీయులతోను పెద్దలను కొందరను ఆహ్వానించి సన్నా నించిరి. ఇందుకు కారణ మేమన క్రిందజెప్పబడు కంపెనీవారికి చాలా ప్రోత్సాహము నిచ్చినది ఈకంపెనీవారు గొప్ప ఇంజ నున్న పంపులను పెట్టి ఇదివర కన్నుడు సాగు చేయ కిలులేని భూములను సాగుచేయుచున్నారు. ఇదివరకప్పుడే అయిదువందల యకరముల భూమిని సాగులోనికి తీసికొనరాగలిగిరి. ఇక రెండుసంవత్సరములో మిగిలిన వెయ్యియకరముల సాగులో నికి తేగలిగేధర్మము ఈకంపెనీవారికి కలిగినదని విన్నాను. ఈపదిపాదముల యకరములను గొర్న మెంటువద్దనుండి ఈ కార్పొరేషనువారు దరఖాస్తుమీద తీసుకొనిరి. ఈ భూములు లూనరగుట్టపాడులో యనముద్రుయరుగు. కాలవను అంటి ఉన్నది. కంపెనీవారి శ్రద్ధావైఖ్యములకు తగిన ఫలిత ము కనబడుచున్నది.

ప్రీసంఘపు లైబరీ
వెనుక మాగ్రామములోని ప్రీసంఘము ఉన్నతదశలో నున్నప్పుడు కొంత లైబరీని సంపాదించగలిగిరి ఈమధ్య చాలాసంవత్సరములనుండి ఆ సంఘమునామమాత్రావత్వమైన పాత్రుచేతనుఉన్న పుస్తకములను చాలావరకుచెదపురుగులు తిని వేసినవి, మిగతాపుస్తకములను మాతాలాకాబోధవారి అధీనము లోనికి మొన్న మిటింగ్సులో తీసుకొని వాటిని బాగుపరచి ఇంకా క్రొత్తగ్రంథములతో సభివృద్ధి జేయువదతిని మాటయే బది రూపాయలను కాంక్షనుచేసి ఆలైబరీనిగరత్ననూర్లులో పెట్టుమనిరి. 689 సంబర డి. ఓ. ప్రకారముమంచిగ్రాంటును ఈలైబరీకి యివ్వవలెనని మాతాలాకా బోధువారు గవర్న మెంటువారిని వేడిరి. ఇట్టి సునకార్యమునకు మాతాలాకాబోధు అధ్యక్షులను మొదలగు వందనీయులు. ఈలైబరీ ఆంగ్ల వేళములో దివిదినాభివృద్ధియై ప్రసిద్ధిజెందుగాక.

వాతావరణస్థితి
1926 సం॥ మే నెల 4 వ తేదీ శుక్రవారము

ముఖ్యజిల్లాలు	మరియు	మరియు	మరియు	మరియు	మరియు
మరియు	మరియు	మరియు	మరియు	మరియు	మరియు
గోపాల్ పూర్	94.7	80.7	...	0	0.87
విశాఖపట్టణం	94.9	86.6	...	0	0.62
కాకినాడము	109.5	83.7	...	0.16	0.16
మచిలీపట్టణము	111.8	89.0	0.03	0.03	0.40
కర్నూలు	106.4	81.8	...	0	0.28
బళ్లారి	102.6	79.0	...	0	0.82
అనంతపురం	0	0.59
కడప	107.4	85.2	...	0	0.89
నెల్లూరు	109.3	85.7	...	0	0.12
మద్రాసు	110.3	85.3	...	0	0.24
కడపూరు	102.8	82.4	...	0	0.14
నీలము	104.3	78.4	...	0	0.58
కోయంబూర్	98.1	73.2	...	0	0.22
తిరుచనాపల్లి	107.8	82.3	...	0	0.24
నాగపట్టణము	105.6	83.5	...	0	0.15
మధుర	103.2	80.8	...	0.44	0.18
పాంబల్	89.3	81.9	...	0	0.04
రుత్తిల్లె	0	0.18
రుత్తిల్లె	88.0	79.0	...	0.02	2.14
చిక్లె	87.5	78.9	...	0	3.16
కాలికట్టు	92.2	79.0	...	0	2.95
మంగళూరు	92.7	79.5	...	0	3.24
తెంగుళూరు	97.5	70.8	...	0	0.89
మర్కార	80.5	63.2	...	0	1.84
కొడైకనాల్	78.0	55.8	...	0.17	0.57

సర్కారులు :—మచిలీపట్టణములో ఉరుములు ఉరి మెగు. చినుకులుపడెను. మేఘము లోకమోస్తవగనుండెను. దక్షిణమున ఆర్ద్రతక్కువ. పగటివేడిమి దక్షిణమున 10½ నుండి 11 డిగ్రీలును, ఉత్తరమున రి నుండి 4 డిగ్రీలవరకును ఎక్కువ. రాత్రివేడిమి మచిలీపట్టణములో 7, విశాఖపట్టణములో 6 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

డక్టర్ :—మేఘములు ఒకమాస్తవగనున్నవి. కడ పలో ఆర్ద్రతక్కువ. పగటివేడిమి 4 నుండి 4½ డిగ్రీలు ఎక్కువ. రాత్రివేడిమి 2½ నుండి 3 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

కర్నాటకము :—మేఘములు ఒకమాస్తవగ గున్నవి. ఆర్ద్రత చాలతక్కువ. పగటివేడిమి మద్రాసులో 10½ డిగ్రీలు ఎక్కువ. తక్కినచోట్ల 4 నుండి 5½ డిగ్రీలు ఎక్కువ.

రాత్రి వేడిమి 8 నుండి 8½ డిగ్రీలు ఎక్కువ. సర్కారు లు:—పానికతుపాడు స్థానికచినుకులు సాగవచ్చును.

ఎస్. ఆర్. యు. సాపూరు.
వాతావరణాప్రతిభ

కృష్ణా జిల్లా ఓటరులసభ

నందిగాములో సమావేశమగుట

నాయకుల రాక

నందిగాము తాలూకా కృష్ణా జిల్లా ఓటరులసభ నందిగాములో జయంతిపురం జమీందారు రాజమర్తి సదాశివరావు ప్రసాదు బహదూరుగారు, సుంకర నరసింహంగారు 2 వ తేదీన సమావేశపరచి యుండిరి. శ్రీయుతులు టం. ప్రకాశం పంతులు, నాగేశ్వరరావు, కాశేశ్వరరావు, సాంబమూర్తి, గంపలగూడెం రాజాగారు పి. మూర్త్యుగారు మున్నగునాయకులు, కాసనభూభగ్గుల పలువురను ఆహ్వానము లంపించుండిరి. మామూలలో అధ్యక్షులను జేతాదారక నాగేశ్వరరావు గారును, భార్య కృష్ణమలచే గంపలగూడెం రాజాగారును రాజాగారు 5 వ తేదీన సాయంత్రము వార్తల నంపిరి. వివిధ ఫిర్యాదులనుండి నాయకులు, ప్రతినిధులు, చాలమంది 2 వ తేదీనకి వచ్చియుండిరి. స్వాగతవాక్యములు గల తర్ఫీలుతో నొక పెండ్లాలు కట్టబడెను.

వేరొకసభ విఫలమగుట

ఆ తేదీనే ఆయూరునంజే వేరొకసభమువారు కాసన సభ ఎన్నికలగుర్చియు, నూతనముగ యేర్పడిన తాలూకా బోర్డులోని యిక్కటలగుర్చి విచారించ వేరొకసభను జరుప యత్నించిరి. 1925 మార్చి 13 వ తేదీనకు నందిగాము, గన్నవరము, నూజివీడు, బెజవాడ తాలూకా లన్నింటికిగల బెజవాడ తాలూకాబోర్డు ఒక్కటే యుండెను. 1925 మార్చి 10 వ తేదీన బెజవాడ, తాలూకాబోర్డు మూడుగ విభజింపబడెను. ఒకటి బెజవాడ రెండవది నందిగాము, మూడవది నూజివీడు. జిల్లా బోర్డు అధ్యక్షులే మూడు తాలూకాబోర్డుల అధ్యక్షులను నియమించిరి. ఓటరులపై పలుకుబడి హెచ్చుజేసికొనుకై ఎన్నికల ముందర యీ తాలూకాబోర్డు విభజనజేయబడెను. నందిగాము తాలూకాకు తాత్కాలిక అధ్యక్షుడుగ నియమింపబడిన జ. వెంకటరంగ రావుగారు మిథ్యాపురం జమీందారుగారి తరపున ప్రచారము జేయుచున్నారు. ఈ రంగారావుగారు వేరుగయిద్దరి పేరన కొంతమంది ముఖ్యులకు ఆహ్వానము లంపిరి. కాంగ్రెసు అధ్యక్షులగు కాశేశ్వరరావుగారికి గూడ నొకటి పంపెను నందిగాములో ఓటరుల సభకు రమ్మంగోరును 80 వ తేదీన చివరి యీ రోజులు అందిన కొందరు రెండు ప్రతిపక్షాలనుమానుటకు వచ్చిరి. కాని ఆసభకు ఓటరు తెనరు రానందున సభజరగ లేదు.

ప్రకాశం పంతులుగారు ఉదకమండలమునుండి ప్రత్యేకముగ యీ సభకు వచ్చిరి. సాంబమూర్తిగారు కాకినాడనుండి వచ్చిరి. రాఘవ చంద్రచౌదరి కాశేశ్వరరావు, నూరయ్యగారు, ఆంజనేయులు మున్నగువారందరు మోటారుకారులపై 2 వ తేదీ ఉదయం 8 గ. బెజవాడనుండి నందిగామువచ్చిరి. జయంతిపురం జమీందారుగారు నరసింహగారు వారిని సత్కరించి మోటారులపై సాగింపుజేసిరి.

సభ-ఉపన్యాసములు

సభ సాయంత్రము 4 గ. కె. నూరయ్యగారి అధ్యక్షత క్రిందజరిగెను. నందిగాముపురము, తాలూకా ప్రజలతరపున నరకలతరపున రయితులతరపున నాయకులను గౌరవించుచు ఎన్నికలలో కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకు సహాయముజేయుచు మని కల్పించు ఆహ్వానపత్రములు చదివిరి. ఓటరులందరు కద్దరుధరించి వచ్చిరి. అధ్యక్షులగు కె. నూరయ్యగారు ఓటరులకర్తవ్యమును కాంగ్రెసు అభ్యర్థులవిధిని కాంగ్రెసు కార్యక్రమముయొక్క ప్రామాణ్యతను దెల్పుచు స్తుతముగ నుపన్యసించిరి.

ప్రకాశంపంతులుగారు, సాంబమూర్తిగారు, కాశేశ్వరరావుగారు ఓటరులకుపన్యసించిరి. ప్రస్తుత దేశాధిపతికావల యందు ఉద్యోగములకుగాని ఆదంబరమునకుగాని ఆశపడని త్యాగిని రను కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకే సహాయముజేసి కాసన సభల కంపనలనైన బాధ్యత భారతీయులందరికైన నుడివిరి. కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును బోధపరచుచునున్నట్లుండు లొలపవరకు ప్రతిష్టంభన మొనర్చుట న్యాయమనిరి. ప్రజలు కట్టుదలగనుండి డిట్టమున ప్రతినిధుల నంపింప తీసికొని మెంటు నీటిసరఫరానున్న గు విషయములగు యిట్లుండు తాలూకాలో 13 పోలింగు స్థానములుగలవు. ఇంకను అధిక ప్రజలుగలవియున్నదని యాదనవ. తీర్మానము దెల్పుచున్నది.

తీర్మానములు

మదరాసు కాసనసభకు కె. నూరయ్యగారును ఎ. కాశేశ్వరరావుగారును, భారత కాసనసభకు ప్రకాశంగారును ఎన్నుకొనబడుటకు యీసభవారు మనస్ఫూర్తిగ సహాయముజేయ నిశ్చయించిరి. మహమ్మదీయుల తరపున డా. నాజీరు ఆహను గారును భారత కాసనసభకు ఉస్సు ఆహనగారును ఎన్నుకొన బడుటకు సహాయము జేయ నిశ్చయించిరి. వివిధ పోలింగు సెంటరుల ప్రతినిధులు పై తీర్మానములను బలపరచిరి.

రాత్రి 8 గంటలకు సభ ముగిసిన పిదప నాయకులు జగ్గయ్యపేట మున్నగు గ్రామములకు బోయి నేడు ఉదయము తిరిగివచ్చిరి. నేడు గుడివాడ దివి, బందరు తాలూకాలకు బోయెదరు. 5 వ తేదీ సాయంత్రము ఓటరులు జేయు సభ కువత్తురు.

ప్రతిపక్షాల సభకు ఆహ్వాన పరచిన నందిగాము తాలూకాబోర్డు, అధ్యక్షులగు రంగారావుగారు నేతనయమువచ్చిరి. నిన్న సభా సనయమునకు ఉత్తమ తేరు. కాంగ్రెసువారేర్పరచినసభ జయ ప్రదముగ జరుగ తునసభ యిట్లు విఫలమగుటకు కారణమైన దెల్పబాలరు.

ఎండవేడిమికి చనిపోవుట

బెజవాడలో ఎండగాడ్డు భరింప శక్యముకాకున్నది. తొలుట్టుపూరముపై గర్భవతియగు మార్వాడీస్త్రీ ఎండవేడికి తాళకాలక చనిపోయెను. ఏలూరు తాళిబూరు భక్తకత్తెలుడుగారు రైలులో చనిపోయినట్లు తెలియుచున్నది.

టి. ప్రకాశంగారు 6 వ తేదీన మదరాసువత్తురు (ఒక విలేఖరి.) 3-5-26

పోస్టు తెలి గ్రాఫుసంఘముల సమావేశము

గిడ్డిగారి అధ్యక్షత

కలకత్తా, జూన్ 8:—అఖిలభారత తెలిగ్రాఫుసంఘము, కలకత్తా పోస్టులక్లబ్బు, పోస్టులనాకరుల సంఘముల సంయుక్తసమావేశము కల్కత్తా గిడ్డిగారి అధిపత్యమున జరిగినది. చాలమందిసభకు విచ్చేసిరి. రెండవతీర్మానములు ఆమోదింపబడినవి. కలకత్తా అల్లరులలో చనిపోయిన మేనుమహాడు, రోల సింగుగార్ల మరణములకు విచారమును వెలిబుచ్చిరి. రెండవ తీర్మానముందు, కలకత్తా అల్లరులలో కష్టపడి పనిచేసినందులకు తమకొక సెలవేతము అదనముగా నిచ్చి బహుకరింపవలసినదని మనవిచేసికొనిరి.

గిడ్డిగారు పునన్యాసముం జిల్లుచెప్పిరి. నేను మీరందరును రాజభక్తులనియు కాసనబద్ధులనియు, తెలిసి ఎట్టి కష్టపరిధి తులలోను అధికారులనుమాత్రమే మీకష్టములను వెల్లడించుకొన వలసినదని మనవిచేసికొనుచున్నాను. ఇతరులకు చెప్పకొనరాదు. మీపోస్టుమాస్టరు జనరలుద్వారా భారత ప్రభుత్వమునకు తెలుపుకొనుడు. వారు న్యాయము జాగ్రత్తపరుపగలరు. సమైక్యవిధానమును మరుపును. పత్రికలద్వారా వెల్లడిచేయుటమానుడు. అప్పుడే మీకు న్యాయముకలుగగలదు. దామోదరునది నరదల సమయమున మీకు బహుమతుల నిచ్చినది జ్ఞాపకముచేయుడు. ఇప్పుడును మీరు తప్పక బహుకరింపబడగలరు. (అ. ప్రె.)

అస్సాము కాంగ్రెసు

తాత్కాలికసన్మానసంఘము సన్నాహములు జేయుచున్నది

గౌహతి, జూన్ 8:—రాబోవు కాంగ్రెసు సమావేశము జయప్రదముగ జరపుటకు తాత్కాలిక ఆహ్వాన సంఘము మిగుల క్రేధగ సన్నాహముల జేయుచున్నది. కాంగ్రెసు సమావేశము జరపుటకు నిర్దేశింపబడిన ప్రదేశము గౌహతి పట్టణము నకు నాల్గు మైళ్ల దూరమున గలదు. (అ. ప్రె.)

ఉపకారవేతనము

కలకత్తా, జూన్ 8:—నాభాలిజిల్లాయందు కుగిర మాట్ అను గ్రామమునంద దొంగలకు తలమునుండ కాల్చినపం ౭డిన నాగేంద్రచంద్రమారి అనునని భార్యకును తల్లికిని సెలకు 5 రూపముల ఉపకారవేతనమును బెంగాలుప్రభుత్వమువారిచ్చిరి. (అ. ప్రె.)

సరోజినినాయుడుగారి ప్రచారము

కాంగ్రెసు సందేశమును పల్లెటూరులకు ప్రాకించుట

[అ. ప్రె. స్వేచ్ఛలు.] ఆలహాబాదు, 4:—సంయుక్త పరగణాలందు శ్రీవతి సరోజినీదేవిగారు సంచారము జరపుచున్నారు. చిన్నగ్రామములనుగూడ సందర్శించుచున్నారు. ఇటీవల ఆమె జూచిన గ్రామములలో బాన్సి, గోరక్షణపురం బస్తి బహిరిచి, దియోరియా, గోండా మొదలగు చిన్నపట్నములను ఆమె పండిత గౌరీ శంకర మిశ్ర జె. ఎన్. డి. టి. రు గార్లతో సందర్శించెను. వైజాబాదు, ప్రతాపగరు, కామ్యూరు, మిథ్యాపురమున్నగు స్థానములను కొద్దిరోజులలో సందర్శింపనున్నారు. మారుమూల స్థలములలోనికిగూడ కాంగ్రెసుసందేశమును ప్రచారముజేయుటయే ఆమె సందేశనని దెల్పుచున్నది. ప్రతిపక్షాలను గొప్ప సత్కారము జరుగుచున్నది.

లిస్సానీ బైలాలు ప్రతికపై కేసు

కలకత్తా, జూన్ 8:—ప్రెస్బిటేరియన్ 158-ఎ సెక్షను పీఠకోశుడు ప్రకారము ఛార్జిచేసియుండిన కేసు ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటువారికి ద్వి తేడు మధ్యాహ్నము విచారణకు వచ్చెను. హిందూ మహమ్మదీయ కలహము లట్లుండు సమయమున సహాయకావ్యాసము నట్లు వ్రాయరాదనియు, మరనాటి వ్యాసమున కాంతమును సెలకొల్పవారిని పరిహసించిననియు, ఇందులకున కారీదురభిప్రాయములు వెలువడుచున్నచనియుపబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటరు చెప్పెను. సంపాదకుని తరపున సరేంద్రకుమార బాసు గారు, సంపాదకుని యభిప్రాయమును కనుగొనుటకు వ్యాసమునంశయు చదువవలెననియు ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించరాదనిన తండ్రివార్తను ప్రకటించినందున చాలమేలు జరిగినదనియు, రెండవవ్యాసము మంచీకొరకే గాని ఛెడ్డకలంపుతో వ్రాయలేదనియు చెప్పిరి. రేపు కేసు తీర్మానమునను. (అ. ప్రె.)

రాయల్ వ్యవసాయక కమిషను

పిల్లంగు, జూన్ 2:—గౌ. సాదుల్లా విద్యాంగమంత్రియు, వ్యవసాయ శాఖ డైరెక్టరు రాయ కనకలూరి బాధున బహదూరుగారు వ్యవసాయక రాయల్ కమిషనుకు ఏర్పాట్లు చేయుటకు సిద్ధు లైరి. (అ. ప్రె.)

అస్సాము గెజెటు

పిల్లంగు, జూన్ 8:—కెన్నెతు వారసుగారి కాసన సభా స్థానము ఖాళీగా నున్నదనియు అస్సామనున నికొకరిని ఎన్నుకొన బలసినదనియు గెజెటులో ప్రకటించబడినది. ఫిషిరీలకాఖ విద్యాంగ మంత్రి సాదుల్లాగారికి మార్చబడినది.

కేంద్ర కాసనసభయందలి మహమ్మదీయ స్థానమునకు పోలింగు 2 వ జూనునకు ఏర్పరుపబడినది. (అ. ప్రె.)

సికంద్రాబాదు, జూన్ 8:—సర్. హెచ్. బి. వాకరుగారు రేపిష్టలకు వచ్చి 1 వ తేదీన జైలెకరు. సర్. సి. డబ్ల్యు. జి. రిగర్లనుగా రిక్కిడకు 13 వ తేదీన వచ్చి 19 వ తేదీన జైలెకరు. (అ. ప్రె.)

సాంఘికపోరాటములు

లక్నో, జూన్ 8:—నగరమున దండలము 144 వ సెక్షనును చాటించినన, పోలీసులుండియు సాంఘికపోరాటములు నిలువకున్నవి. ఆచ్యుతచట్ట అల్లరులు జరుగుచున్నవి. కాశేశ్వర్ దేవాలయమునకు పోవుచున్న భూమిని కట్టెతో కొట్టిరి. భూగమండియందు స్వయంతప్రేమియున్న మహమ్మదీయుని పోలీసులుచూచి ఆస్పత్రికి తేల్చుకొని ఆతడు మరణించెను. (అ. ప్రె.)

జాన్సీ మహమ్మదీయులు

ఆలహాబాదు, జూన్ 8:—జాన్సీ మహమ్మదీయుల బహిరంగసభయందు డి. కె. డి. తీర్మాన మంగీకరింపబడెను:— “సంగ్రహములయందు మహమ్మదీయుల హక్కును పోనాడి రని జాన్సీమహమ్మదీయసంఘమువారు తలచి మహమ్మదీయ హక్కులను చక్కగా కాపాడునంతవరకును, ప్రస్తుత భారతీయప్రభుత్వపు ఆక్షును షీగడతయందున్న సంఘములను కాపాడునట్లుచేయువరకును పన్నులొల్లించరాదు” (అ. ప్రె.)

చెన్నపురి బజారుధరలు

1926-వ సం॥ జూన్ నెల 4-వ తేదీ శుక్రవారము

1. ధాన్యములు.

దనియాలు బా 1-కి రు 49 0 0 మొదలు 56 0 0 వరకు		
లియ్యముబస్తాలు		
కుసుమ తెనాలివి ,, ప 48 గలవి రు 12 8 0	18 0 0	
తెల్లారివి ,, డిటా ,, 14 0 0	15 0 0	
డిల్లి ,, డిటా ,, 15 0 0	16 0 0	
రాగులు ర. 164 బస్తా 1-కి ,, 8 12 0	9 0 0	
సుప్ర్యలు ,, ,, 20 0 0	24 0 0	

2. ధాన్యము వస్తువులు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205 ,, 11 8 0	12 8 0	
సెనగలు ,, డిటా ,, 12 8 0	13 8 0	
పెసలు ,, డిటా ,, 14 0 0	15 0 0	
మినుములు ,, డిటా ,, 16 8 0	18 0 0	
ఉలినలు ,, ర 164 ,, 8 8 0	9 0 0	

3. నూనెవస్తువులు.

సుప్ర్యలనూనె బా 1-కి ,, 150 0 0	152 0 0	
నెయ్యి మ 1-కి ,, 14 0 0	25 0 0	
కొండాపురంపేరు నెనగపప్పుబా 1కి ,, 59 0 0	62 0 0	
ఇతర ప్రదేశము ,, ,, 55 0 0	58 0 0	
పేరు సెనగనూనె బా 1-కి రు 123 మినుకొనానె 124 0 0		
అముదము బా 1-కి ,, 90 0 0	92 0 0	

4. చిల్లరవస్తువులు.

చాయపసుపు బా 1-కి ,, 75 0 0	80 0 0	
కూరపసుపు ,, ,, 80 0 0	85 0 0	
మిరపకాయలు(గుంటూరివి) బా 1కి ,, 122 0 0	133 0 0	
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మణుగు 1-కి రు 40,45		
కాశపాస్త్రపాయకట్టు ,, ,, 50,55		
తెల్లము బా 1-కి రు 40 0 0	60 0 0	
చింతపండు బా 1-కి ,, 28 0 0	54 0 0	

5. ఇనుము.

పట్టారకం బా 1-కి ,, 81 0 0	88 0 0	
చదరం ,, 82 0 0	86 0 0	
రవుండు ,, 80 0 0	81 0 0	

6. లోహములు.

వెండి 100 రులొక రు 68 0 0	72 0 0	
బంగారము, తులము 1-కి ,, 21 4 0	21 8 0	
సవరము 1-కి ,, ,, 18 8 0		
ఇత్తడి బా 1-కి ,, 268 0 0	270 0 0	
రాగి డిటా ,, 260 0 0	266 0 0	

7. దూది.

బోండాపెట్టు బారప 1-కి రు 800 0 0		
పల్నాడు దూది ,, ,, 145 0 0		

8. నూలు.

పుష్కారు యేనుగ నెం 8½ పెట్టె 1-కి ,, 5 14 0		
నూళ్ యేనుగ నెం 20 ,, 7 8 0		
నెం 20 పెన్ని సింహం యీ పెట్టె ,, 7 14 0		
నెం 22 ,, ,, 8 0 0		
నెం 12½ పెన్ని పర్కను ,, 6 7 0		
నెం 14½ ,, ,, 6 14 0		
నెం 12½ అల్లెమ్మ ,, 5 14 0		
నెం 12½ పాండిచేరి ,, 6 4 0		
నెం 14½ ,, ,, 6 6 0		
నెం 12½ న్యూకాటన్ ,, 5 12 0		
నెం 14½ ,, న్యూకాటన్ ,, 6 0 0		
నెం 10½ కోయంబత్తూరు ,, 5 8 0		
నెం 12½ ,, ,, 6 4 0		
నెం 14½ ,, ,, 6 10 0		
నెం 12½ గోక ,, 6 0 0		
నెం 20 గోక ,, 7 7 0		
నెం 12½ న్యూచెయిన్ ,, 5 8 0		

ఆంధ్ర దేశ కళావంతుల సంస్కరణ

ప్రచారము

పెనుగొండ

కళావంతులసంఘపు సంస్కరణ ప్రచారకసంఘమువారు మేనెల 27-వ తేదీన పెనుగొండ గ్రామమునకు వెదలి సంఘముల యిండ్ల ప్రచారప్రబోధములు గావించి అన్ని కుటుంబములనాది సభ్యులుగ చేర్చగలిగిరి. ఇచ్చట ముఖ్యముగ పేర్కొనవలసినది మేళతాళములు చేయుచు వ్యభిచారశృతికి దింపవచ్చు యొక బాలికను కాపాడుటయే. ఇందులకు కాళే నీలాచలమ్మగారి రెండు వందనీయులు.

నరసాపురము

ఈ గ్రామముందు సంఘముల యిండ్లకు వెళ్లి కొందరిని సభ్యులుగ జేర్చడమయినది. పెక్కండు గ్రామంతరముల నుండుటవలన ప్రచారమున కంత యవకాశము కలుగలేదు. అయినను యిచ్చటి యవకు లిదివరకే సంస్కరణ కుతూహలయై యుండుటవలన ప్రతికూలత యుండనేరదు.

భీమవరము

21-వ తేదీన భీమవరమునకు వెదలి 80 వంద సభ్యులను జేర్చడమయినది. ఇదివరకే యిచ్చట సరికే వెంకటస్వామిగారి సోదరుల కృషివలన మేళములు నూని పెండ్లిండ్లు చేయుచున్నారు. ఇదివరలో చేరిన నాలుగు కుటుంబములను యిప్పుడు దీక్షగై కొనుగట్టుల జేయడమయినది. అన్నాచతుల రత్నమ్మగారు మాత్రము క్రిందపై సంతకముచేయక తన కొమార్తెను మేళములకు వెళ్లనియ్యక పివాహముజేయుదునని మాత్రము చెప్పెను.

ఆకువీడు

30-వ తేదీ నీ సంఘమువారు ఆకువీడు గ్రామమునందలి సంఘములకు రాష్ట్రసభ్యులందు చేసిన తీర్మానములను తోపి గ్రామమునందలి సంఘములందరను సభ్యులుగ జేర్చడమయినది. ఇచ్చట శ్రీమతి వద్దుల వెంకటగిరి అమ్మగారు తాను చిన్నవయస్సున గలిగియుండియు తన కొమార్తెను యిటీవల వివాహమొనర్చిన సంస్కరణకు గడంగినందుల కెంతయు సంతసమురాలు. ఇచ్చటనుండి దుంపగడప అగ్రహారమునకు పోయి మునుగంపదల కల్ల నిలయమై యొప్పు శ్రీమతి వద్దుల కారదాంబగారిని దర్శించి శ్రీయంత గడిసేన. సుబ్బయ్యగారు విద్యాసంఘమునకు సహాయముచేయుటకు కొరగా ఆమె యదారముదితో గొప్ప సహాయముచేయ సంకల్పించిరి.

భాస్కర్ల ఈశ్వరుడు.

బెబివాడ

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము

ఈరోజువరకు విశ్వవిద్యాలయమునందు రిజిస్టరు చేయించుకొన్న గ్రాడ్యుయేట్ల సంఖ్య 600 లు మాత్రమే ఆంధ్రులలో గ్రాడ్యుయేట్ల సంఖ్య ఇంతియేనా? రెండువేలయినను చేరినవత్తుమన ఆంధ్రదేశమునకు గౌరవముగ నుండునని విశ్వవిద్యాలయాధికారులు తలంచుచున్నారు.

ఆంధ్రవిద్యాధికులు వాళ్ళురులే గాక కార్యకూరులని చూపించుటకు తగిన అవకాశము కలిగినది. విశ్వవిద్యాలయమున కై అత్యుత్సాహము నగవరచిన ఆంధ్రవిద్యాధికులు తమ యుత్సాహమును ఈ స్వల్పవిషయమునైన క్రియారూపమున చూపించుకొనినా? ఇతరుల విమర్శనలకు పాత్రు లయ్యెదరు. నెనేటు ఎన్నికలు త్వరలో ప్రారంభమగును. ఈవారము పడిరోజులలో ఆంధ్రుగ్రాడ్యుయేట్లు రిజిస్టరుచేయించుకొనుట అత్యవసరమని మనవిచేయుచున్నాము.

ఎండలు

ఈ సంవత్సరము ఎండ అతిశీఘ్రముగ నున్నవి. అయిదారు సంవత్సరములలో కల ఇట్టి ఎండలు గాడ్యులు మాకు లేవు. దినముకయుగముగ నున్నది. గతసంవత్సరములలో ఏప్రిలు నెలలో మంచినీరు ములు మరియుండునెను. అందువలన రోహిణికాశ్రాలో ఎండలు విశేషముగ కన్పట్టెడివి కావు. ఈసంవత్సరము మార్చిలోనే వర్ష మురుగెను. అందువలన ఇట్టి విపరీతలకు ఎండబాధకు లోనుగావలసినవైనను. కొందరు పిల్లలు ముదుసల్గు తపనవలన చనిపోయినారు.

అడయూరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

ధియసాఫికలుకాలేజీ

అడయూరు, జూన్ నెల 2:— ఇచ్చటి శేషనలు ధియసాఫికలు కళాశాల ఈనెల 15 వ తేదీన మరల తెరువబడును. కళాశాలలో గల విద్యార్థుల నియమిత్యలములన్నియు నిండిపోయినందున, కళాశాలాధికారులు క్రొత్తగా ఎవరిని ఈ సంవత్సరము చేర్చుకొన తలంచలేదు.

గతనెల 24 వ తేదీన హిందూ దేవాలయముకట్టి కళాశాలవరకమున క్రొత్తగా స్థాపించబడినది. భారతసమ్మాను వారు అడయూరు దేవాలయములో జరుపుచున్న పూజావిధానమునే ఇచ్చట ప్రతిము అనుసరించుచున్నార. అనుదినము అనేకవంద విద్యార్థులు, ఉపాధ్యాయులు దేవాలయమునకు వచ్చు పూజావిధానమున పాల్గొనుచున్నారు.

ఈసంవత్సరము కళాశాలనుండి ఇంటర్మీడియేటు పరీక్షలను వెళ్లిన ఎనిమిదిమంది విద్యార్థులలో నలుగురు అన్నిభాగములలో కృతార్థులైరి.

ఆరంజేలు గ్రంథాలయము

రాబోవు 15 వ తేదీనుండి ఇచ్చట శేషనలు యూనివర్సిటీ గ్రాడ్యుయేట్లసంఘమువారి యాజమాన్యముక్రింద ఆరంజేలు గ్రంథాలయముకట్టి నెలకొల్పబడును. ఇందు ప్రస్తుత విద్యావిధానమునకు సంబంధించిన గ్రంథములన్నియూ యుండును. సంఘసభ్యులకును, నియమితచందా చెల్లించు ఇతరులకును గ్రంథాలయమును వాడుకొనుటకు అవకాశములు కల్పింపబడుచున్నవి.

గురుకుల విద్యా విధానము

(స్వకీయవిలేఖరి)

సర్కారులలో ప్రచారము

అడయూరు శేషనలు ధియసాఫికలు కళాశాలలో గురుకుల విద్యాపద్ధతులను ఆధునిక విద్యావిధానమునకు సమన్వయము చేసి విద్యార్థులకు గరపబడు విద్యావిధానమును అన్ని ప్రాంతములలోను వ్యాపింపజేయుటకుగాను కళాశాలలోపాధ్యాయులగు వి. ఎన్. శర్మ వి. ఏ. బి. టి గారు ఉత్తరసర్కారులలో గత ఏప్రిలు మే నెలలో సంచారముచేసి మొన్నటి దినమున ఇచ్చటికి వచ్చిరి.

వీరు విజయనగరము, భీమనిపట్టణము, విశాఖపట్టణము, ఆనకాపల్లి, ఎల్లమంచిలి పురములను విశాఖపట్టణము మండలము నందును కాకినాడ రాజమండ్రి పట్టణములను తూర్పు గోదావరి జిల్లాయందును ఉండి గ్రామమును పశ్చిమ గోదావరిజిల్లాయందును, దర్శించి మాజీకులాంతరు బొమ్మల సహాయమున బాలకులకు శాస్త్రీయపద్ధతుల ననుసరించి ఏయేరితని విద్య నీయవలసినదియు తెలుపుచు ఆపద్ధతులు అడయూరు విద్యాలయము నందును దివ్యజ్ఞానసంఘమువారి యాజమాన్యమున మదనపల్లి కాకినగరములలో నిర్వహింపబడు కళాశాలలో నేయేరితని ఆచరణలో పెట్టబడుచున్నవియు చూచించుచు ఉపన్యాసముల నిచ్చియున్నారు. వారు దర్శించిన ప్రతిపురము నందలి ఉపాధ్యాయులును బాలరు తలిదండ్రులును ఈ విద్యా విధానముపట్ల తగిన ఆభిమానమును చూపుచు శక్త్యానుసారముగ తమ ప్రదేశములలో తోడ్పడుటకు అంగీకరించుట సం తోషకరము.

మరల శర్మగారు రాబోవు దసరానెలపులలో పశ్చిమ గోదావరి, కృష్ణా, గుంటూరు మండలములలో సంచారముచేసి ఈ విషయమున కొంతవరకు ప్రబోధము గావించుటకు నిశ్చయించుకొనినారు. ఆయా మండలములలోని స్థానిక ఉపాధ్యాయ సంఘములు ఇతరములకు ఇందులకు అన్నిరీతుల తోడ్పడగల రని నమ్ముచున్నాము.

వడదెబ్బకు మృతినొందుట

(స్వకీయవిలేఖరి)

జూన్ 8:-రాజమహేంద్రవరమునందలి గోదావరి రెయిల్వేస్టేషన్లో అసిస్టాంటు రైల్వేమాన్యురగానున్న శ్రీ సుబ్బారావుగారు జూన్ 1 వ తేదీన తమ గృహముందే వడదెబ్బకొట్టి చనిపోయినది తెలుగుకెంతయు చింతిల్లుచున్నాను. మొన్న నము సాయంకాలము 4 గంటలకు మొట్టమొదట ఆయనకు తీక్షణమైన పేడిమివలన వడతగిలి 5 గంటలకు మృదివొందిరి. రాజమహేంద్రవర పౌరుల సానుభూతి సుబ్బారావుగారి కుటుంబమునకు వారికిగల్గిన ఆపత్తునకు చెందుచున్నది.

పాడిసను రాయబారము
(నిన్నటి తరువాయి)

గాంధీ బహిష్కారము

మార్క్సగారు:—వర్తమాన ధర్మములు పోవుచున్న వందులే, గాంధీయే భారతదేశీయ వహాసభయందు అస్పృశ్యులగునూర్చి యుపన్యసించినందులకై బహిష్కరించునటల లేదేనింపలేదా?

రజాఅలీగారు:—అయిననుబహిష్కరింపలేదు. పూర్వచారపరాయణులగు బ్రాహ్మణులు యిక్కాలపు పద్ధతుల ననుసరించువారిని బహిష్కరించెదమనుచున్నారు. నేను అస్పృశ్యులకు చదువుకొనబోవుటచేత ఆకాశీ నా నెత్తిమీదగూడ బడిను.

మార్క్సగారు:—గాంధీగారిని బహిష్కరించెదమనలేదా?

రజాఅలీగారు:—భారతదేశమునందు పూర్వచారపరాయణ సంస్థలు లేండు గలవు. గాంధీ యుపన్యసించిన కాంగ్రెసులో నేనుంటిని. అందరిలోను ఆదేశము గలిగిన గాని వచ్చినవిషయము: అయినను వెలివేయవలెననుదిగాక పూర్వచారపు హిందువులే వర్తమానధర్మములకు బద్ధులైయుంటిరా అను విషయము వచ్చెను. పూర్వచారపు హిందువులు కొందరు వారిలో జేరిరి. ఆభాగములో జేరిన ఉన్నతిజాతి బ్రాహ్మణులు యిప్పుడు బహిరంగముగనే వర్తమానధర్మము వనికి రాదని బోధించుచున్నారు. అందుచేత అయినను వెలివేయుట మారు ఉపన్యాసమొనరింపవలసిదనిగ ఆహ్వానించిరి. అయితద్ధర్మాంగ మహారాజు నాయకత్వమున నున్న అవతలవారిని తప్పింపలేకపోయెను.

మార్క్సగారు:—బ్రాహ్మణులకును మహమ్మదీయులకును చాల భేదముగలదు.

సర్ డి. సర్వాధికారి:—నేను మీరజాతి వంశస్థుడను. గాంధీమహాత్ము డిప్పుడు కొన్ని భారతజాతులచే ద్రవ్యాంశం భూతుడుగ భావించబడుచున్నాడు. మానవమాత్రు డిట్టి స్థితి వచ్చినపుడు రాజకీయ ధర్మము లందుకే త్రువుల గల్గి యుండుట సహజము. ఆయన చెల్లు భావములు రాజకీయకారణముచేతనే మతకారణముచేతనే సంఘటనలందు కొందరుకు రుచింపకపోవచ్చును. తిట్టినో పని వన్నిటిని లేవగొట్టుటకు ఒక ఉద్యమముగలదు. చాలకాలము నుండియు యీవిషయ మాత్రేపటియముగనే యుండెను. మీ తిట్టకు జేయుచున్న పని పురాతనవర్ణభేదోపశమము నాధారము జేసికొని యాయని నేను చెలుసుకొనగోరెదను. అట్లయినయెడల యిచ్చట నున్న భారతీయులు దక్షిణాఫ్రికాకు వచ్చినపుడు 65 యేండ్లక్రింద వర్తమానధర్మములు చాలవటుతరముగ నుండెను. ఇప్పటికి నప్పటికి సంబంధములేదు. ఈ అస్పృశ్యులనువారు విష్ణుజాతులలో గలసిరారు. 65 యేండ్లనాటికిని యిప్పటికిని తెగలలో భేదములుగలదు. ఇక్కాలమునకు తగినటుల నిపుడు మార్పులు వచ్చుచున్నవి. భారతదేశమునకు కొందరుబోయి కొద్దికాలముండి ఆకాశు అనుభవముమీదనే తప్పు అర్థముల పుస్తకమును వ్రాసెదరు. ఇచ్చట నున్నవారికిని అస్పృశ్యులకును యెట్టి సంబంధము లేదు.

మార్క్సగారు:—గాంధీగారిని బహిష్కరింపవలె ననుమానయేమైన నుండెనా?

సర్ డి. సర్వాధికారి:—నాకట్టి దేమియు దలయుదు. అయితే ఆయన సంఘమునందు కనిష్టతగూడ కలసి యుండగల్గుటచేత వెలివేసినను ఆయన శిష్యులు కష్టముగ నుండెను. ఆయన నుగంధద్రవ్యముల వ్యాపారము జేయువాడు. హిందువులందును మహమ్మదీయులందును ఆయన కపూర్వప్రతిభ గలదు.

మార్క్సగారు:—శ్వేతముఖులకన్న భారతీయులెక్కువైష్ణవోట సమావేశము రాజాలదని కాశ్మీరగారు చెప్పిన అభిప్రాయముతో మీ రేకీభవించవలరా?

సర్ డి. సర్వాధికారి:—అయిన రాజకీయ సమావేశము నూర్చి చెప్పెను. మేము దానిని గోరుటలేదు.

పాడిసను గారు:—మేము శిష్యునది, మీకు రాజకీయముగ కథికారము గలదు. దానిని వ్యాయముగ నిర్వర్తింపుదనియే.

మార్క్సగారు:—మీరిచ్చిన వామ్యాలసారము చివరకు రాజకీయసమావేశము గావలెననికాదా?

బాజిపాయిగారు:—మాకు బిల్లునూత్రములే కావలసినవి సప్తముగ చెప్పితిమి. మేముదియే కాశ్వరిమని చెప్పలేదు. ప్రస్తుతిమన కది యని చెప్పుచున్నాము.

సర్ డి. సర్వాధికారి:—మే మీవిషయమును నవరితేయవలెనని వదలితిమి. ఆమూలము మీదనే యిప్పుడు భారతీయుల పక్షమున నీవిషయమును చెల్పుచున్నాము. భారతీయులను వేరుజేయువిషయముమీదనే మాకు పెద్ద ఆక్షేపణ గలదు. ఆగాఖానుగారి కలలు

మార్క్సగారు:—ఆగాఖానుగారి అభిప్రాయముతో మీ రేకీభవించెదరా?

బాజిపాయిగారు:—మీకు ఆగాఖానుగారి కలవరింపులలో సంబంధములేదు. దక్షిణాఫ్రికాలో భారతీయులకు నేడు గల హక్కుల మేము రక్షింపవలసియున్నది.

కూర్బరుగారు:—బిల్లునంతను సవరణయేమియు లేకుండ పూర్తిగ త్రొ నీవేయవలెననియే మీమానసయని ప్లేటుమెంటును బట్టి గ్రహింపవచ్చునా?

సర్ సర్వాధికారి:—అవును.

కూర్బరుగారు:—సవరణలను చర్చింప వచ్చుకొందురా?

సర్ సర్వాధికారి:—లేదు. మాకట్టియు త్రువులులేవు.

పాడిసను గారు:—మే మీవిషయమును మాలో మేము చర్చించుకొంటిమి. ఇచ్చటివారు చెప్పినదానిని బట్టి చూడ దీనిని నూర్చి చాలభయమున్నటులను, ముఖ్యముగ నేటాలులో భయమున్నటుల చెలియుచున్నది. భారతదేశములోగూడ చాల తీవ్రాభిప్రాయము ప్రబలియున్నది. అవిషయమెయిచటనెక్కవజేసి చెప్పనక్కరలేదు. రెండుపేరిలసభ సమకూర్చుకొనడల మిత్రిభావముతో సరసముగ పరిష్కారము జరుగుననుటకు సంభయములేదు. ప్రస్తుతి మీతీవ్రతి నణచవలయును.

ప్రత్యేకవిచారణ గావలెను

సర్ సర్వాధికారి:—భయమున్నటుల మాకు చెల్లినయేయున్నది. ఇందులకు సరియైన ఆధార మున్నది లేనది లేకును కొనుటకు తగినకారణము గాన్పించదు. అందుకనియే మేము గావించిన నిర్ణయములను పరిశీలించి విచారించుటకు ఒక విచారణసంఘమును నియమింపవలెనని కోరితిమి. ఎవరైతే ఆక్షేపణియులనికో వారిని విరోపియులు, బ్రిటిషువారును, డచ్చివారును పోషించుచున్నది నాకు చెలిసెను.

బాజిపాయిగారు:—భారతదేశమున కవమానకర మని మీరు దలండు మావైఖరి ఆత్మరక్షణకే యుద్దేశింపబడినది. పని జేయుటలో మేము భారతీయులతో వర్తకమునందు పోటీజేయు జాలము. నేటిపులుగూడ సంతే. ఈ విషయగ మేము వారిని ప్రశంసించుదు.

బాజిపాయిగారు:—మే మిట్టి ప్రశంసను ప్రస్తుతంపజాలము. కానిమీరు మాత్రము భారతీయున కభివృద్ధి కవకాశము లేకుండ నేటాలులోను యితరచోట్లను యిబ్బంది గలుగజేయుచున్నార.

రజా అలీగారు:—ఇంతంత గాదు.

డంకనుగారు:—ఈదేశపు పంటల నేవైన భారతదేశము దీసికొనగలదా?

బాజిపాయిగారు:—రాక్షసిబొగ్గు గలదు. అయ్యది దక్షిణాఫ్రికానుండి ఇండియాకు ప్రతి వత్సరమును 10 లక్షల టన్నులు పోవును. భారతదేశమునుండి యీ దేశమునకు గోనె సంతులు వచ్చును. వానిలో మీ పంటలను మాటగట్టెదరు. ఇవి భారతదేశమునుండినూత్రమే వచ్చును. అప్పుడే వస్తువులమారకము జరుగుచున్నది.

దక్షిణాఫ్రికా పండ్లు

డంకనుగారు:—దక్షిణాఫ్రికానుండి వచ్చుపండ్లు అమ్మకముననా?

బాజిపాయిగారు:—చాలయెక్కువగ గలదు. ఆరేండ్లక్రింద బ్రిటినుండి పండ్లమియు వచ్చియుండలేదు.

డంకనుగారు:—మీరు పండ్లను పండించెదరా?

బాజిపాయిగారు:—అవునుకాని మీకు వర్తకాలమైనపుడు మాకు పండ్లు, మీకు వనస, అనాస, రేగుపండ్లు పండునపుడు మా కాపండ్లుండవు.

సర్ డి. సర్వాధికారి:—చూడేమున పండ్లు కొండలలో బండును. వానిని పల్లపుదేశములకు బంపవలసిందదు. తెంగాలు, ఇతరస్థలములు దూరమున నుండుటవలన పండ్లెక్కువగ రావు.

బాజిపాయిగారు:—ఆరేండ్లక్రింద సరిససాకర్యములుయై లేకపోవుటవలన మేము పండ్లమియు దినుమతి జేయలేదు. ఒకటి రెండేండ్లనుండియు పడమర ఆస్ట్రేలియానుండి ఆపిలు పండ్లు వచ్చెను. అవి బొంబాయిలో బాగా అమ్మెను. పండ్లకు బాగా

ఖర్చుగలదు కాని దక్షిణాఫ్రికానుండి యిండియాకు చల్లగానితవ జేసి పంపుననతి చేయుటయే కష్టము.

డంకనుగారు:—ఈసారి జరుగనున్న ఇంటిరియలు కాన్ఫరెన్సులో భారతదేశ ప్రతినిధులుందురా?

బాజిపాయిగారు:—తప్పకుండా నుందురు.

డంకనుగారు:—ఈ దేశపు ప్రతినిధులు మీ దేశపు ప్రతినిధులతో నీ విషయము చర్చించుట కేమైన ఆక్షేపణగలదా?

బాజిపాయిగారు:—మానుట్టుకు మాకేమియు లేదు.

భారతదేశమునకు రాయబారము

డంకనుగారు:—భారతప్రభుత్వమువారి రిచటికి బంపిన ప్లే యూనియను ప్రభుత్వమువారు భారతదేశమునకు రాయబారమును బంపుటవలన లాభము గలదా?

బాజిపాయిగారు:—అమ్మతమున లాభముండునని నేను దలంచెదను.

డంకనుగారు:—ఎట్టి లాభముండును?

బాజిపాయిగారు:—భారత నాయకులు యీవిషయమున దక్షిణాఫ్రికా యొక్క అభిప్రాయమును గట్టిగా చెలుసుకొనగలరు. యూరోపియను ప్రతినిధులు మాదేశమునకు వచ్చుట వలన భారతదేశాభివృద్ధిని గనుగొని దక్షిణాఫ్రికా పంటలమ్మిడ్లు పోవుటకు సాధ్యమేమి గనుగొనగలరు. ఉభయయులు ఒకరివొకరు చెలుసుకొనగలరు.

హాటింగుగారు:—దక్షిణాఫ్రికాలోని భారతీయుని నూర్చి మీ రేమనుకొందురో తెచ్చెదరా? భారతదేశమునుండి వలసవచ్చినవారు భారతపౌరు లగుదురు. ఇచ్చటబట్టిన భారతీయునినూర్చి భారతీయు రేమనుకొందురు?

బాజిపాయిగారు:—ఇచ్చటనున్న భారతీయులను, యిచ్చటబట్టినను పుట్టుకున్నను, రక్షింపుట యీ దేశముయొక్క ధర్మమని భారతప్రభుత్వమును, భారతీయులును దలంచెదరు. ఇందుకు ముఖ్యకారణము వారినివారు రక్షించుకొనజాలకపోవుట వలన.

పియర్సుగారు:—మీ రిచ్చిన ప్రత్యుత్తరము అబట్టిచూడ భారతీయులను వేరుజేయుట మీకష్టములేనటుల గాన్పించును. వారు యూరోపియనులతో బాటు అదే ప్రమాదమున జీవింపుట మీకష్టముమేనా

పాడిసను గారు:—పోవుకొలదియు వారి ప్రమాదము హెచ్చును.

పియర్సుగారు:—వారు యూరోపియనులతో బాటు జీవనము గడుప విరివైపడుదురన్న మాటయేనా?

పాడిసను గారు:—అట్లుండవలెనని మీరు గోరెదరు. కొంతకాలమునాటి కిట్లుండవలెనని నేను గోరెదను. ఆమునుష్యునకు తగిన వసతియున్నయెడల విరోపియుని జీవనప్రమాదము నకు వచ్చునటుల జేయుదు.

విరోపియులకు ప్రమాదము

పియర్సుగారు:—భారతీయుని మతోబాటుగ జీవింప నిచ్చినయెడల విరోపియునకు ప్రమాదముగదా?

రజాఅలీగారు:—అదెట్లో నాకు తెలియదులేదు. విరోపియుని కున్న సాకర్యములన్నియు నుండునెడల విరోపియుని కొంతయచ్చెదరో భారతీయునకుగూడ అంత నీయవచ్చును.

పియర్సుగారు:—కాబట్టి భారతీయులుగూడ విరోపియపనివారలనలే ఆహూతి నిర్ణయసంఘముక్రిందకువచ్చిన మీకు ఆక్షేపణలేదుగదా?

రజా అలీగారు:—అయితే భారతీయునకు విరోపియునకు సమానసాకర్యము లుండవలెను. భారతీయునకు సమానసాకర్యమిచ్చి ఒకపేరేలుప్రకార మియవలెను.

పియర్సుగారు:—భారతీయులను విరోపియులతోబాటుజూచునెడల భారతీయులను నియోగింపరని భయముగలదా?

రజాఅలీగారు:—ఇచ్చటనున్న వర్ణభేదముకూడ యీ దేశములో నల్లపనివారల కెక్కుడవకాకే మిక్కిలాయని సంజేహమునున్నది. అభయములేకున్నయెడల భారతీయుల శాఖోద్ధక్రింద చేర్చుట కెట్టి ఆక్షేపణయులేదు.

పియర్సుగారు:—విరోపియును కన్న భారతీయునకు తక్కువజీతమిచ్చుకూలినిర్ణయసంఘ శాసనమునకు భారతప్రభుత్వ మొప్పుకొనునని లెలంచెదరా?

రజాఅలీగారు:—ఈవిషయమై భారతప్రభుత్వమే ప్రత్యుత్తర మియవగియున్నది. అప్పు డది పరిశీలించవచ్చును.

పియర్సుగారు:—భారతీయులను వేరుజేయరాదని మీ రాక్షేపించెదరు. భారతీయులకును యూరోపియనులకును ప్రత్యేకశాసనము లుండగూడదందురా?

రూపీగారు:—అయితే వారికి సమానసౌకర్యము లుండ వలెను.

ఆంధ్రాను విజ్ఞప్తి

సి. యస్. ఆంధ్రానుగారు సెలవుకొనిపోయి గట్టిగా విజ్ఞప్తి చేయుచు నున్నవని తెలియించిరి. ఈ విజ్ఞప్తి వలన భారతదేశము చాలా అవమానమున బొందెనని వారు జెప్పిరి.

“ఇట్లు నుపద్రవమును భారతదేశమున నవమానమును సంభవించుటవలన అనుమానములకు కారణమయ్యెను. అందుచేత నెట్టి సమాధానముగాని సమావేశముగాని జరుగుట కష్టమయ్యెను. ఉభయత్ర నుపద్రవముండెను. ఇట్టితరీత్రమున తొలగించవలెను. మిత్రసంబంధముల స్థాపనవలెను. ఇందులకు ప్రస్తుతము బిల్లు నుపసంహరించుకొనుటయే మార్గము.”

పోర్టు సెంటుజార్జి గట్టు

జూను 1 ముగిసినవారం

పబ్లికేషన్లు

ఎ. బి. వెర్మనుగారిని మదరాసు ప్రెస్స్ రిసిడెంటుగను కన్వేరుజనరలు ఏజెంటుగను నియమించిరి.

ఎడ్వర్డు మాంటుగొమరీగారిని మదరాసులో ఆమెరికా ప్రెసిడెన్సీ నియమించిరి.

మరణాలు

ఈ దినవారానికి పెండ్లిండ్లు చేయించు అధికారము ఒసంగబడెను. రెవ. ఆర్. ఇ. గుగ్గిసముగారు భీమునిపట్నం, సి. ఆర్. శివరత్నముగారు సీతానగరం గుంటూరుజిల్లా.

పోలీస్ కాలనీ

ఎఫ్. ఎల్. అండరువునుగారిని పోలీసు ఆఫీసైంటు నూపర్నెంటుగా నియమించిరి.

ఎ. మెకంకిగారిని మదరాసు పోర్టు డిప్టీ కమిషనరుగను నియమించిరి.

ఎ. ఇ. హీకు (పి. ఆర్. కంపెనీ) గారు మదరాసు పోర్టు ట్రస్టీగా వర్తకసంస్థనుండి ఎన్నుకొనబడిరి.

సెం 1 పోర్టు సెటిల్ మెంటు ఆఫీసరుగారిని, అసిస్టెంటు ఆఫీసరులను పశ్చిమగోదావరిజిల్లాలో రివెన్యూ ఉద్యోగులగు నియమించిరి.

అభివృద్ధి కాలనీ

జి. ఎఫ్. ప్లంకెలుగారిని దివి పంపింగ్ స్టేషను నూపర్నెంటుగను నియమించిరి.

స్థానికస్వపరిపాలన కాలనీ కర్న. ఎఫ్. హెచ్. జి. హాచిసన్ ఐ. ఎం. ఎస్. గారిని మదరాసు సర్జను జనరలుగను నియమించిరి.

యం. ఎస్. హనుమంతరావు గంజాముడివిజను నూపర్నెంటుగారిని క్రికెట్ కలం సబుడివిజను అసిస్టెంటు ఇంజనీరుగను నియమించిరి.

కె. వేణుగోపాలరావు నాయుడు అసిస్టెంటు సర్జనుగారిని కడపనుండి ఛత్రపురమునకు మార్చిరి.

రా. సా., ఎం. శేషాద్రిరెడ్డిగారిని ఛత్రపురంనుండి గుంటూరు అసిస్టెంటు సర్జనుగను మార్చిరి.

ప్రభుత్వ పెన్షనులు

నూతన నిబంధనలు

జైలు సెక్రటరీగారు నూదించిన సివిలు పెన్షను (కమ్యూటేషను) 4, 6 నిబంధన కనుబంధముగ మదరాసు ప్రభుత్వమువారు తయారుచేసిన నిబంధనలు ఈ దినవ ప్రకటింపబడినవి. ఈ నిబంధనలు పింఛనుదారు లందరికి చెందును.

ఈ నిబంధనలు 1926 ఏప్రిలు 1 వ తేదీనుండి అమలులో నుండును.

మదరాసు ప్రభుత్వమువారిపరిపాలనక్రింద నుండు ఉద్యోగుల సివిలు పెన్షనులు మొత్తముగా ముందే తీసికొనుటకు మాత్రమే యానిబంధన లనుసరించబడును.

కొంతమంది ప్రభుత్వము మొత్తముగా ఒక్కసారి పుచ్చుకొనుటకు గట్టులో ప్రకటింపబడిన అప్పుపారములు అకౌంటుజనరలుగారివద్ద గాని పెన్షను యిచ్చువారివద్ద పుచ్చుకొని దరఖాస్తు పెట్టుటలేదు.

ఈ దినవ నూదించబడిన పరతులపై పింఛనులోపగము శతు మించని మొత్తము ఒక్కసారిగ నొసంగబడును. 1 కమ్యూటేషను మొత్తముగ నొసంగిన పిమ్మట మిగిలిన పెన్షను ఫీర

మగు గజ తేడు ఉద్యోగముగలవారికి నెలకు రూ 100 తక్కువ కాకుండ నుండవలెను ఇతరులవల్ల రూ 15 తక్కువ కాకుండ నుండవలెను.

(1) ఈ వ్యయము బడ్జెటు గ్రాంటులలో గ్రహించబడును. కమ్యూటేషను ఖాయము చేయుటకు పూర్వము పింఛనుదారు సివిలుసర్జను, జిల్లాసర్జను లేక ప్రెసిడెన్సీ సర్జను గ్రేడునకు తక్కువకాని వైద్యులవద్ద యోగ్యతాపత్రము బడియవలెను. పిక్చరు ఖాయముజేయువారు అవసరమునకు రెండవ యోగ్యతాపత్రము తెచ్చుని కోరవచ్చును. లేదా మెడికలు బోర్డువారు హాజరు కమ్యూని కోరవచ్చును.

(2) సర్టిఫికేటునిచ్చు వైద్యోగ్యులు, భీమాకంపెనీ దరఖాస్తుదారులను పింఛనుదారు పూర్తిగా పరిశీలించి ఆరోగ్యముగ నున్నాడు దీర్ఘజీవితమునకు ఏమియు ఆటంకములేదనిగాని లేదా ఫలూని జబ్బుతో నున్నాడు కొంతకాలముకన్న ఎక్కువ ప్రతుకడని గాని వ్రాయవలెను.

(3) దేహ దారుణ్యము చాలక ఫించను గైకొనబోవు వారు ఎందునుండి పట్టు త్వము తగ్గిన దో సర్టిఫికేటు నిచ్చువైద్యులకు ముందుగ చెప్పవలెను.

(4) తొలిసారి వైద్యపరీక్షకు పింఛను దరఖాస్తుదారు వైద్యునకు రుసుము చెల్లించవలెను.

(5) అవసరమునకు రెండవసారి పరిశీలనకునవుడు గాని, బోర్డుయెదుట హాజరునవుడుగాని రుసుము చెల్లించ నవసరములేదు.

(6) కమ్యూటేషను జేయునపుడు మొత్తముగా యిచ్చు ద్రవ్యమును ఆజీవు ఆఫీసరుగారు ప్రస్తుతము గవర్నరు జనరలు గారు ఏర్పరచిన లెక్కలప్రకారము నిశ్చయించి ఖాయపరచుటకు ముందుగా దరఖాస్తుదారు అంగీకరించునో లేదో తెలిసికొనెదరు. ఇందు నిమిత్తము దరఖాస్తుదారు నివయస్సు నిజమగు వయస్సునకు తక్కువ గాకుండ వైద్యుడు సర్టిఫికేటులో నెంత దాదాపని అది ఆమోదించబడును.

(7) కమ్యూటేషను ఖాయపరచినపిమ్మట సదరు ఉత్తరువునందు పెన్షనరుకు తేదీ (సాధారణముగ ఉత్తరువుపడిన నెలలోజూలు)నుండి అమలు జరుగును. ద్రవ్యముగూడ అనాదౌతక పిమ్మట సాఫ్టుమెంత్ త్వలోనో చెల్లించబడును.

(8) కమ్యూటేషను చేయబడిన మొత్తము పిక్షను పుచ్చుకొనుచున్న ప్రెజిడెంట్ యివ్వబడును.

(9) ఒకసారి ఖాయపరచి అమలు జరుగుచున్న కమ్యూటేషను తిరిగి ద్రవ్యము వాఫసుజేసినను రద్దుకానేరదు.

(10) పిక్షనులో కొంత భాగమునకు కమ్యూటేషను ఖాయపడి ద్రవ్యము పుచ్చుకొనులోపున ఆసామి చనిపోయినచో నా మొత్తము వాని వారసులకు అందజేయబడును. (గట్టు)

కలకత్తా డిప్యూటీ మేయరును

తొలగించుటకు ప్రయత్నములు

కార్పొరేషను తీర్మానము

మహమ్మదీయసభ్యు లొక్కసారిగా వెడలిపోవుట

కలకత్తా, జూన్ 2:— నేటిసాయంత్రమున కలకత్తా కార్పొరేషనులో రెండున్నరగంటలసేపు చర్చ జరిగిన పిమ్మట నీదినవ తీర్మానముగీరింపబడెను. ఆల్డరుమౌంట్. యస్. సుహృద్దీ డిప్యూటీ మేయరుగారిని నడతనుగూర్చి విచారింపకలకత్తా మునిసిపల్ ఆర్డు 42 సెక్షనుక్రింద కార్పొరేషనువారు వారిని తొలగించుటకై వారిపై చర్చ దీసికొనవచ్చు నేమో తెలియజేయుటకు ఒక సంఘమును నియమింపవలెను అని.

17 మంది మహమ్మదీయ కాన్సిలరులు ఆల్డరుమౌంట్ ఉండగా 18 మంది సభ్యులు మాత్రము సభకు వచ్చిరి. తనపై మోపబడిన నిందలను కాదనుచు డిప్యూటీ మేయరుకాన్స్టేబులమెంటు నిచ్చెను కాని కార్పొరేషను సభకు వచ్చియున్న హిందూ యూరపియను సభ్యులు తీర్మానమున కనుకూలముగా ఓటుచేసి యుండుటచే ఆన్స్టేబులమెంటు వీరిమీద నేమియు పనిచేయదయ్యె. హిందూ మహమ్మదీయ యూరపియను సభ్యులు సాంఘిక వైషమ్యములు పనికిరావని యొకవంక చెప్పుచున్నను వాదప్రతివాదము లభితిప్రముగా జరుగుటచే సాంఘిక వైషమ్యభావములు ప్రవేశించక తప్పదయ్యె.

ఆల్డరు ప్రభుత్వ న్యాయవాదియు కాన్సిలరు నగు యం. యస్. బానర్జీగారు తీర్మానమును ప్రతిపాదించుచు హిందువులు యూరపియనులు 64 గురు కాన్సిలరుల సుహృద్దీ గారి యందు నమ్మకము లేదని సంతకము చేయుటచేతనే డిప్యూటీ మేయరు నడతనుగూర్చి విచారింపటకు కమిటీని నియమింపవచ్చునని తెలియజేయుచున్న దనిపాయు తన నడతను గూర్చు చెనుకొనుటకు అవకాశమిచ్చినట్లుచున్నదనియు చెప్పిరి.

మహమ్మదీయ సభ్యులు లేచిపోవుట

కార్పొరేషనులో నున్న మహమ్మదీయసభ్యులందరు తీర్మానమున కడ్డుపెట్టి ఓడిపోయిన తరువాత సభనుండి ఒక్కసారిగా వెడలిపోయిరి. విచారింపటకు సభ్యముగా ఏవిధ మెంచాగ్గిలుచేయబడలేదనియుకమిటీకి తెలియజేయుటకు ముందు కేసును స్పష్టముగా చెప్పవలెననియు, కమిటీని నియమించుటకు కారణమే లేదనియు, తనపై మోపబడిన నేరములు నిజములు కావని గూర్చు చెనుకొనుటకు డిప్యూటీ మేయరుకు అవకాశ మొసంగవలసినదనియు, తీర్మానము సాంఘిక వైషమ్యములవలన పుట్టినదనియు, మూఁమార్పులక్రింద పాతిపెట్టబడిన పీరు కేసు సంవర్ధమున న్నుహ్యార్థిగారిపైకోపముండుట యూరపియనులు హిందువులతో కలిసిరనియు తీర్మానమును ప్రతిఘటించిన మహమ్మదీయులు వాదించిరి.

స్వల్పసంఖ్యాకులలో నుండుటయే నేరమనియు మహమ్మదీయుడుగా నుండుట అంతకంటె గొప్ప నేరమనియు ఒక మహమ్మదీయ కాన్సిలరు చెప్పెను. సుహృద్దీగారు మహమ్మదీయుడగుటచేతనే యీ తీర్మానము ప్రతిపాదించబడెననియు నతడు చెప్పెను.

హిందూ సభ్యులు

తీర్మానమును బలపరచుచు విచారణకు పూర్వమే చాలను తయారుజేయుట న్యాయకాన్త్రమునకు భిన్నమని చెప్పిరి విషయములను కమిటీవారియెదుట నుంచినట్లయిన నేరములను తయారుచేయవలెనో లేదో వారే తెలియజేసెదరు. 64 కాన్సిలరుల తమయందు నమ్మకము లేదని చెప్పుచున్నప్పుడు కారణము లేవియో తెలిసికొనవలెనని నిలువక వెంటనే డిప్యూటీ మేయరు రాజీనామా నొసగియుండవలసినదని యొక సభ్యుడు చెప్పెను.

డిప్యూటీ మేయరు దుమ్మినర్తనగూర్చి కావలసినంత సాక్ష్యమున్నదని స్వరాజ్యవాది నృపేంద్రబాసు చెప్పెను మీనాపిహనరీ, కిడ్డరుపూరు ఆల్డరులు, బాబూజన, శెన్నింగ్స్ విషయము ముడలలవాని నాయన దృష్టాంతములుగా చూపెను ఈమొదలగు నేరములను కమిటీవారు విచారింపవలసి యున్నది.

డిప్యూటీ మేయరు

సుహృద్దీగారు తమ నడతనుగూర్చి తీర్మానింపవలసిన వారిదివరకే తీర్మానించి యుండిరిని చెప్పిరి. కాన్సిలరులయొక్కయు ఆల్డరుమౌంట్లయొక్కయు స్థానములను పూర్తిజేయుటకు కలకత్తా మునిసిపల్ ఆర్డు అధికారమున్నదని నేననుకొనను అచ్చట సంతకము చేసినవారిలో నొక్కరును నన్ను సమాధానము చెప్పవలసినదని గాని రాజీనామా నియమింపవలసి గాని అడుగలేదు. ఒక సభలో తెలుపబడిన అపవాదములను చెల్లాలెదరుగా కొట్టివేసిరి. ఈ విషయములు లాకోర్టులో తేలవలెనుగాని పాక్షికబుద్ధితో నన్నుగూర్చి యీవరకే అభిప్రాయము లేర్పరచుకొన్న జడ్జిల ముందుకాదు. విచారింపవలసిన విషయములు చాల అసపష్టముగా నున్నవి. నాపై నేరముల మోపుటకు కమిటీ యెదుటి కెందరో వచ్చెదరు. తప్పదు సాక్ష్యమునకు గాని మానవత్వమునకు గాని వారిని ప్రాసిక్యూటు చేయుటకు పిలువెదరు. నా స్థానమును నేను వదలిపోయిన యెడల నా సంఘమునకు ద్రోహము చేసినవాడ నగుచును. ఈతీర్మాన ఫలితము మీదనే అంతయు నాధారపడి యున్నది. దేశముయొక్క భావిస్థితి అగమ్యగోచరముగా నున్నది. అని సుహృద్దీగారు చెప్పిరి

మేయరుకు వ్రాసిన బాబుపై తా మేల సంతకము లుంచి యూరపియనుల తరపున పూలంగారు తెలియజేసిరి.

హాజీ అబ్దుల్ రషీదుఖాన్ గారి ప్రవర్తననుగూర్చి వచ్చిన ప్రశ్నను జవాబుగా డిప్యూటీ ఎగ్జిక్యూటివు ఆఫీస రిల్లు చెప్పెను:— హిందూమహమ్మదీయులలో వైషమ్యములను కలకత్తా కార్పొరేషను ఉద్యోగులు పెంపొందింప జేయురారు. కాని దాని విషయమై నియమ నిబంధన లేవియు లేవు. ఈవిషయమును విచారణ నిమిత్తము జెనరలు పర్యవసు కమిటీయెదుట నుంచెదను. (ఆ. ప్రె.)

కావలయును

సెకండరీ గ్రేడ్, హయ్యర్ గ్రేడ్, లోయర్ గ్రేడ్ పై
నిం గైనవారును, స్కూల్ పైనర్ కాండేట్లును మా బోర్డు
పాఠశాలలకు ఉపాధ్యాయులుగా కావలయును. వేతనములు
వారి వారి సామర్థ్యములను, యోగ్యతలనుబట్టి యియబడును.
దరఖాస్తుదారులు వారి వారి దరఖాస్తులను 30-8-26 వ తేదీ
లోగా మా ఆఫీసుకు పంపించుకొనవలయును.

గుమ్మడపు పెంకటరంగారావు, టి. ప్రెసిడెంటు.
నందిగామ తా|| కాబోర్డు ఆఫీసు, నందిగామ, 1-6-26

గాంధీ దైవజ్ఞుడు

జాతీయసలు లేక ప్రశ్న వ్రాయు కాలము తెలుపవలె
ను భవిష్యత్తును గురించిన ప్రశ్నలకు రూ 10.0 వై ప్రశ్న
ప్రశ్నకు 0.4-0 ఒక సంవత్సర మాన, వార్తలము వ్రాయ.
రూ 2-0-0 వి పి చార్జి ప్రశ్నము.

ఆంజనేయస్వామి జ్యోతిషాలయము, తిరుత్తణి,
2599 (చిత్తూరుజిల్లా)

మదనవిలాసము

నిక్కాచేతగాని, యితర కారణములవలనగాని కలిగిన
శుక్లవర్ణమును తగ్గించి వీర్యమును గట్టిపరచి సంసారసుఖమును
గలిగించు తియ్యని రసాయనము. బొమ్మల సీసా 1 కి తపాలా
ప్యాకెట్లో రూ 3-9-0

2

మోహన ఫార్మసీ

రామచంద్రపురం (గోదావరి)

పరలోకరహస్యములు

యధార్థము. అత్యద్భుతము. ఇదివరకప్పుడును ఎరుగని
ఆపూర్వ తెలుగు గ్రంథము. ఇందనేక పరలోక వింతలువిశేష
ములు చిత్రపిత్రములు రహస్యములు రుజువులతో వివరింప
బడినది, మరణాంతరహంసము లోనేకములిదివర కెవరికిని తెలియ
నవి యిందుప్రచురింపబడినవి. ప్రతివారును మామాటను నమ్మిచ
దివి తీరవలెను. పోస్టేజీ కాక ప్రతివెల రూ 1-0-0

ఆధ్యాత్మికవిద్యాలయం

గర్భాంబీపురుపల్లి పోస్టు-విశాఖపట్నం జిల్లా,

రాజమండ్రి

(న్యకీయవిలేఖరి)

పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్

రాజమండ్రి, జూన్ 2-1926 రాత్రి అవసరము
రామారావుగారికి గోదావరిజిల్లాకు పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్ పద
విని గవర్న మెంటువారి సంగీతము నిన్నటిరోజున ఉత్తరవులు
వచ్చినట్లు తెలియుచున్నది. ఈపదవిని ఇదివరలో ఇదివర
నాలుగుసంవత్సరములనుండి దివాన్ బహదూర్ చిత్రపు వెంక
టాచలం పంతులుగారు బడసియుండిరి. రామారావుగారు నాలు
గైదు సంవత్సరములనుండి రాజమండ్రి మ్యునిసిఫ్ సబు కోర్టు
లో గవర్న మెంటు స్టీడరుగా పనిచేయుచున్నారు.

కాలమానము

రాజమండ్రియందు గడచిన వారమురోజుల నుండియు
ఎంద బహుతీవ్రముగా కాయుచున్నది. వడగాలులుపుట్టి చుట్టు
పట్టణములలో కొందరు మృతినొందినట్లు వార్తలు వినవచ్చు
చున్నవి.

శ్రీకృష్ణవతార తత్వము

ఇది పురాణ రాజముల నన్నింటినుండి మహాభారత వారి
పంతులులనుండియు శ్రీకృష్ణకథల సంగీతించి వరుసగా నులభ
తైలిని వచన రూపమున వ్రాయబడును. సంకీర్ణములు తొ
లగనట్లు శాస్త్రీయ సమాధానములు వ్రాయబడును. స్తోత్ర
ములపై ముద్రింపబడును. 350 పుటలకు దక్కునగావండ్లు.
జూన్ 1 లెండుచేయుచి 8 నెలల కొకతూరి 1-8-0 లకు చందా
దారులకు పిపీగాఁ బంపబడును. 12-0-0 లు పంపినవారు పో
వకులుగాఁ బ్రకటింపబడుదురు. 1, 2, 3 సంపుటములు సిద్ధ
ముగానున్నది. 2208

జనమంచి శేషాద్రిశర్మ,

ఆంధ్రప్రదేశ్ పండితులు, మునిసిపల్ హైస్కూలు, కడప.

విలువయగు వస్తువులు

బహుమానము

మా బొంబాయి ఆత్మర్యులు 4 సీసాలు (ఒక్కొక్కటి
0-8-0) నాలుగు రెండు 2-0-0 రూపాయలు కొనుపారికి యీ
క్రింది వస్తువులు ఏభుద్ధులులేక వుచితముగ పంపబడును 1. అంద
మగు చేతిగుడ్డ 1. సిగరెట్టుకేసు. 1. వాసనబుట్టు. 144. బ్లూ
బ్లాక్ యిడిమాత్రలు. 1 పొంతకొకలము ద్రాపర్ తో సహా
క్లిప్ కలిగినది 12. స్టీల్ షుక్కలు 1. పెన్సలు. 1. కత్తి. 4.
సీసాల ఆత్మర్యులు వెల రూ 2/- పొందుభుద్ధ 0-8-0 కొలది
నెట్లు మాత్రమేవున్నవి.

Messrs Indian Stores

26 Baburam Ghose Lane, Beadon St. Calcutta

అచరభస్మము

శ్రీ ముక్త్యలరాజావారి సంస్థానమున సక్రమముగా
800 పుటములు వేయబడినది. దయచిటిస్ అనే బహు మాత్ర
వ్యాధిని బోగొట్టిఅందుకు తీవ్రవార్తమును మాయముచేయును,
వేడిని, దగ్గును, తుయను బోగొట్టి కఫమును తగ్గించును.
అనుపానవి శేషములచే నన్నీ వ్యాధులను గుదుర్చును.
సమాప్తపుటాభ్రకమున కంటె హెచ్చుగుణమిచ్చును.
ఉపయోగించు విధము మందుతో పంపబడును.

2126 వెల కులం 1 కి రూ 5-0-0 లు. 2

మేనేజరు, ఆర్డరసాయనశాల,

264 ముక్త్యాల. (కృష్ణాజిల్లా)

శ్రీకృష్ణ ఆయుర్వేద ఫార్మసీ

విలురు

బోర్డు, పురపాలక సంఘములకు, వైద్యులకు, ఇతరు
లకు 85 సంలనుంచి వైద్యశాస్త్రమునందు అనుభవము
గలవారిచే తయారుచేయబడుచున్న శాస్త్రీయ క్రమైన ఆయు
ర్వేద ఔషధములు సరసమైన ధరలకు సప్లయిచేయబడు
ను. మందుల నుణము గ్యారంటీ యివ్వబడును. (2880)
(క్యాటలాగు ఉచితము)

WANTED.

Candidates for Telegraph and Station
Master's Classes. Particulars and Railway
Fare Certificate on 2 annas stamp. 2876
Imperial Telegraph College, DELHI.

అప్పటమైన

చ్యవనప్రాస

2426

(సుప్రసిద్ధమైన ఆయుర్వేద ఔషధము) పరిశుద్ధతకు, లో పరహిత్యమునకు పూచి యివ్వబడును.

ఈ దిగువ తెలుపబడిన వ్యాధులకు తప్పక మంచి గుణమిచ్చునట్లు పరీక్షచే రూఢియైనది.

దగ్గు	ఉబ్బసము	విస్తారముగా పనిచేయుట
జలుబు	శ్వాసకృచ్ఛము	ఎదుగకుండ జేయుట
రొమ్ము పడికేసు	చిక్కిపోవుట, దుర్బలత్వము	కృశించేయు వ్యాధులు మొదలగునవి

కారిజమును మంచిస్థితిలో నుంచును. నులభముగా తీర్చును. కాలప్రవర్తిని సరిగా నుంచును.
మిక్కిలి బలకరమైనది. మంచి రుచికరది ఎంతధర యిచ్చినను యింతకంటెను శ్రేష్ఠమైనది దొరకదు. ఎంత వయ
స్సునం దైనను, ప్రతిదినము ఉపయోగించుటకు తగిన శ్రేష్ఠమైన టానిక్. కాడీలివర్ నూనె కంటెను శ్రేష్ఠ
మైనది 20 కులము (40 దినములకు సరిపోవు) ఔషధము. వెల రూ 2-8-0

KALPATARU AYURVEDIC WORKS,

Head Office:-94, G. EY STREET, CALCUTTA

Agents for the Madras Presy :-ANDHRA AYURVEDIC PHARMACY LTD.,

Powell's Extract of Golden

(3421)

పవలుగారి అమోఘమైన గెహ్

నెగరోగమునకు

అద్భుతమైన గుణమిచ్చును.

అంగ్ల ఆయుర్వేద ఔషధములనుండి తయారుచేయబడినది.

సెగరోగము, మేహరోగములు, మూత్రాశయము, మూత్ర
పిండములయొక్క వాపు, శుక్లవర్ణము, బలహీనము, విపులనోషి
మొదలగు వాటిని ఇది నమ్మకముగా కుదుర్చునట్టి దివ్యౌషధము.

గుణము:- 6 మోతాదుల గెహ్ ను పుచ్చుకొనిన తక్షణ
ప్రవాణము తప్పక నిలుచును. మరియు మూత్రసంబంధమైన చిగు
లన్నియు మాయమగును. మూత్రమందుండు మంటకూడ తగ్గును
దానియొక్క గుణము తెలియుటకై ఒకసారి దానిని వాడవలెను.

తీక్ష్ణమైన వ్యాధికి బుడ్డి నెం 1 ఒకటికి ధర రూ. 1-4-0

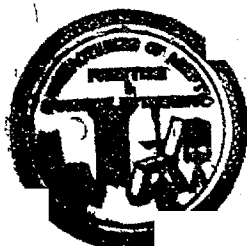
దీర్ఘ వ్యాధికి బుడ్డి నెం 2 ఒకటికి ధర రూ. 1-8-0

మా దివ్యౌషధములను సుప్రసిద్ధమైన దుకాణము లన్నిటిలోను దొరకును.

మా చిత్రపిత్రపు క్యాటలాగునకై వ్రాయుడు.

ఉత్తరము లన్నియు ఆంగ్లభాషలో వ్రాయవలెను.

N. Powell & Co.,

Manufacturing Chemists,
Lamington Road, BOMBAY

అమృతాంజనము

“అమృతాంజనము” నామా నీసా-1-కి రూ 0-10-0; డజన్ 1-కి రూ 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుచెట్టి వీధి, మద్రాసు లేక్, చొంబాయీ

వనోపధి శబ్దార్థనిఘంటువు.

మూలకలయొక్క సంస్కృతసామములకు వాడుకలో నున్న తెలుగు పేర్లు వ్రాయబడినవి 85000 క్రిందికి అర్థములు కలవు ఇది ఉన్నచో వైద్యకళపరిసింఘ, పర్యవేక్షకబోధిని మున్నగు గ్రంథములు అచ్చులేదు. క్యాబిన్ లో బెండు నెల 3-4-0 లు. అనుభవజ్ఞులైనవారు ఇందు సమస్తభాషములు కుద్రచేసి భాషములు చేయు యానాని అయ్యుండవలసినవి గలవు. ఈ 1 కి రూ. 500 కిమ్యుతుల భాషములు కూడ గలవు. క్యాబిన్ లో బెండు నెల రూ. 2-0-0
రెడ్డి పో ద రు లు, రాయవరము. గోదావరి.

వేగజాక్ గ్రంథమాల, పూడి పెద్దివారివీధి, బరంపురం (గంజం)
బహుమానము! బహుమానము!!

(గంజం లయములకు మా చందాదారులకు మాత్రమే. 9 రూ॥లు విలువగల యీ క్రింది గ్రంథము లన్నియు 4 రూ॥లకు మాత్రమే యొసంగబడును. 1 రూ॥య అద్వాన్యతో ఆర్డరు వెంటనే పంపవలెను. వాస్తవిక ప్రత్యేకము. ఈ కస్పెషను కొన్ని కోణాల పర్యంతమే.

నవలలు	నాటకరాయము	పద్యకావ్యములు	చందాదారు లగువారికి
ఉగ్రశైవము	విజయ విజయము	కులసి రామ యానము	కినియే మంచితరుణము.
పర్యమంగళ	విచిత్ర వీరవాణ్ణి	అభివ భర్తృహరి	ప్రవేశరూము 0-4-0
రసపుత్రతీర్థ సంద్య	ప్రతిజ్ఞా చూడకము	కామాక్షి పరసము	మాత్రమే.
చైతన్యము			

మరొక— ఇందులో కొన్ని గ్రంథముల మాత్రమే కొరవారికి ప్రత్యేకపు ధర.

మా చందాదారులకు రాబోవుగ్రంథము ‘పర్యమంగళ’ నిండు జర్మన్ క్యాబిన్ లో క్లాసు బెండింగు, సాంఘికనవల. చందా దారులకు రూ 1. ఇతరులకు 1-8-0. పోస్టేజీవేరు. దీనిని కొన్ని దినములలో పంపవలెను. ఇదే ఇంటిమేషనుగా చందాదారులు భావించవలెను. సంవత్సరముచందా రూ 11 4 లు అద్వాన్యగా పంపువారికి వాస్తవికవగైరా ఖర్చులుండవు. ఇది చాల లాభము. చాచుండి పంపునన్నార.

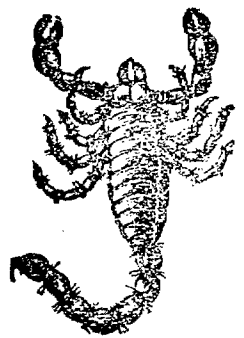
“రాజవైద్య” వెంట్రుకలురంగు

“రాజవైద్య పేర్ డై” తక్షణమే తెలిసిన తెల్ల వెంట్రుకలను మామూలు నలుపు వెంట్రుకలుగాను, నునుపుగాను నిగనిగలాడు నట్లును, ఎప్పటికిని నలుపుగానుండునట్లును మార్చును.

బుడ్డి 1 కి ధర రూ 1-2-0 చిన్న బుడ్డి 1 కి ధర అ. 10

1-2 బుడ్డలకు వాస్తవికము 0.5-0 అ. 4 పంపివారికి తపాలాఖర్చులు లేక ఒక కాంపిట్ బుడ్డి ఇవాముగా పంపబడును.

తేలుకటకు విషనివారిణి

ఈ ఔషధము విషమును తక్షణమే పారదోలి బాధను తొలగించును.

ధర 1 కి రూ 0-8-0

1-3 బుడ్డలకు తపాలాఖర్చు 0-3-0

రూ 4 లు పంపిన ఒకడజ్జాబుడ్లు తపాలాఖర్చు లేక ఇవాముగా పంపబడును.

లూకొడర

“తేలుకటకు” విషనివారిణిలకు మా కొర్రాలయమునకు విచ్చిన యివాముగా

ఔషధవిచ్చి బాధచేదము. రూ 0-4-0 పంపివారికి కాంపిలు ఇవాముగా పంపబడును. చిన్న బుడ్డి 1 కి ధర రూ 2-0-0 పెద్దబుడ్డి 1 కి ధర రూ 3-0-0. 1-3 బుడ్డకు తపాలాఖర్చు 0-5-0
2888 కుమ్మరొగములు గలవారు ఉత్తరములద్వారా కుదర్చబడుదురు.

Rajavid Sri Bamandasji Kaviraj
152, Harrison Road, Bara Bazar, Calcutta.
Telegrams:—“RAJVAID” Calcutta.

Zandu

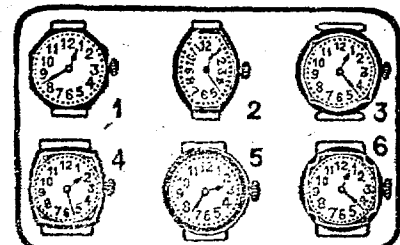
విజింటు కావలెను

కులనోప్పి, యిక్ష్వామంబా, చేయి కాలు పట్టుకొనుటకు. పంటినోప్పి మొదలగువ్యాధులకు ఒక టీజాములో పోగొట్టుకొని ఖ్యాతిజేసిన “జామా తెలమునకు” సమమను మందు నేరేడి యు లేదు. చాల యోగ్యతాపత్రములను పొందియున్నది బడ్డి 1-కి అణాలు 6 యిచ్చి ఉపయోగించి చూడుడు.

అమర్ చెందు, శోభాచెందు

యింగ్లీషుమందులు పలనరకులు సల్ఫూరిక్, నైట్రిక్, మొరాటిక్ ఆసిడ్లు, వ్యాపారస్థులు, నెం. 63 నైసప్సనాయునివీధి, మదరాసు.

ఒక నెలవరకుమాత్రము

అసలు ధర రూ 14 నగము ధర రూ 7

అంగ్రేజుల త్రిక చందాదారులకు మాత్రం

మాయొక్క 22 కార్టెజు కోల్డ్ గోల్డ్ లు బంగారపు నేల గడి యారములు లోపలమాత్రం పదిసంవత్సరములకు ఉత్తరవాదము యియ్యబడును అని, అచ్చు తిరిచియున్నార. ప్రతిగడి యారములోను ఒక అంచుమైన పట్టుపట్టు యివాముగ యియ్య బడును.

స్వానువాపును, తపాలుపెట్టె 508 పి. టి. మద్రాసు.

మాన ఫోల్లా సి సి మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

నెలకుభాషము! (పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము) గుణముధికము! శరీరములో ఉష్ణధోమియే కలిగి పైతృకాకల కీమాత్రలు దివ్యావృత్తియు, అక్షిరము, ఆరుచి, అవులింతలు, అగ్నిమాంబ్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, పరాస్థంగముల యందు బలక్షయము, పిక్కిలు, పార్శ్వములు, శరణు, ప్రేళ్లు, అస్థులు మొదలగువానియందు గలిగి నొప్పులను పోగొట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యమునకు దమ్మును. ఈమాత్రలు మొహాతనోప్పులను తొలగి నే మాన్యును. ఇందు ఆ నేక విషధులు చేరినవి. అనుభవముగల ఔషధ మగుటచేతను పరమహంసత్రియ యని చెప్పవచ్చును. ఒక్కసారి వాడెచూచిన విజము తెలియగలదు.

చిరునామా:—

(1078)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,

పోస్టు నిడుమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా